

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Küçük bir çarpınışım: esmer bir soluk.
söylenmemiş sözleri uçuruyorum...

hiçbişey

Gökhan Özcan

HİÇBİŞEY

GÖKHAN ÖZCAN

VADİ YAYINLARI

Vadi Yayınları: 83
Edebiyat Dizisi: 1

Gökhan Özcan
Hiçbişey

Yayıma Hazırlayan
Ercan Hamzaoglu

©Vadi Yayınları,
Gökhan Özcan ,1991

1. Baskı: Mayıs 1991
2. Baskı: Kasım 1995
3. Baskı: Ekim 1997

Dizgi, Sayfa Düzeni
ESAM

Kapak Tasarımı
Fidancı Grafik
(312) 417 98 51

Montaj Baskı ve Cilt
ZİRVE OFSET
TEL : 2296684

ISBN
975.7726.01.X
91.064.215.83

VADİ YAYINLARI

Meşrutiyet C., Bayındır II, 60/5 Kızılay/ANKARA, TEL: (312) 435 64 89 FAX: 425 63 45
Çizgi Kitabevi, Zafer Meydanı Kitapçılar Çarşısı, KONYA, TEL.&FAX: (332) 353 10 22

"Birkaç güzel gün için..."

"Yurdumun en değersiz kişileri sayılan, başıboş ve horlanan insanların çocukları. Tellerinize türkü oldum, ağızlarınıza öykü olmalıyım."

VADİ YAYINLARI • EDEBİYAT DİZİSİ

HİÇBİŞEY
Gökhan Özcan
(Öykü)
3. Baskı

ONE MAN SHOW
Nihat Genç
(Roman)

SAHURLA GELEN ERKEKLER
Halime Toros
(Öykü)

PAYLAŞILMAMIŞ ZAMANLAR
Saadettin Elibol
(Günlük)

DÜNYAYI DOLDURAN KIRAZ
Şükrü Karaca
(Roman)

AŞK ÜZERİNE DEĞİLDİR
Cemal Çalık
(Muhabbet)

HIRSIZ VE KÖPEKLER
Necip Mahfuz
(Roman)

HAKAN ALBAYRAK KİTABI
Hakan Albayrak
(Şiir, Anı, Muhabbet)

BOSNALI SAMURAYLAR
Refik Erduran
(Anı)

HIYARAN
Ahmet İnam
(Muhabbet)

VADİ YAYINLARI

Bilim, Felsefe, Edebiyat ve Kültür Vadilerinden Derledikleriyle
Sizinle Olmaya Devam Ediyor!

BÎ-KANAT

ÖYLE SAPSIZ BİR HAYAT

Hergün erken kalkmayıp, traş da olmayıp, işe de gitmem. Çünkü benim bir işim var değil. Yani yok. O zaman biyografimin en çarpıcı cümlesi şu olmalı: "Dünyada ne iş vardı?". Bu soruya verilecek mantıklı hiçbir cevabım olmadı bugüne kadar. Ben biraz 'absürd bir kulum galiba. Yani hayatım, çoğunuzun anlam veremeyeceği basit ayrıntılarda geçiyor. Bir tür ayrıntı emekçisi olduğum söylenebilir belki. Ayaklarımın yere basmadığı ve ellerimle bulutlara tutunarak hayatımı sürdürdüğüm de... Ama ne söylenirse söylensin, bu beni diğer insanlarla aynı akıllı uslu düzlemde biraraya getiremeyecektir. Fazla şaşırmıyorum buna. Çünkü ben, ayakları hiç bir zaman yere basmadığı halde, ayakkabıları sürekli delinen biriyim. Garip tabii. Beni diğer insanlardan fersah fersah uzak, başka yerlere sürükleyecek kadar garip. Bir de bilirsiniz; elleri nasır tutanlarla, ayakkabıları çabuk delinenlerin büyük işler başaracağı yolunda yaygın bir kanaat vardır. Sizce de öyle mi gerçekten? Şartlara uyduğum halde bana hiç büyük iş rastlamıyor da... Belki de ayakkabılarım diğer insanlarla aynı nedenden ötürü delinmiyordur. Ayak parmaklarımın özgürlük arayışı tek nedeni olabilir bunun. Öyle olmalı. Bütün organlarım sever başına buyruk yaşamayı biraz. Ellerimi cebimde dolaştırabilmek için, devâsâ fiskiyele yaptırımam gerekmişti içlerine örneğin. Bu kadarla kalsa yine iyi! Belki inanmayacaksınız ama, sarı ve kuruyum. Yanımdan geçseniz, ipe dizilip güneşe bırakılmış muz kabuklarından biri zannedebilirsiniz beni. Size kızmam. Çünkü ben de bütün zamanlar boyu böyle kabul ettim kendimi. Biri üstüme basıp kaymasın diye insanlardan uzak durmaya dikkat ettim. Ne yazık!

Kimse farkında olmadı bunun. Ben de bir çok şeyin farkında değilim; ama benimkiler, her zaman diğer insanların farkında olmadıklarının yanında, önemsiz kalan küçük şeyler oluyor. Bir zamanlar, çakıl taşı bulamadığı için dereden beyaz yuvarlak taşlar toplayıp çorabına saklayan küçük bir kız çocuğunun farkına varmıştım. Çiçekli elbisesine bakıp, dünyayı çiçekli dev bir elbise zannedi-yordu. Haksız da sayılmazdı aslında. Çünkü dünyanın da kendi elbisesindeki gibi sarkık cepleri vardı ve çilli olduğunu daha önce söylemediğim çilli küçük kız, bu sarkık ceplerden birinde yaşıyordu durmadan. Siz de farketmiş olabilirsiniz boş bir gününüzde onu. Yaşantınızın kağıt külâhlarından birine kapatmış olabilirsiniz. Çilliydi ve toprak kokardı kahverengi gözleri her zaman. İzbe lehçelerde, tümörlü yaseminler satardı bilinçaltlarına. Hatırladınız mı? İşte o annemdi benim! Hayatının karşı duvarındaysa elleri ağzına sığmayan bir çocuk otururdu. Elleri ağzından büyük değildi aslında, ağzı ellerinden küçüktü. Yağmur göllerine yönelen ördekleri korkutmak için ayak-kabısını çıkarır ve parmaklarını gösterirdi onlara. Ördekler omuz silker ve onu mutsuz ederek geçerlerdi yanından. Kara, kuru, dik saçlı bir oğlandı. Babam değildi benim. Hiç tanışmadık. Öte yandan insanların farkına varma organlarının önüne çıkmaya özen gösterdim olur olmaz zamanlarda. Ya klakson çaldılar, ya da hiç bir kalın ünlüyü telâffuz edemeyecek kadar ezdiler beni. Bu söylediğim ne anlama gelecek bilmiyorum ama, cazip olmak için elimden geleni yaptım ben. Şimdi sıra sizde... Haydi! Yalayın dondurmalarınızı bakalım! Bu arada ben de biraz kestireyim. Saçımı yani... Ben pek yatmayı sevmem. Oturmaktan hoşlandığım da söylenemez. Ayakta durmaktansa düpedüz nefret ederim. Zincire de bağlı olsam, boşlukta sallanıp duran bir madalyon olmayı ne ka-

dar isterdim. Şimdi de sallanıp duruyorum ama, doğrusu bir madalyon kadar değerim yok. Aksine sallanarak hayallerimi tüketiyorum sadece. İnsanın hayallerini tüketecek kadar vakti olmamalı. İlle de bir şeyin tükenmesi gerekiyorsa; bu niye dünyanın mısır gevreği stokları olmasın! Anlamlı olur. En azından kulağa testere sokmaktan daha anlamlı... Gürültüyü kesmek bu kadar basit değil. Pek çok insan gürültüyü ancak giyotinle kesebiliyor. Diğer pek çok insansa gürültü çıkarıyor giyotiniyle. Portatif ya da açılıp kapanabilen bile olsa... Hazır söz açılıp kapanmaktan açılmışken, bir doktora görünsem iyi olacak galiba. Ne zaman ayağa kalksam, yeniden oturmam gerekiyor bugünlerde. Ne zaman otursam, yeniden ayağa kalkmam... Bir orta yol bulamadım. Bu kısır döngü içinde nasıl yaşıyor böyle bilmiyorum. İki kanatlı yemek masaları kadar kolay değil bu hayata katlanmak. Eee, diyorlar, insan bu, mayhoştur biraz. Pek yeterli bulmuyorum bu açıklamayı. Asıl mayhoş olan dünya... O dünya değil mi toprağından limonlar fışkıran? O dünya!.. Alın o zaman, buldunuz dünyanızı işte. Benim dünyamsa başka. Bambaşka. Öyle kolay bulunacak dünyalardan değil. Kayıp Bürosu'na haber verdim. Arıyorlar. Ama bulacaklarını hiç sanmıyorum ben. Otobüste unutmadım ki onu. Büyük ihtimalle kalabalık bir yerde dolaşırken düşürdüm cebimden. Neyse... Dünyasız da yaşayabilirim. Ama o? Bensiz ne yapıyor şimdi kimbilir? Hayırsever birinin eline düşse de, kendi dünyasıymış gibi baksa ona. İyi bir dünyadır. Bir günden bir güne sesi çıkmaz, sessiz sedasız oturur köşesinde. Tabii onun da her dünya gibi bazı kötü alışkanlıkları var. Ama iyi bir eğitim ve bir tas sıcak çorbayla rahatça yola getirilebilir. Ben pek sahip çıkamadım ona. Eski günleri hatırlıyorum da, dünya umurumda değildi. Belki de bu yüzden kırılıp, bıraktı git-

ti beni. Onâ kıza mam. Başka bir konuyla devam edemez miyiz sohbetimize? Biraz daha konuşursak, korkarım bu dünya ağlatacak beni. Bakın isterseniz gezip gördüklerimi anlatayım size. Çok dolaştım ben. Aklınızın alabildiği her yeri. Umarım geniş bir aklınız vardır. Yoksa bu söylediklerim yine çevreyi kirletecek. Bir gün pisuvarın otoyolunda son sürat ilerlerken rastladığım adamı anlatayım size. Bakışlarından ürküntü duymamak imkansızdı ama, pardesüsü en az sizin benim kadar ter kokuyordu. Neden dersiniz... Demeyecek misiniz? Haydi deyin öyleyse. Dediniz mi? Pekî. Nedeni çok basit. Adam ter kokuyordu, çünkü terliyordu. Terliyordu, çünkü koşuyordu. Koşuyordu, çünkü zamanı kovalıyordu. Önce saatinin olmadığını sandım. Ama probleminin bu kadar basit olmadığı heyecanından belliydi. Durup yakından baktım. Bir şey görmedim. Gözlüğümü kulaklarıma takmıştım yanlışlıkla çünkü. Sonradan onun bir kedi olduğunu öğrendim. Zaman sandığımsa kuyruğuymuş. Ya bıkkın palyaçoyu anlatmış mıydım size? Bir gün bütün boyalarını kötüye kullanıp yüzüne hüznü çizmişti. Nasıl alkışladım bilemezsiniz öyle görünce. Fotoğraf çektilerip yüzünü yıkamasını söyledim. Fotoğraf çekti ve yüzünü yıkadı. Resim çıktı, hüznün çıkmadı. Elimini omzuna koydum ve böyle birbirlerine daha çok yakışacaklarını söyledim. Karısı bir primadonnaydı. Gece yatarken, gözlerini çıkarıp su dolu bir bardağa koyar, sabah kalktığında oradan alarak yerlerine takardı. Tıtız bir kadındı anlayacağınız. Bir keresinde kafamı kazağımın dışında unuttuğumu hatırlatmış ve acıklı bir hikaye anlatmıştı bana. Hikaye, güneşe küsüp kendini toprağa geri çeken igde ağacını konu alıyordu. Buna karşılık ben de, geceleri, köşe başlarında durup para karşılığında her isteyene kendini koklatan zambak çiçeklerini anlattım ona. Ağladık sonra birlikte. Ne çok şey

vardı ağlanacak. Mesela bir kurşunkalem hatırlıyorunu ben, kağıda UÇURUM yazıp aşağı atmıştı kendini. Sonra canı sıkılan sandalyeyi... Odada dolaşır dolaşır, sonunda köşedeki bir başka sandalyenin üstüne otururdu sıkıntı-sından. Daha böyle neler gördüm neler. Ancak kendini ikiye bölerek kapıdan giren şişman adamlar, yeminini tutamayıp martı olan pelikan yavruları, başparmağa karşı ayaklanan isyancı eldiven parmakları, pop yıldızını çılgınca çalan elektrogitarlar, tabaktan sıçrayan tavuğu havada yakalayıp bir lokmada yutan peçeteler... Neleer neler! Anlatmakla bitecek gibi değil. Bu yaşma geldim anlatmakla biten hiç bir şey görmedim ben. Anlatamamaksa zamanı yitiren yegâne şeydir. Kaçılamayacak bir hata... Tıpkı annemin beni doğurması gibi. Onun adına her zaman biraz pişman olmam gerekti benim. Dantel öreerek bile benden daha hayırlı bir katkı sağlayabilirdi dünyaya. Belki de o kadar değildir. Bir yastık kılıfına dikilsem, ben de dantel kadar güzelleştirebilirim onu pekâla. Bunu anlatmak çok zor artık. Kimse insanın yanında durduğu şeyi güzelleştirebileceğine inanmak istemiyor. Belki bir parça kadınlar inanıyor kuaförlerine, o kadar. Yakada taşınan bir süs eşyası olabilseydi insan ve estetik değerler de yakanın yeni sahipleri tarafından onaylansaydı; o zaman tek tek insanlar da masum güzelleştiriciler olarak sürdürebilirlerdi varlıklarını. Ben pek anlamam bu işlerden. Zaten okusaydım bu yukarıdaki cümleyi de kitaplardan birinde görecektim. Benim de edebildiğim lafları niye kitaplara alıyorlar bilmiyorum. Bu divanelik böyle sürerse; korkarım birgün kitaplar, kütüphane yapımı için gerekli meşru mazeretler olmaktan öte anlam taşımayacak. Anlam deyince su kovaları geliyor aklıma. Alabora olunca bütün denizcileri boğulan en anlamlı kağıt kayıklarımı yüzdürdüm su kovalarında. Hem de kocaman adamdım o

zaman. Ya da dünya o günlerde, bugüne oranla daha küçüktü de ben bu yüzden büyük görünüyordum. Hepsi mümkün. Beni gören her şeyin olabilme şansı bulunduğu inanıyor. Bu da bir hizmet türü sanırım. Zaman zaman hatırlayabilsem bunu, mutlu olabilirim belki de. Ama herşeyi hatırlanmaması gereken yerde imkansız denecek kadar ayrıntılı hatırlamak gibi bir huyum var. Tabii hatırlamam gerekenleri de zamanı geldiğinde bütün ayrıntılarıyla unutabiliyorum. Zor bir durum tabii. Örneğin ayakkabı bağlama yöntemimi hatırlayamadığım için evden çıkamadığım günler oluyor. Ya da yönleri hatırlayamadığım için dikine yürüdüğüm günler. Atmosferin kuyruğundan çevirdiler bir keresinde. Bıraksalar gidecektim gidebildiğim yere kadar. İnsanın gidebilecek bir yeri olmalı mutlaka. Benim yok. Yağmurun altında kalıp sırlıklam oluyorum yoksulluğumdan. Para pul ne işe yarar? Küçük kardeşim, sessiz bir günde bütün insanların bir define haritasında yollarını kaybettiklerini söylemişti. O zaman inanmadım. Belki halâ da inanmıyorum. İnanılması güç bir insandı kardeşim. Durmadan "İnsan insanın tilkisidir" derdi. Ne ilgisi olduğunu sorardım safça ona. Bana herşeyin herşeyle ilgisiz olduğunu söylerdi. Çok sonra öğrendim kardeşim sandığım şeyin, ceviz kaplama bir komidin olduğunu. Eskiciye satılamayan tek eşya olarak varlığını yıllarca sürdürdü. En son, işimin olmadığı bir pazar günü parçalayarak el bezi yaptım ondan. Eski günler yeni günlerimi rahat bırakmıyordu çünkü ve kaçıp saklandıkları yerin de bu komidin olduğunu öğrenmiştim. Zor oldu benim için. Ama ben onu parçalamasam, o beni kısa zamanda sararmış eski bir fotoğrafa döndürecekti. Ne oldu peki? Yine aynı şey. Rahat olmaları için eskilerini parçaladığım yeni günler de bana ihanet edip aynı şeyi yaptılar. Eskidiler. Şimdi bütün günlere eski gözüyle

bakıyorum. Ben de eskimiş olabilirim tabii. Bunu net olarak görebilmem için üstümdeki tozun bir an önce alınması gerekiyor. Yüzlerce temizlik görevlisi var hayatın; ama hiç biri beni temizleyebileceğini akıl edemiyor. Acaba sizinle konuşurken terk mi edildim? Zaten pek sevilmiyordum. Bunu çok önceden beri biliyorum. İnsanlar, benimle bir başka canlı arasında kaldıklarında, hep diğerini seçmişlerdir. Durmadan müshil atıyorum dünyanın nehirlerine kıskançlığımdan. Olmuyor. Birgün patlayacağım canımın sıkıntısından. Sonra beni de diğerlerinin yanına koyup, patlamış mısır diye yuttaracaklar size. Beni de kandırmışlardı. Geçenlerde bir dostum patladı da gördüm; patlamış mısır sandığımız beyaz dipli yaratıkların aslında canı sıkılan insanlar olduğunu. Kaliteli bir önlük düşmesiydi dostum. Hiç söylememişti bana sıkıldığını. Aslında yedi deliği olmasından anlamalıydım işlerinin yolunda olmadığını. Anlayamadım işte. Ama pek belli de olmadı anlamadığım. Çünkü ben oldum olası karşımdakının bir gün gerçek kimliğiyle başıma bela olabileceğini hesaba katmışımdır. Bu bir önlük düşmesi de olabilir, bir ayakkabı topuğu da... Hatta yalnızca öyle sapsız bir hayat da... Tıpkı bir gün ortaya çıkmak istediğim gibi... Haykırpı olanca gücümle... Okuduğunuz ... Unutacağınız ... Alelaide... Bir hikaye... olmadığımı... gözlerinize... Yaa! Ağlayın şimdi! Ve şaşırın! Sizin bu şaşkın bakışlarınıza da bayılıyorum. Durun! Kaçmayın! Gördüm sizi! Dokunuyorum içinize. Dokunuyorum:

- SOBE!..

Nisan 89

MAYDANOZLU VAROLUŞ GÜNCESİ

Ne kadar azım. Yollarda durdurulup azımsanıyorum. Azım sanıyorum. Vücudiyetim bahçelerdeki maydanozdan daha mı az önemli? Ben öyle sanıyorum. Çünkü bir tabak köfte için bile hayatı bir önemim olmadı şimdiye kadar. Oysa hayatımın bir çok döneminde bir tabak köfte çok önemli olmuştur benim için. Doğrusu şimdiye kadar bir kişilik problemi haline getirmeyi hiç düşünmedim buru. Belki asıl bu umursamazlığım, bir tür kişilik problemidir. Kişilik ya da başka birşey; kesin olan zor bir problem olduğu... Zor bir problem olduğuna inandım; çünkü yağmurun altında saatlerce yürüdüğüm halde bir çözüm yolu bulamadım. Başka problemleri çözümlerken yanımda şemsiye olmayışı sandığımdan daha mı etkili bir durumdu acaba? Olabilir. Bunu söyleyen olursa itiraz etmem. Zaten kaç kişi çevirip iki laf etme gereği duyuyor bugünlerde. Onun için itiraz bile içerseler her cümleyi havada kapmalıyım. Çünkü konuşmanın nesli tükeniyor. Nesli tükenen bir başka şey de çamaşır leğenleri.., Bence koruma altına alınmalılar. Beş yaşındayken (ki o çağlarda kızlarla erkekleri pek birbirinden ayırdedemez insan) mavi bir çamaşır leğenine aşık olmuştum. Onunla sık sık görüşebilmek için, düşünün üstümü hangi hızla kirlettiğimi. Fakat bir çamaşır leğeni için oldukça duygusuzdu benimki. Bir de annem... Hiçbir zaman anlam veremedi aşkıma. Babamın bu kadında ne bulduğunu hiç anlamıyorum. O bir çamaşır leğeni kadar çekici olamadı hiçbir zaman. Sonra çamaşır makineleri çıktı ortaya. Çamaşır leğenleri yavaş yavaş ortadan kaldırıldılar. Bütün gayretlerime rağmen bir çamaşır makinasına duyduğum ilgi, ilgi duymadığım diğer eşyalardan daha fazla olmadı. Sanı-

rım benim tipim değildi çamaşır makinaları... Çenesi düşük bir halleri vardı. Şeytan görsün yüzlerini. Kendi kendime bunları söylediğim gün, eskiye oranla çok daha temiz olmam gerektiğini de anlamışım. Çünkü amaşır makinalarıyla daha az karşılaşmanın tek yolu buydu. Hem kızları erkeklerden ayırdedebiliyordum artık. Fakat babamın yüzündeki siyah kılları anlayabilecek kadar değil tabii. Önceleri babamın başında bu yaştan sonra yeniden saç ıktılığını düşündüm. Bunun bedeli olarak da başı ters çevrilmişti. Bu siyah kılların "sakal" diye isimlendirdiğini sonradan öğrendim. Ancak bu da kendi ilk sakal kılımı gördüğümde aklımın başımdan gütmesini önleyecek denli yeterli bir bilgi sayılmazdı. Çünkü enemin altında, elinde beyaz bayrağıyla boygsteren bu sakal mukaddimesi, alışılmışın dışında, düpedüz sarıydı. Bende bir sakatlık olup olmadığını sordum babama. "Hayır" dedi ve ansiklopediden bir resim gösterdi. Resimde bir adam, yanında sevgiliyle tarihi bir kalıntının önünde objektife matrak bir poz vermişti. "Dikkatli bak" dedi babam. Bak-tım. "Dehşet!" diye bağırmışım. Yok hayır böyle değildi! Başka türlü bağırmışım. Hani şaşkınlık anında.. Hah hayret. "Hayret!" diye bağırmışım. İster inanın ister inanmayın; adamın gelişimini tamamlamış sapsarı sakalları vardı. Koşarak mutfağ'a gittim ve resmi anneme gösterdim. Yüzüme ters ters baktı. Çünkü birazdan, resme bakarken yemeğın dibini tutturduğunu görecekti. Ters ters bakışına bir anlam vermediğimi söyleyemem. Söyle düşünmüştüm: "Saçmalama! Kadınların sakal konusunda uzmanlaşmasını beklemiyordun herhalde". Düşüncem hemen etkisini gösterdi ve müstakbel bir safsalayı peşinen kafamdan kovdum. Yeniden salona döndüm ve babama bu adamın kim olduğunu sordum. "Turist" dedi başını dolaba dayayarak. Dolabın devrilme eğilimleri

taşıdığından kuşkulanyordu bir süredir. Bu yüzden eve gelir gelmez benim bir soru sormamı bekliyor ve hemen ardından başını dolaba dayıyordu. Uzatmayalım; turist cevabımı alır almaz doğruca odama gittim ve masamın çeknecesinden üzerinde Varoluş Güncesi yazan defteri alarak 46. sayfasına şöyle yazdım: "Yaşasın! Kökenlerimi buldum. Turistmişim". Bunu yaparken bir yandan da ayağımla tempo tutuyordum. Sonraları o günü düşündüğümde; en milliyetçi parçamın ayaklarım olduğunu kabul etmek zorunda kalmışımıdır. Fakat burnumu da pek yabana atmam. Yabancı markalı kağıt mendillere karşı alerjik tavır alması, burnumun da yabancıya karşı yerlinin yanında yer aldığını göstermiyor mu? Zaten zevklerle renkler tartışılmazmış. Olur mu hiç? Ne kalıyor ki geriye tartışılacak. Birşey kalmıyor tabii. Dünyada zevk ve renkten başka kaydadeğer ne var. Üstelik zevkin varlığını farketmek renkli, rengin varlığını farketmek zevkli anlar yaşatır insana. Hayatımda önemli olabilmiş tek renk turuncudur. Çünkü bir zamanlar turuncu geceliğine çamurlu ayakkabılarımla bastığım için sopa yemiştım anemden. O gün bugündür turuncu şeylere basmamaya ve ayakkabılarımla temiz tutmaya dikkat ederim. Zevke gelince; yaşadığım yıllar boyunca zevkten kudurduğum tek bir olay vardır. Birgün çok çekici bir kadınla aynı odada yalnız kalmıştık. Yanına uzandım ve ona yavaşça şöyle dedim: "İstedığımı yapar mısın?". "Zevkle!" dedi, "Ne istiyorsan söyle". "Düğmemi dikmeni istiyorum" dedim. Hç itiraz etmeden dikti hırkamın düğmesini. İnanır mısınız, hayatım boyunca bir kadına diktirebildiğim tek düğme o oldu. Halâ saklarım. Hırkayı da mecburen... Fakat bu olayın bıraktığı bir pişmanlık kalıntısı da yok değildir üstümde. Zaman zaman "Acaba başka şeyler de istese miydim?" diye sorarım kendime. Mesela pantolonumu ütüle-

mesini. Sonra da pişmanlığımdan vazgeçer ve gülerek: "Amaaan!" derim, "O günler, pantolon giyip giymediğimi bile hatırlayamadığım kadar geride kaldı artık". Haksız mıyım? İnsan istekleri evrensel ve zamanlar - üstü olmalı değil midir? O gün pantolon ütülenmesi biçiminde kendini gösteren bir istek, bugün blue - jean'in ortaya çıkışıyla, evrensel ve zamanlar - üstü niteliğini koruyamayacaktı. Oysa tarih gösteriyor ki; mağara devrinde de olsa, Star Wars'ün setinde de, düğmesi kopmuş bir adam her zaman mahçup bir vaziyet arzeder. Öyle ki, ellerini alışılmış yerlerinin dışında bir yerde tutmak zorundadır insan. Aslında şu da söylenebilir eller hakkında: Soğuk havalar biraz içine kapanık yapıyor onları galiba. Soğuk havalarda ellerini cebinden çıkarabilen mert insanlar halâ yaşıyor mu gezegenimizde; bilmiyorum. Ama doğrusu ben onların bu içine kapanıklığından gizli bir zevk alıyorum. Sadist bir ısınma düşkünü diyebilirsiniz bana. Bunu ben de soruyorum çevremdekilere zaman zaman. A kenarı ve hipotenüse yani... Oldum olası hoşlanmışımdır kendimi üçgen gibi göstermekten. Fakat bunun aksine bir eşkenar üçgen olmaktan da her zaman korkmuşumdur. Ne tuhaf insanlar var dünyada deriz ya; bunu biraz da kendimize söylediğimizi bilmeyiz nedense. Evet ne tuhaf insanlar var dünyada. Ben de onlardan biriyim işte. Siz hiç ayakkabısını giymeden önce çorabını giyen birine rastladınız mı ömrünüzde? Ben öyle yaparım. Tuhaf değil mi? Bir adam görmüştüm; yolda giderken durmuş ve bisikletini yemişti. Sıradanlığına hayret ediyorum böylelerinin. Yemeden önce bisikletlerinin üstüne bolca ketçap dökmeleri bile duygulandırmıyor beni. İnsaf edin; hayatı boyunca bir kere bile çorabını ayakkabısından sonra giymemiş benim gibi tuhaf biri için, herkesin hergün yaptığı sıradan hareketler sıkıcı oluyor doğal olarak. Üstelik babam da

kazağını çıkardıktan sonra giyerdi pijamasının üstünü. Anlayacağınız, bizim tuhaflığımız kalıtsal. Bakın bunu daha önce hiç düşünmemiştim. Hiç dikkatimi çekmemişti. İyi ki de çekmemişti. Çekile çekile upuzun sarkık birşey olup çıktı dikkatim zaten. Dikkati çekilmenin onurlu bir tarafı da yok. Bu yüzden dikkatimi çekmeye çalışan Melahat'ı hiç kayda değer bulmuyorum. Akşamları saat tam 19.30'da guguklu saatin perceresinden kafasını çıkarıp yüksek bir frekansla "Gebanj!" diye bağıyor. Görmezden geliyorum tabii. Ama elinden kurtulmak mümkün mü? 20.47'de avizenin ucunda trapez gösterisi yapıyor. 21.52'de televizyonda sabun reklamına çıkıyor. 22.34'de maymun kılığına girip striptiz yapıyor. Ve nihayet 23.58'de fareler için çarliston kursu açabileceğini, süpürge tellerinden yahni yapabileceğini ve örümçeklere itfaiyecilik dersleri verebileceğini gösterir belgeler atıyor önüme. Bakıyorum; imza, mühür hepsi tamam. Hemen bir köşede antik vazo gibi duruyorum da orada olmadığımı sanarak uçup gidiyor. Başa çıkılır bela değil doğrusu bu Melahat. Neyse ki antikadan anlamıyor. Taradığım kaynaklarda kim olduğu konusunda çelişkili bilgilere rastladım. İngilizce kaynaklar sürüsünden kaçan bir kelebek olabileceği ihtimali üzerinde duruyorlar. Fransızca kaynaklarsa daha çok jaluzi vidası olarak yorumluyorlar onu. İskoç kaynaklarında birşey bulamadım. Çünkü İskoçlar, kitaplarının ilk sayfasına sadece "GİRİŞ" diye birşey yazıyor, kalan bölümlere ise mürékkep masrafından kaçmak için hiç dokunmuyorlarmış. İsteyen kendi kitabını kendisi yazıyormuş. Tabii bunu isteyen hiçbir İskoç çıkmamış şimdiye kadar. Uyanık birkaçı hariç... Onlar kitabın kendilerine kaç malolduğunu anlamamak için bilmedikleri yabancı bir dilde yazmışlar eserlerini... Pes doğrusu! İnsan bu kadar değer vermemeli parasına. Parasına

çok değer veren ülkeler yüzünden başka birtakım ülkeler enflasyona nazık davranmak zorunda kalıyorlar. Aslında bu duruma katlanmanın bir zorunluluk olduğunu hiç sanmıyorum. Olsa olsa "Erkeklik bizde kalsın" anlayışının bir sonucudur. Komik değil mi sizce bu ? Benzer bir olay anlattılar dairede geçen gün. Arizona'da uluslararası bir pazarlama şirketi bütün çiftlikleri tek tek dolaşmış. Ne için biliyor musunuz? Nereden bileceksiniz. Hiç Arizona'ya gitmediniz ki. Gitseniz, benim zırvalarımı dinlemekten daha zırva işleriniz olurdu herhalde. Olmadığına göre Arizona'ya gitmediğinizi varsayıyorum. İşte bu dev şirketin pazarlama elemanları her çiftliğin kapısını üç kere tıklatıyor ve karşısına ilk çıkana bir gecede cinsiyet değiştiren bir ilaç pazarlamaya çalışıyorlarmış. Kapıyı açan duydukları karşısında paniğe kapılarak bağırıyor-muş: "Erkeklik bizde kalsın!..". "Çok gülüyorduk" diyor uzun süredir o şirkette çalışan arkadaşım. Çünkü kapıyı açanların çoğu kadınmış. "Amerika'da" diyor, "insanlar deyimlere gözü kapalı inanıyor". Açık gözler enayilikten muaf tutuluyormuş bir başka deyişle... Bütün bunları dairede anlatıyor bana. Size bir dairede yaşadığımı söylemeyi unuttum. Bir dairede yaşıyorum ben. Bir benzin varılının dibini 12 santim genişliğinde keserek sıcak bir yuva yaptım kendime. Fakat madeni asıllı olduğu için havayı pek ayaklarının altına alamıyor. Uçamıyor yani. Varsın uçmasın. İlle de uçacak diye bir kayıt yok hiçbir yerde. Kiminin dairesi uçar, kiminin uçmaz. Nasıl kuşlar uçuyor, gergedanlar uçmuyorsa... Ama bakın, ben uçan bir gergedan görmüştüm. Kraliyet Hava Kuvvetleri'ndenmiş. İkinci büyük savaşa katılmış. Almanların Paris'i işgalleri altında tuttukları sırada, birgün gizlice Saint Paul ZOO - WC isimli hayvanat bahçesinin dışı gergedanını hamile bırakmış. "O kadar da hap kullanması gerek-

tiğini söyledim" diyordu bizimki, "bir türlü anlatamadım". Ben de ona hapların bir yararının olmayacağını söyledim. Çünkü biliyorsunuz, Almanlar o vakitler savaş stratejilerini bu doğum kontrol haplarının etkisizleştirilmesi esasına dayıyorlardı. Böylece gergedanlar çoğalacak ve Fransızlar ayak altında kalan bir ırk olacak. Fakat Eyfel Kulesi hiç dikkatini çekmemişti Hitler'in. De Gaulle gergedanlardan gelecek bir tehlikeyi görmeyecek kadar tedbirsiz olamazdı. Tehlikeyi erken teşhis ederek Eyfel Kulesini yaptırdı hemen. Bu sayede, muhtemel bir gergedan saldırısı karşısında bütün gerçek Fransızlar ve elbette Yahudiler Eyfel Kulesine sığınacaklar ve ezilmekten kurtulacaklardı. Eyfel Kulesi bunu başarabilirdi. Bütün Fransızları barındırabilecek kadar geniş değilse de, o kadar yüksekti. Zaten Fransız demek de, üstüste yerleşimi kabul etmiş adam demektir. Öte yandan De Gaulle'ün dehasını ortaya koyan asıl düşüncesi, bir gergedanın Eyfel Kulesi'ne çıkamayacağını farketmiş olmasıdır. De Gaulle gibi bir adam bunu düşünürken, ileride yazacağı anıların National Geographic'de yayınlanma şansını artırdığını biliyordu kuşkusuz. Üstelik kendinden sonraki bütün Fransızlar da gergedanlarla aralarındaki farkı bilecekti. Bu kıssadan gergedanlara bir hisse düşmemesi sızlatılabildi sadece De Gaulle'ün vicdanını. Ama neyse ki onlara da bir hisse düştü. Oldukça şişman olduklarının farkına vardılar böylece. Oysa onların dışındaki herkes biliyor bunu. Diyet,perhiz ya da aerobiğin yararı olmayacağını da... Yüzmeye ilgilerinin bile fazla kılolarından kaynaklandığı söyleniyor. Ama nafile. Bir gergedanın mesela mankenlik yapması hiçbir zaman düşünülemez. Bunun tek nedeni var. Bu zavallı yaratıkların üstüne çıkmalarına izin verilen bütün podyumlar yerle bir olmuş bugüne kadar. Podyum denen şey öyle her isteyenın üstüne çıkı-

bileceği birşey değildir zaten. Çıtkırıldım oldukları herkesçe bilinir. Bu yüzden manken olabilmek için dengeli bir sıskalık gerektiği söyleniyor. Sıskalık da ayrı bir dert tabii. Nereden çıktığı belli değil. Doğrusu ben sıskalığın tarihi konusundaki meşhur teze pek itibar etmiyorum. Bana inandırıcı gelmiyor. Efendim ilk anatomi atlası hazırlandığı sırada piyasada kağıt sıkıntısı varmış da, bu yüzden eldeki kağıtla iktifa etmek gerekmiş. O zaman da atlasdaki bazı anatomik şekiller sıkışıklığa gelmiş. İşte dünyadaki bütün sıskalar da sıkışıklığa gelen bu anatomik şekillerin torunlarıymış. Akıl var mantık var. Hiç böyle şey olur mu? Bu durum olsa olsa şişmanlığın tarihini açıklayabilir. Şişmanlar yüzde yetmiş verimle işleyen metabolizmalardır da, kalan yüzde otuzun heba olmaması için sıskalar ortaya çıkmıştır. Fakat bu sıskalı şişmanlı zengin tablo önemli bir boşluğu dolduruyor. Yurdumuz gırtlı çıkıntılı bir yapıya sahip. Daha hassas bir yerleşim için sıskalara ihtiyaç oluyor. Böylece girişitsiz çıkıntısız bölüme de gönül rahatlığıyla şişmanlar yerleştirilebiliyor. İşte böyle... İnsanoğlu herşeyin üstesinden geliyor. Sanıyorsunuz ki yapamayacağı hiçbir şey yoktur. Ama halâ cinsel enerjiyi elektrik enerjisine dönüştürüp sanayinin hizmetine sunamadılar işte. Oysa içtiğimiz su bile elektrik enerjisine dönüştürülebiliyor. İçmeden önce tabii. Bir de elektrik enerjisine dönüştürülmüş suyu içmemek gibi bir ayrıntı var. Sanırım birtakım ölümlere falan yolaçıyormuş. Dikkat etmek şart. Pek ölmemek lazım. Çünkü ölenle ölmüyor. Kitle ölümleri dışında yani... Herkes yaşamasına devam ediyor. Sadece birkaç damla gözyaşı döküyorlar. Onu da sanırım, sırf göl olur da turizme açarız diye döküyorlar. Bu insanlar böyle. Yaşadığın zaman boyunca vücudiyetine bahçedeki maydanoz kadar önem vermezler. Ölürsün, bu defa da maydanozlara gübre ol-

duğundan sözederler. Aslında onlar da ne söylediklerini bilmezler ya!.. Neyse... Çok konuştum yine. Bakın nereden nereye geldik. Şey diyordum; ne kadar azım. Gerçekten pek azım. Gidip bir köşede biraz daha biriksem iyi olacak. Siz de bu arada lambaları söndürün. Olmaz mı?

Mart 89

GRI SERENAT

Bugüne kadar ceplerin de yalnızlık çekebileceğini düşündünüz mü hiç? Sanırım sizin de hiç aklınıza gelmedi bu. Oysa ne kadar yakınım size. Gri kruvaze ceketinizi giydığınız bütün günlerde, beni de yanınıza almış oluyorsunuz. Sizden bir parça oluyorum bir bakıma. Elinizi içimin karanlıklarında kaybediyorsunuz. Daha çok, ne yapacağınızı bilemediğiniz zamanlarda misafirim oluyor eliniz. Sımsıkı sarılıyorum ona bayım... Bir cebin yalnızlığını unutabilmek için çok az fırsatı oluyor. Sizin bunları anlayabilmenizi beklemiyorum tabii. Varlığınız, hiç bir zaman kapaklı bir ceket cebinin sıradan yaşantısını farkedebilecek kadar tenhalaşmıyor. Anladığım kadıyla seçkin birisiniz. Çevrenizde pervane olan pek çok insan var. Bulduğum yerden yüzünüzü tam seçemiyorum ama, sanırım insanları çeken bir şeyler var yüzünüzde. Aslında gardrobun kapısını açılığınızda, çok kısa bir süre için görüyorum yüzünüzü. Ama kesin bir fikre varabilmem için yeterli değil tabii bu. Sadece aydınlık gözleriniz olduğunu söyleyebilirim. Biliyor musunuz, çok da önemli değil bu... Elinizden ... Sağ elinizin içtenliğinden her şeyi anlıyorum. Ah eliniz!.. Belki farkında bile değil ama her şeyi konuşuyor benimle. Herşeyiyle karanlığımın içinde oluyor. Seviyorum onu bayım! Aşığım elinize. Bunu tuhaf bulacağınızdan eminim. Ama sevgiler bayım... Onlar... Kimin kapısını çalacaklarını bilemezler çoğu zaman. Bu yüzden durmadan acı çeker sevenler. Herkes ya da her şey bir yanıyla uygun değildir aslında sevmeye. Yine de vazgeçebilir miyiz sevmekten bayım? Hele benim gibi kapaklı bir ceket cebiyse, bu hiç mümkün değildir. Üstelik sevmek için tercih şansı da vermezler bize. Biz ceket cep-

leri, ister kapaklı olalım, ister kapaksız; bulunduğumuz farafta hangi eliniz varsa, ancak ona açabiliriz içimizi. Tabii bazen çelik anahtarlar, bir tarafları hep aksayan anahtarlıklar, kır kokan kağıt, gürültü çıkaran metal paralar ve çoğu hiç bir işe yaramayan mendilleri de kabul ediyoruz içimize. Ama onlarla neyi paylaşabiliriz bayım; hepimiz bir canlılık peşindeyiz. Ne verebiliriz ki birbirimize. Ama eliniz bayım, elinizin o içtenliği... Dünyadaki her şeyden daha güzel... Hep içimde kalmasını isterdim. Bizi hiç ayırmamanızı... Onu içimden çıkarıp aldığınızda, ne kadar korkuyorum bilseniz.. Nereden bileceksiniz... Çok eski günlerden birinde, kalın ciltli bir kitaptan okumuştum; insanların kumaş parçalarının korkulu titreyişlerini farkedemeyeceğini... Şaşırmıştım. Kumaşların dünyada çok ağırlıklı bir yeri olduğunu sanıyordum o zamanlar. Genç ve tecrübesizdim. Ailemle birlikte bir manifaturacının tahta raflarından birinde oturuyorduk. Zor ve tozlu bir hayattı. Ama her şeye rağmen özlüyorum şimdi o günleri. O pervasız, deli günleri... İçim ümit doluydu. Böyle yalnız, böyle kimsesiz kalacağım hiç aklıma gelmezdi o günlerde. Zaman, kumaş parçalarına da zalim davranıyor bayım, bütün hayallerini yıkıp geçiyor. Genç bir kumaş parçasıyken ne kadar güzel görünüyordu gelecek gözlerime. Çok çalışacak ve ne pahasına olursa olsun bir gün bayrak olacaktım. Kumaş parçaları için, bunun ne demek olduğunu bilemezsiniz bayım. Her genç kumaş parçasının gönlünde bir yeri vardır gökyüzünde kuşlar gibi dalgalanmanın... Ama ne mümkün... Kaderde ceket cebi olmak varmış. Siz, kumaş parçalarının bir yazgısı yok mu zannediyorsunuz? Var bayım... Hem de sizinkinden çok daha zavallı bir yazgı... Babam bunu çok önceden biliyordu. Bana, grinin bayrak olmak için hiç de ideal bir renk olmadığını söylemişti. Ama gençlik işte... Başımızda ka-

vak yelleri esliyordu. Genç ipekli kumaşlar gibi görüyorduk kendimizi. Neyse bayım... Sizin için sıkıcı olmalı bu anlattıklarım. Hem bız istersek, her şey daha güzel görünebilir gözümüze. Örneğin ben, gri bir kumaş ailesinden gelmesem ceketinize cep olabilir miydim? Bana elinizle tanışma fırsatı verdiği için Tanrı'ya şükretmeliyim. Böyle bir sıcaklığı, benden başka hissedebilen daha kaç cep sayabilirsiniz dünyada bayım. Bunun için size de teşekkür borçluyum. Sağolun. Onu benden hiç ayırmayın olur mu? Eliniz olmadan nasıl yaşarım? Hani geçen yaz, havaların çok sıcak geçtiği günlerde, uzun bir süre gri ceketinizi hiç giymemiştiniz ya!.. Hatırlıyor musunuz? O günlerde ne kadar özledim, ne kadar aradım elinizin sıcaklığını... Anlatamam. Öyle bir hasreti çöktü ki elinizin içime, delineceğim diye korktum. İnsan ne yapacağını bilemezmiş böyle zamanlarda. Cepler de öyle... Başka ceplerle ya da mesela bir eldivenle beni aldatabileceğini düşünerek kıskandım bile elinizi. Sevenin gözleri kör oluyor bayım. Yaz günü eldiven takılır mı? Sonra eliniz, ömrü boyunca belki de farkında bile olmadığı bir cebe sadakatle bağlı kalamaz ya! Nasıl olsa her şey bitecek bir gün; bütün diğer ceketler gibi, gri kruvaze ceketin de modası geçecek... O da diğerleri gibi bir köşeye atılacak... Hanımınızın, eskiyen siyah ceketinizin kumaşından diktığı yastık her an gözümün önünde dururken; ben sonsuza kadar elinize sımsıkı sarılmayı nasıl düşünebilirim. Bugün bir ceket cebiyim, ama yarınların bana neler hazırladığını biliyor muyum? Belki bir yastık, belki bir tozbezi yapılacağım eskidiğimde. Hepimizin ipleri Tanrı'nın elinde bayım. Öyle sanıyorum ki; mutluluğu farketmemiz için yarattı acıları. İçimin o kopkoyu karanlığı olmasa; bağlanabilir miydim elinize bu kadar? Ama bir gün, bir daha hiç içime bırakmamak üzere elinizi alacakmışsınız ben-

den... Olsun. Bütün kaybedişler güzellikleri biraz daha belirginleştirmek için değil mi? Bir kumaş parçası olarak benim de hatırlayacağım bir sevgilim olacak o zaman. Dünyanın en tatlı gözyaşlarını dökerek, ne talihli olduğunu düşüneneğim. Gözyaşının sadece hatırlarken vermeye razı olduğu o hazzı, siz de tattınız mı bayım? Ama siz kumaş parçalarının da ağlayabileceğini hiç aklınıza getirmediniz, öyle değil mi? Kumaş parçalarının cansız varlıklar olduğu öğretiliyor insanlara. Bu koskoca bir yalan bayım... Koskoca bir yalan... İşte ben, bir kapaklı cep olarak elinizi severken; dünyadaki her şeyden daha canlıyım. Siz nasıl kanıtlayabilirim bunu? Ama herhalde, elinizdeki sımsıcaklığı farkediyorsunuzdur benim içimdeyken. Dünyadaki her şey sevgiyle ısınır ancak bayım; fizik kanunları her şeyi saptırıyor. Babam, herkesin içinde bir ateş yandığını söylemişti bir gün. Ne kadar haklı olduğunu anlıyorum şimdi. Şimdi, pek çok şeyi daha iyi anlıyorum. Elinizdeki içtenliği, o belli belirsiz duyarlılığı, nasıl içime çekiyorum anlatamam size. Onunla gurur duymalısınız bayım. Dünyada sizin eliniz kadar sıcak bir başka el olduğunu hiç sanmıyorum. Onu hep böyle hatırlamak istiyorum. Böyle sıcak... Sakın benden önce ölmeyin bayım... Sakın soğutmayın ellerinizi ben ölmeden önce. Sakın ölmeyin bayım. Sakın ölmesin elleriniz içimde... Sakın bayım!.. Sakın!..

Haziran 90

KARYOLA DEMİRİNDEKİ DELİK

Pazartesi

Bir hikayenin ilk cümlesine girebilecek denli güzel bir gün değil aslında. Ancak burada hikayesini anlatacağımız ve adını nedense Salvatore koyduğumuz karayağz ufaklık, farkına bile varmadı bunun. Çünkü anormal biçimde gelişen hikayelere dengesiz ve savruk kahramanlar gerektiği zaman göreve çağırılan biri için bile garip bir durumla karşı karşıya bugün. Bakın anlatayım: Salvatore, hayatı boyunca ilk defa bugün, atalarından gördüğü herşeyi yapmasına karşın yatağından kalkamadı. Belki inanmayacaksınız ama bunun nedeni, sağ ayak parmaklarından en büyüğünü karyolanın demirindeki bir deliğe sıkıştırmış olması. Yarım saat kadar önce anlaşıldı bu durum. O zamandan beri yatağının üstünde hareketsiz oturuyor ve bütün varoluş kahramanları gibi somurtarak bu meş'um olayın faili olan sağ ayak başparmağına bakıyor.

"İnanılmaz... Delikten çıkmak istemiyor, Ama neden? Bu parmağa bugüne kadarki beraberliğimiz süresince kötü davrandığımı sanmıyorum. Gerçi, pek yakından ilgilediğimi de söyleyemem ama... Belki biraz daha fazla şefkat gösterebilir, biraz daha fazla sevebilirdim onu. Hayatımda biraz daha özel bir yer ayırabilirdim belki. Ama daha önce sağ ayak başparmağıyla böylesine yakın bir ilişki içinde olan hiç kimse görmedim ki ben. Yani yalnız benim sağ ayak başparmağıma özgü bir duyarlılık mı bu? Gerçekten böyle bir şey olabilir mi? Saçmalıyor olmalıyım. Koca bir beden nasıl bir ayak başparmağına boyun eğebilir. Zorbalık bu... Yeniden ve

hiç gözünün yaşına bakmadan onu ordan çıkarmayı denemeliyim."

Salvatore, hani "oturmasıyla kalkması bir oldu" derler ya, işte bunun tam tersini yaparak, yeni bir kalkma denemesinden ağzının payını aldı biraz önce. Sonra, ancak bir hayvana yakıştırılabileceğiniz bir bilinçsizlikle defalarca aynı şeyi denedi durdu. Olmuyordu işte, gerçek buydu. Salvatore, bu aptal adam, niye anlamak istemiyordu sağ ayak başparmağının tutsağı olduğunu. Bu gerçeği daha çabuk kavrayabilseydi eğer, o zaman saçlarını ters tarafa tarayarak ayağa kalkmayı denemenin yararsızlığını da önceden düşünebilir ve düştüğü komik durumları çeşitlendirmezdi. Üstelik pazartesiler, Salvatore kadar aptallar için her zaman kısa sayılabilecek günlerdi. Oyuna gelmek için birebirdi. Öyle oldu yine. Salvatore, kuyruğunun peşinde koşan kediler gibi aptallığının peşinde koşarken, başı çekmesi gereken pazartesi, görev bilinciyle önden giderek geçen pazarın üzerine uzandı. Ve uyudu.

Salı

Salı daha odaya adım atar atmaz Salvatore utançla geriye attı kendini. Ona, anladığınızı hissettirmemeye söz verirsiniz, size ne yaptığınızı söylerim. Sağ ayak başparmağına yalvanyordu özgürlüğünü geri vermesi için. Şimdiyse yaşı geçkin kızlar gibi duygu değişimi yaşıyor ve hiç utanmadan herşeye sinirleniyor. Başkalarının ne suçu olabilir böyle bir olayda. Mesela ben, yalnız gördüklerimi naklediyorum. Salıyı tutup kulağından ben mi soktum Salvatore'nin odasına. Ya da sağ ayak başparmağını karyola demirindeki deliğe... Ne ilgisi var. Ama itiraf edeyim ki

gerçekten acınacak halde bugün. Yüzü solgun, gözleri de ağlamaktan olacak, şişmiş. Belki de hiç uyuyamadı dün gece.

"... Neyim ben? Bir ayak başparmağıyla bile başede-miyorum. Her şey onun elindeyse aslanan da o olma-lı. Belki ben, Salvatore, onun, yani sağ ayak başpar-mağının herhangi bir işinde kullandığı önemsiz bir organıym. Dünya sandığımdan çok daha farklı bir biçimde işliyor olamaz mı? Yer yüzü ayaklarımızın altındaki bir düzlem olmayabilir bal gibi de. Belki herşey o deliktən ibaret... Biz organlar, asıl yaratık-larla, yani sağ ayak başparmaklarıyla bağlıyız ona. Dengeyi sağlamak ya da sağ ayak başparmakları-nın yaşaması için nefes almak gibi ayrıntı işler için gökyüzüne doğru sarkıyoruz delikten Olamaz mı?"

Ne düşündüğünü anlamak neredeyse imkansız. Yüzünde hiç resim yokmuş gibi davranıyor. Aslında böyle verimsiz bir yüzle yola çıktığım için suçluyor olabilirsiniz beni. Ama inanın bu herifin hikayesinden hoşlanacağınızı sanı-yorum sonunda.

Aslında bugün daha renkli şeyler anlatmayı umuyordum size. Ama yapabileceğim bir şey yok. Salvatore akşama kadar kıpırdamadan durdu. Bir tek, akşama doğru hafif soluna eğilerek karyoladan aşağı tükürdü. Hepsı o kadar işte.

Çarşamba

- ~ Bugün neşeyle kalktı Salvatore yataktan. Pardon, nasıl kalsın. Sadece neşeyle uyandı. Sağ ayak başparmağı ha-lâ o karyola demirinin içinde. Fakat bunu hiç umursamı-

yor sankı. Elleriyle olmadık şaklabanlıklar yapıyor ve sürekli gülüyor. Hem de kahkahalarla... Zaman zaman öne uzanıp sağ ayak başparmağının dışarıda kalan kısmını okşuyor. İyiye mi işaret bu hareket, bilmiyorum. Aslında biliyorum tabii ama şimdi söylemem doğru olmaz. Okudukça bu neşesinin kaynağını siz de öğreneceksiniz nasılsa. Onun yerine biraz Salvatore'yı anlatmak istiyorum size. Karayağız ve ufaklık olmasından başka tanıtıcı hiç bir şey söylemedim onun hakkında. Bir kere erkek. Erzurum doğumlu, Şikago'da oturuyor. Annesi orta halli bir Avustralya yerlisi, babası halsiz bir Danimarkalı tüccar. Salvatore ise İspanyol asıllı. Yo hayır hayır, böyle olmayacak galiba. Birtakım hatalar yaptığımı hissediyorum. Bırakalım. Salvatore de sizin, benim gibi sıradan bir insan. Çok farklı özellikleri varsa bile, bu hikayemizin gidişini etkilemeyeceğinden önem taşımıyor bizim için. Aslında itiraf etmeliyim ki bu biyografi işine de vakit kazanmak için kalkıştım. Çünkü bu çılgın herif saatlerdir aynı biçimde kahkahalarla gülüyor. Size ne anlatabılırdım ki. Saatlerdir hiç değişmeyen bir görüntü... Ama durun bir dakika! Birden öne eğildi şimdi. İki eliyle birden sağ ayağına vuruyor.

"... Biri görse delirdiğimi filan sanacak. Nereden bilecek ayağımın uyuştüğünü. Sabahtan beri karıncalar dolaşüyor ayağımın içinde. Dayanamıyorum. Bu karıncalanma denen tuhaf duruma hiç bir zaman da dayanamamışımdır zaten. Defolun pis karıncalar!.. Gıdıklanıyorum. Gidin hadi, gidin ha ha ha ha ..."

Böyle giderse mide kaslarına zarar verecek bu herif. Bu kadar çok gülmek mutlaka zarar verir insana. Sabahtan akşama kadar gülünür mü? Ha akşam dedik de... Çarşamba da gelip geçti böylece. Kahkahalarla...

Perşembe

Bugün dördüncü gün. Gerçi siz de saymayı bilirsiniz ya. Ama herhalde Salvatore'nin şu anda ne yaptığını bilmiyorsunuzdur. Tahmin de edemezsiniz. Ağlıyor. Evet evet ağlıyor, düpedüz ağlıyor koca adam. Hem öyle ağlıyor ki, eğer bu bir hikaye değil bir film olsaydı, bu sahnede mutlaka yağmur efekti kullanmak gerekirdi. Yani pek inandırıcı olmazdı sonuç. Filmlerin yağmur sahneleri zaten hiç bir zaman yeterince gerçeğe yakın çekilememiştir. Yapılacak olan...

"... Aaahh!.. Açlıktan ölüyorum. Kimin umurunda bu. Kimin benim burada çektiklerimden haberi var. Herkes kendi hayatıyla kendi derdiyle meşgul. Hatta gereksiz bir sürü herif, gereksiz bir sürü şeyi düşünüyordur şimdi. Belki filmlerin yağmur sahnelerinin inandırıcı olmadığını düşünen birileri bile vardır. Ama burada, karyolaya çakılmış kalmış bir adam olabileceğini düşünen bir kişi bile çıkmaz. Ooofff!.. Ölüyorum."

Bugün perşembe ya... Perşembelerin ayrı bir önemi vardır Salvatore için. Salvatore perşembe günleri kiliseye gider. Şaşılacak bir şey yok bunda. Salvatore perşembe günleri kiliseye temizlik işleri için gider, birkaç kuruş kazanır. Pazar günleri de maça gider. Bunda da şaşılacak bir şey yok. Çünkü Salvatore hristiyan değildir, Nottingham Forrest'i tutar. Size bir turist rehberi gibi davrandığımı biliyorum. Affedin. Bana ayrılan sayfaları doldurmak zorundayım da. Salvatore hiç yardımcı olmuyor bu konuda bana. Her gün yalnızca bir tek hareket yapıyor. Bu günün hareketi de ağlamak. Bu kadar çok ağlamasına bir anlam veremiyorum. Hayattan bütün bütün uzaklaştığını

mı sanıyor acaba? Oysa yıpranma hesabıyla bile bir gün bu karyola demirinden kurtulma ihtimalinin olduğunu sanıyorum. Şaka şaka !..

Cuma

Salvatore duvara attığı çentikleri sayarak başladı güne.

"... Beş tane çentik var. Demek bugün cuma. Çok anlamlı. Robinson'un ıssız adada karşılaştığı tek arkadaşının adı da Cuma'ydı. Benim Cuma'm bir gün adı. Ancak karyolamın Robinson'un adasına benzediğini kimse söyleyemez. Buyrun işte... Artık sakalım da var."

Yüzünün solgunluğuna bugün genel bir halsizlik eklendi. Kıpırdamakta ne kadar zorlandığı açıkça belli.

"... Ölüp gideceğim burada. O zaman dilerim bu sağ ayak başparmağı da burada kalmaz. Aramız şimdi biraz soğuk da olsa severim onu. Uzun zaman birlikte, birbirimiz için yaşadık. Belki o zamandan aramıza bir mesafe koyabilseydik... Yok canım... İnsanın ayak başparmağı burnunun dibinde olmaz ki. Arada bir mesafe vardır zaten."

Mırıldanıyor. Yanında birileri varmış gibi. Bizden haberi olduğunu sanmıyorum. Burada olduğumuzu bilse herhalde bizden yardım isterdi.

"... Sanki Robinson gibi zavallı bir roman kahramanıyım. Belki o kadar uzun boylu değil, benden bir roman çıkmaz. Ben olsam olsam bir hikaye kahramanı olabilirim. Evet evet, sanki bir hikaye kahramanıyım"

da, karşımda bir sürü insan var. Ne güzel olurdu. Onlardan yardım isterdim. Herşey ne kadar kolay çözümlenirdi o zaman. "

Salvatore bu yatağın içinde ağırbaşlı, düşünceli bir insan olup çıkacak sonunda. Fakat başına gelen bu facia, yani sağ ayak başparmağının karyola demirindeki deliğe sıkışmış olması zorlaştırıyor durumu aynı zamanda. Düşünün, sağ ayak başparmağı bir karyola demirinin içinde duran bir adam ne kadar ciddi olabilir. Hayatı nasıl ciddiye alabilir. Her şey bir anda bir oda ve bir karyola demiri olarak kalıyorsa; her şey nedir? Gelecek bir karyola demiridir, ama geçmiş nedir? Üstelik bu ikilemi ne kadar süsleyip püsleseniz yalnız Salvatore'yi ilgilendirir. Yani bu noktada. Salvatore için bütün sorun karyola demirindeki bir delik olmaktan çıkmış, o delikten pek farkı olmayan bir hayatın anlamı üzerinde yoğunlaşmıştır.

İşte böyle... Salvatore arpacı kumrusu gibi düşünürken, biz de boş durmuyoruz görüyorsunuz.

Cumartesi

Her şey olabilir bugün. Bir idam mahkumu gibi oturuyor yatağında. Sakalları iyice uzadı. Sağ ayak başparmağı o şeyin içinde duruyor. İğrendiğim için artık o şeyin adını söylemek istemiyorum. Salvatore'nin hali beni önce nefrete, sonra da iğrenmeye kadar götürdü o şey hakkında. Sonu nereye varacak bilmiyorum. Onun bu ölümü kabullenmiş görüntüsü yüreğimi parçalıyor. Gerçekten de biraz daha yaşayıp ölecekmiş gibi bir hali var. Çok da genç daha. Yaşayamadığı ne çok şey olmuştur kimbilir hayatında.

"... Bir geminin güvertesinden okyanusu, o bitimsiz maviyi seyretmek isterdim. Rahat rahat ölebilirdim o zaman. Ölüm o kadar korkulacak bir şey değil aslında. Ancak bu gülünç ölümü nasıl yakıştırabilirim kendime. Gülünç biçimde ölenlere kimsenin saygısı olmaz. Bu güzden gülünç bir ölümden korkuyorum."

Cumartesiler hep çabuk geçer. Salvatore bilir bunu.

Pazar

Salvatore çok neşeli bugün. Güverteden dalgaların üstünde sörf yapan güneş ışıklarına tezahürat yapıyor. Sağ ayak başparmağı mı? Bırakın canım!.. Bu sabah kalktığında önce denizin ne kadar güzel olduğunu hatırladı. Sonra da sırasıyla, bir gemide yaşadığını, tahta bir ranza da uyuduğunu, ranzasında hiç delik bulunmadığını, üç yıl kadar önce bir köpek balığının sağ ayağının tamamını alıp götürdüğünü , yerine tahta bir bacak bıraktığını... Hemen güverteye çıkarak özgürlüğüne kavuştu. Ben de randevuma on dakika geç kaldım bu arada. Hemen gitmeliyim. Haydi hoşçakalın. Sağ ayak başparmaklarınıza dikkat etmeyi unutmayın ha!..

Şubat 89

İNSANISLATAN

- Girişler sağdan!..

Karanlığın avucuna bozuk bir hayat parçacığı bırakarak ışığın gösterdiği yere oturun.

DINNNNNNNNNNN N N N N N N N N N N

DINNNNNNNNNNN N N N N N N N N N N

DINNNNNNNNNNN N N N N N N N N N N

Gözleriniz açıldı. Dünya göründü.

Şimdi bir film şeridi hayat gibi geçecek önünüzden.

İ, N, S, A, N harfleri yanyana yürüyor.

Etrafın ne tutulacak bir ucu, ne ikamet edilecek bir bucağı var. Yani nasıl deniyor.. uçsuz bucaksız etraf. Hem cepheden hem profilden herşeyin net bir biçimde görünebileceği kadar تنها dünya.

Ne kafaların sinsi düşüncelerinden, ne gizli kameraların lastik ayakkabılarından eser var. Ya da güvenlik adaklarında büyüyen yabancı bir vehim sadece.

İNSAN yürüyor; ama önündeki bir yol değil. O kadar sınırlı değil. O kadar sınırsız da değil. İNSAN adımlarını kafasının içinden geçirerek dünyanın her tarafına doğru atıyor.

Yürürken bir yandan da kafasının içindeki düşünceleri konularına göre tasnif ediyor, boy sırasına geçiriyor, uygunadım yürütüyor, beynine düzen ve disiplin getiriyor. Üstelik yaptıkları bu kadarla da bitmiyor. Uyum sağlayan

sözcüklere ilgi göstermesi, zaman zaman başlarını okşaması, yanaklarından küçük makaslar alması gerekiyor. Sırayı bozan, yanlış sesler çıkaran sözcükleriyse azarlaması, daha da uslanmazlarsa kulaklarından tutup doğrucu kafasından dışarı fırlatması bir zorunluluk haline geliyor. Hatta harfleri bile... Örneğin uzun süre uyum sağlamasını beklediği A harfine yolu göstermek zorunda kaldı az önce ... Bu A harfi, AKIL sözcüğüne aitti.

İNSAN, bir yandan yürüyüp, bir yandan da düşünceleriyle oyalanırken, kararan gökyüzünden aniden sert bir şey? düşüyor kafasına. Oradan da yere, dünyanın üstüne... Eğilip alıyor onu yerden. Düşen şöyle birşey:

RETORİK

Olacak şey değil, bu bir sözcük olmalı, diye düşünüyor. Ya da, n'oluyor yahu, gökten sözcükler mi düşmeye başladı, gibisinden bir panığı körükleyip tutuşturuyor.

Her zaman birden fazla işi bir arada yaptığı için şaşkınlık konusunda kamuoyu oluşturmakla yetinmeyip gökyüzünden düşen sözcüğün ne anlama geldiğini de hatırlamaya çalışıyor. Ama bilincinde bu sözcükle ilgili hiç bir iz yok. Bu durumda anlamıyor tabii sözcüğü. Fakat pes etmek için henüz vakti var.

Sözcüğü ters çevirmenin yararı olabileceği geliyor aklına. Sözcüğü düz tutup kendisinin amuda kalkması aklına gelen ilk yöntem. Ama bütün akla ilk gelen yöntemler gibi İNSAN'ın yararına bir yöntem değil. Hem de çok zahmetli.... En iyisi sözcüğü tutup ters çevirmek... Öyle yapıyor :

RETORİK

Fakat böyle bakınca da pek bir şeye benzemiyor bu sözcük. Çevirip düzeltiyor. R ve K'dan tutarak iki yana doğru çekiyor. Yani şöyle :

RRREEETTTOOoooOORRRİİİKKK

Hayır hayır böyle çekerek uzatmanın da hiç yararı yok. Bir yere varamayacağını anlıyor İNSAN. Ondan kurtulmalı. Evet; yapabileceği en iyi şey bu. Ortasından kıvrıyor :

RET0ouui
I
I
u
u
o
O
R
İ
K

Yere, dünyanın üstüne atıyor onu: Oysa böyle yapmamalı. Burada böyle dünyanın üstünde durursa, yürüyen bir başka İNSANın ayağına takılabilir bu sözcük. Eğiliyor, dünyanın üstünden alıyor onu, olanca kuvvetiyle fırlatıyor. Sözcük dünyanın kuzey tarafından yuvarlanarak uzaya düşüyor.

Yürümeye başlıyor yeniden İNSAN. Tam, olanların tuhaflığıyla ilgili sözcükleri biraraya toplamışken; kafasına düşen bir başka sert şey, bütün sözcüklerin beyninin delik-

lerine kaçmasına neden oluyor. Eğilip ikinci sert şeyi de alıyor yerden. Bu da anlamını bilmediği bir başka sözcük :

ONTOLOJİ

Zikretmekle hiç ilgisi olmayan bir Allah Allah diyor. Peşinden, n'oluyor yahu, gökten sözcükler mi düşmeye başladı, diyerek kendini tekrar ediyor.

Başını kaldırıp gökyüzüne bakmaya karar verdiği anda bir başka acı hissediyor beyninin üstünde. Bu defa düşen:

DİYALEKTİK

Sonra, EMİRİK, NOSYON, ARGÜMAN, EPİSTOMOLOJİK ve SOFİSTİKE düşüyorlar sırasıyla kafasına. Hanı oldukça da acıtıyor beynini bu sözcükler. Sağa sola kaçmaya çalışıyor ama boşuna... Dünyanın kaçılacak hiç bir yerini bulamıyor İNSAN.

Çare dediğimiz şeyden bir tane bile bulamıyor. Çaresiz kalıyor. Sözcükler birbiri ardına düşüyor kafasına. Kana-maya başlıyor beyni. Düzene ve disipline soktuğu her şey birbirine giriyor. Galiba her şey bitiyor. Ağlamaya başlıyor beyni İNSAN'ın. Ağladıkça daha çok sözcük düşüyor daha çok, daha çok...

Sonunda sağanak halinde sözcük yağıyor gökyüzünden.

FENOMEN HİPOTEZ RELATİVİST A PRİORİ PARADİGMA

Dünyanın üstü sözcükle kaplanıyor. Biriken sözcükler üst üste yığılarak yükseliyor. İNSAN sözcüklerini altında kalarak kayboluyor ve zaman duruyor.

Şimdi çok uzun bir süre hiç bir şey olmayacak. Sinema zamanıyla yaklaşık on dakika sanki yüz yıl sürmüş gibi bir sessizlikle bekleyecek perdede sözcük dağı. İşinize bakabilirsiniz. İsteyen sigara içebilir. Lobide sütlü ve sütsüz yabancılaştırma pandomimleri mevcuttur. Kabukluyemişle konumuza girmek kesinlikle yasaktır. Koynumuza da... Sakın uzağa gitmeyin, bilimsel bir iki reklam izledikten sonra sessizlik ve sözcük dağı görüntüsüne dönüşülecek.

DINNNNNNNNN N N N N N N N N N

DINNNNNNNNN N N N N N N N N N

DINNNNNNNNN N N N N N N N N N

Önce zaman yürüyor. Sonra sözcük dağının üstünde, tam tepede küçücük bir kıpırtı oluyor. Gözaldanması ile hayırdırınşallah arası bir inandırıcılığı var. Biraz daha beklemek gerek. Evet evet işte bir kere daha kıpırdıyor. Sanki küçük bir çatlak oluşuyor tepede bu defa. Çatlaktan bir şey çıkıyor galiba. Durun! Yoksa... Evet evet İ bu. İ harfi... Nasıl olur? Gerçekten de İ harfi... Aşağıya doğru eğiliyor, çatlağa doğru... Yukarıya bir şey çekiyor. Bu da N. Elinden tuttuğu şey N. Bildiğimiz N. Garip şeyler oluyor. Tanrım, nihayet yıllar sonra her şeyi değiştirebilecek şeyler mi oluyor? İkisi birlikte S'yi çekiyorlar yukarıya şimdi de. S'den sonra A ve bir N daha çıkıyor çatlaktan. Çok bitkin görünüyorlar. Her tarafları kır pas içinde. Üstlerini silkeleyip bulaşan sözcük artıklarını düşürüyor, terlerini siliyorlar. Sözcüklerin üstünde rahat hareket edilemiyor doğal olarak...

İ eğilip yerden bir sözcük alıyor. KURAM sözcüğünü... Hepsi bir olup zorluyorlar onu. Zor oluyor ama sonunda kırmayı başarıyorlar. KU ve RAM diye iki parça oluyor

sözcük. N, S, ve A birlikte KU parçasını tutarken, İ atabildiğince uzağa atıyor RAMı. Sözcük dağının tepesinden yuvarlanan RAM da aşağılarda bir yere RAM oluyor. Diğer N, PSİŞİK sözcüğünü silkeleyerek Ş'yi düşürüyor. Buldukları bir I harfiyle KU ve Ş'yi birbirine bağlıyorlar.

Yanyana durup İNSAN oluyorlar. Yaptıklarını beğeniyorlar. Ve KUŞ'un boynuna sarılarak uçup gidiyorlar. Yerçekimi olmayan bir yere..

Gözlerimiz kapandı ve dünya karardı.

Bugünlük de bu kadar...

- Çıkışlar soldan!..

Ağustos 90

RUCÜ

Neden üstümün bu çok yaşamışlığına bakmadan Dönüşüm'ü tersyüz etmeye kalktım. Çünkü, bir sabah korkulu düşlerimden uyandığımda, kendimi yatağımda Kafka'ya dönüşmüş olarak buldum ve bir değişikliğe halâ ihtiyacım vardı.

Biliyorum, dünyada pek kimsenin başına gelmez böyle bir durum. Ama sizin bilmediğiniz bir şey var; o da bazı şeylerin yalnızca bir kişinin başına geldiğidir. Dev bir böceğe dönüşen Gregor Samsa, Kafka, o söylediye Felice Bauer ve ben biliyoruz yalnızca bunu...

Birgün; Kafka'ya dönüşen Gregor Samsa'yı, Gregor Samsa'ya dönüşen Kafka'yı ya da gerçekte her sabah kalktığında yine sadece kendisiyle karşılaşan benim gibi birini anlatan başka acıklı hikayeler de yazacağım. Zaman içinde sizi ağırlatabilecek böyle hikayelere rastlamazsınız şu yargıya varabilirsiniz: Bir sabah korkulu düşlerinden uyandığında o da kendini bizlerden biri gibi buldu.

I.

Dev bir böcek, bir sabah bunaltıcı düşlerden uyandığında, kendini toprağın üstünde Gregor Samsa'ya dönüşmüş olarak buldu. Uzun yatıyordu yerde ve bütün organlarından beyne doğru yürüyen kasıflar vardı. Gözlerine doğru uzanan iki uzun şey gördü, aniden beliren iki dalı gibi ağacın. Geri çekilmeyi istedi, hummalı bir

kucaklama gibi, hiç olmamış bir kara bulut gibi. Ve kafası, rüzgara bırakılmış ağır kafası, tanıdık bir yere, toprağa çarptı. Sarsıntı, sonra şaşkınlığın kömürden gözleri ve ne olduğunu bilemeden yaydan çıkan korkulu telaş:

- Aman Tanrım! Ne olmuş bana böyle?..

Çamura saplanmış bir tekerlekcesine döndü durdu etrafında, yorgun ve yine de tanıyamamış olarak kendini. Gittiği yere o iki uzun şeyi de götürdüğünü anladı vücudunun. İki uzun şey daha vardı üstelik aşağılarda, az çok ötekilere benzeyen. Dört uzun ve hantal şey... Eski ve her zamanki ayaklarının yerine yerleşmiş dört uzun ve hantal şey... "Ayak takımının devrimi" diye düşündü ve sonra anlamadı ne düşündüğünü eski bir böcek olarak. Önemini farketmediği bir şey yürüyüp gitmişti yanından uyanışından beri: Zamanın tam bir dakikası...

- Yalnızca dört tane. Nasıl yürüyebilirim bunlarla ben.

Bir soru işareti gibi kıvrımlandı kararsızlığa. Bıraktı toprağın tanıdık yüzüne kendini, arkasında; sırtının orta yerinde bir bıçak yankısında ıstıncaya kadar acıyı. Sırtının bu yeni biçimine tanıdık değildi toprak anlaşılan. Ve o yeni ayakları; bir anlam aramaksızın boşlukta sallanıp duran, sayılması aptalca bir sürü kılcal ve minicik ve iğrenç ayağın yerine geçen dört uzun hantal şey; çeken bedenini ve tanrım ne zor ve yorucu şeydi kıpırdatmak onları. Tuhaf sorular vardır böyle zamanlar için:

- Nasıl kullanılır bunlar?

Fakat bir kere kıpırdayınca, çorapsöküğüydü harekete geçmek, karnının üstüne dönmek, dört ayağı üstünde yürümek... Yoo, o biraz zordu. Ve ses çıkarıyordu; uzakta, şaşkınlıkla seyreden kanbağılı üç dev böceği ayrı yönlerle

ve korkuyla kaçırmaya yetecek kadar ve ayrı birer delikte kaybolmalarına...

- Durun tanımadınız mı beni? Neden kaçıyorsunuz?

Bazen gerçekten verilecek hiçbir cevap yoktur. Askı-lara asmak gerekir soruları, ya da dönüp kendine bakmak yeniden, yalçın kayalıklar gibi eritmek kendinde soruları, öz-suları, enzimler... Öyle ki onlara hak vermekten başka çaresi yoktu. Toprağın üstüne, toprağın üstüne, yine toprağın üstüne bırakmak istedi, yağmur gibi, yağmurun damlaları gibi, damlaları gibi ve yağarak ardı ardına, yokolarak, sızarak, güvenli bir sızıntının ellerinden tutarak, sımsıkı ve sık soluyarak, görmeden dokunarak, dokunarak bırakmak istedi toprağın ağır ve engebeli kokusuna kendini. Ama bu beden, nereden geldiğini ve nereye gittiğini bilmediği bu yeni, belki de en eski beden alışkın olamazdı ve tanıyamazdı güvenliği, bu kadar yalın ve elinde hiç bir alet olmadan ve o işle her zamanki duruşuyla ve yatışıyla boydanboya ve ötelere. Havaya çizilen yumuşak bir daire gibi yapamazdı bu hareketi artık, bir zamanlar yapabildiği kadar kolay, gözleriyle bile ulaşabildiği. Kulağına kıyamet üflenmişcesine kapaklanmaktı, ve yüzünün alt kısmında büyük ve yeni dinlediği bir acı, gözlerinden yaşlar boşanarak geri adım kuşlar gibi ve bırakarak kendini ölümcül kılıklı bir diri gibi öylece öylece öylece oraya... Ve günler ve geceler boyu hiç kıpırdamadı.

II.

Şonra geçti, yeni bir beden parçalarına yönelen nasıl ve nedenli soruların ağır ve ağırlıklı süreci. Ve bunlara gülünecek şeyler demenin zamanı geldi: Hah hah ha dört ayak üstünde yürümek pek akıllıca değil hah hah ha bel-

kı eskiden de pek akıllıca değildi hah hah ha hiç düşünmemiştim doğrusu hah hah ha başka şekiller denemeliyim hah hah ha ne gülmüşlerdir dışardan bakan şimdiki benzerleri onlardan saklansa bile ve yakınları dev böcekler anlamadan ne yaptığını hah hah ha ağaca tırmanmanın pek kolay olmayan bir başka yolu olmalı ve yeri öpmemenin her seferinde ve üst sol uzun hantal şeyinde günlerce moraran bir sincap resmi hah hah ha üstteki iki uzun hantal şey tam anlamıyla bir ayak değil hah hah ha alttaki uzun hantal şeylerse yetiyor ayakta durmaya ve çok güçlü, hiçbirşeyi yerde bırakmayarak yürütebilecek kadar hah hah ha hayranlık verici hah hah ha kim demiş hantal diye... Hatta acıların uzayıp giden türlerine rağmen ve dev böceklerin ilk gün kaçar gibi kaçmaları korkuyla deliklere ne zaman karşılaşa ve giderek önemsiz yaratıklardır dev böcekler zamanın büyüyüp küçülebilen şablonlarında bir nehrin yatağını doldurması gibi bedenini dolduran Gregor Samsa için bir insan olarak ve sulara kapılarak dev böcekler ve çaresizlikleri kadar. Anlamsızdı kaçışları da dev böceklerin kendileri gibi. Zengin ve ellerine gözükapalı bırakılacak bir hayat ve daha çok zevk alarak kuşkusuz öncekinden ve gizli gizli çok şey öğrenerek şimdiki benzerlerinden. Gerçi halâ saklanarak. Ama karışacaktı birgün tam olarak inandığında kalabalığına şimdiki benzerlerinin; iğrençlikleri ve yaşamayı bilmezlikleri içinde erişemeyecekleri ve deliklerine kaçamayacakları kadar uzaktayken o eski dev böcekler. Onlar gibi yiyerek ve onlar gibi yürüyerek ve onlar gibi konuşarak herşeyi ve bitirerek başka hiçbirşeyin gerekmediği gibi onlara. Şeylerin en kayganını garantiye aldı:

- Çok zamanım var çok...

Onların diliyle söyleyerek bunu da diğerleri gibi...

III.

İpinden kurtulan bir topaç gibi dönerek dönerek döne-
rek ve durarak kendini onların içinde buldu. Şimdiki
benzerlerinin içinde ve Gregor Samsa olarak ve farkına
varılmadan bir dönüşen olduğunun. Ve bir böceğin hiç
bilmediği ve bilemeyeceği insan gündeliklerinin kıvancıyla
ve yalnız böceklerle karşı . Hiç çaktırmayarak, çaktırma-
yarak, çaktırmayarak korkusundan ölünse bile şimşekle-
ri. Dev bir böcek taklidi yaparak kolayca sirklerde ve gece
klüplerinde ve cüce bir Gregor Samsa olarak ve kazançlı
çıkararak gittikçe kabaran bir banka cüzdanı gibi ve pek fe-
na sayılmadan henüz. Ve önünden geçerken çeşit çeşit
kadınlar, cinsinin ikinci düzenlemeleri ve birincil istekle-
riyle birlikte takarak kancalarını ve vaktiyle yeni şaşkın
bir Gregor Samsa'yken daha, yamuk yumuk bularak acı-
dığı ve peşlerinden gittiği ve kendini yamuk yumuk bula-
rak utandığı ve acıdığı kendine. Pek fena sayılmazdı. Hiç
fena sayılmazdı. Olmasa finişe pek birşey kalmamışken
peydahlanan kabuslar geceleri, olmasa üstüne gelerek ve
kendine çekerek iğrenç ve kara kara dev dev böcek bö-
cekler. Ve gülme diğer insanlar düşünebilmek için bir
yere oturduğuna ve bunun başka türlü olamayacağını
söylediğine bu işi daha iyi bilenler olarak ve daha çok
gülmeseler Rodin'in Düşünen Adam'ı neden otururken
yaptığını sorduğunda saf bir çocuk gibi kurtulacağını
umarak. Ve demeseler öyle demeseler demeseler işaret
parmaklarıyla ve ukala çizgiler bırakarak dudaklarında:

- Seni gidi aptal böcek seni...

Ve uyanarak sicim sicim terleriyle yüzünün titrek vak-
ti, ne yapacağını bilmenin sonsuz ve umulmadık korkula-
rıyla ve kıvrandıran telaşıyla akıntılarının. Kalkarak aceley-

le ve zamanın içinde gezinerek bir süre. Ve koşarak aksine geldiğinin ve geriye sarar gibi topacı ipliğine ve girerek parkın kapısından ve üç sayarak havuzun kıyısından ve yüksek ağaçlardan, meşelerden ve sessiz olması gerekerek ve sokularak taa yanlarına kadar öylece orada duran ve hiçbirşeye dönüşmeyerek bekleyen üç dev böceğin. Ve Gregor Samsa saklandığı yerden ani bir hareketle fırlayarak ayaklarından biriyle üçünü birden ezdi ... ezdi... ezdi...

- Merhaba...

Gregor Samsa dönüp baktı sesin geldiği yere. Bir ikinci düzenlemeydi ona bakarak gülen bütün kadınlığı ellerinde sallanırken. En güzel çerçeveyi hakederek gördükleri içinde ve ama bilinmeyerek nereden çıkıverdiği. Telaş sonra, hareketsiz kalmanın ve birşey söylememenin cığrından çıkardığı ve sessizliğin getirdiği cazibeyle.

- Merhaba...

- Hava çok güzel. Öyle değil mi?

- Evet. Evet çok güzel. Katılıyorum size.

- Ne yapıyordunuz orada ayağınızla?

- Ben mi? Şeyy!.. Yanı... Öyküye uygun düşünüyordum.

Güldü kadın. Hiçbirşey anlamamıştı, henüz öyküyü okumamıştı çünkü.

- Adınız ne sizin?

- Gregor Samsa. Ya sizin?

- Ne tuhaf bir isim; sanki bir böceğe konmuş gibi...

- Ne dediniz?

- Felice dedim, Felice Bauer...

Ve başlayan herşeyin dönmesidir o sabit kalırken. Karanlık. Boşluk. Yokluk. Ve varlık yeniden. Gregor Samsa orada, parktaki meşe ağacının altında, yerde, kendini ezilmiş dev bir böceğe dönüşmüş olarak buldu.

Onyedi aşlarında bir gençkız taşkesilmiş gözlerle, kaskatı, ona bakıyordu biraz ilerden ve kırpmadan gözlerini. Ve biraz daha ilerde yaşlı bir çıll bir bankta oturuyordu. Sonra adam üstündeki dökülen üniformaya aldırmayarak ayağa kalktı ve gençkıza dönerek seslendi:

- Grete! Haydi gidiyoruz kızım...

Ve gittiler... gittiler... gittiler... Yanardöner zamanlar boyu dev böceklerle rucû ederek...

Aralık 88

RÖLANTİ

Hep bir yerden başlamak gerekir.

Akıntının bir parçasını alıkoymak bir süre... Sonra geç olmadan uçlarını yakalamalı ve ona sınıp olmalıyım. Çünkü belirsizlik, bir çift gözün akıntıdan ayırabileceği bir kılık değildir. Sahipsizlik de öyle... Öykü herşeyiyle avuçlarının içinde benim. Ve benim asıl korkum da bu. Elime verilen şeylerden, yapabileceklerimden korkuyorum.

"... İki kaş yanyana, ilintili. Sapma gösteren bir burun ve simetriyi bozan bir çene. Fonda dozu kaçmış ten rengi, yılların eskittiği bir yüz. Aşağılara doğru terli yorgandan tümü görülmeyen bir tepe, alelade göbek kıvrımı. Beyazın at koşturduğu saçlar ve yine eskimiş ter kokusu. İşte kafasında emir olunamayan korkuların sergilendiği kasvetli galerinin dış görünüşü.

Bu korkular, eski defterlerden kalma korkular. İlkel düşme korkuları... Daha ötesini kim bilebilir. Ben? Hayır hayır! Adını bile bilmiyorum henüz. Yanında getirmiş olmalı, birazdan öğreneceğim. İşimi kolaylaştıran türden bir isim, eski bir güvenliği saklayan türden. Hoşgörüyeye açık ve ikiyüzlülüğe tümüyle kapalı.

"Adı Yadigar..."

Sonra bir yere bağlanmalı, zararsız bir soyadı. Bakkal Kemal'in soyadı neden olmasın. İkisine de zararı olmaz bunun. Birbirlerini hiç tanımıyorlar, hiç de tanımayacaklar.

"Adı Yadigür Haklanır. Uzunca boylu, evvelce de farkedilecek kadar göbekli. Düşününün son demlerinde, artık eskimiş bir korkuyla uyuyor. Tedirgin. Ne olduğunu ve beklediğini bilmediği birşeyler bekliyor."

Alıştım. Artık bir zabıttan okuyorum insan metinlerini. Onlardan biri olabilir miyim? İyi ki şurada, masanın başına en yakın ucunda bir sigara tütüyor. Demek ki varım. Demek ki yaşıyorum. En azından o doğruluyor beni. Kahramanım bay Yadigar Haktanır...

"Kararsız bir hasta gibi gece boyu inilleyen trafik akıp duruyor. Yorgun sabahlara bağlanan kayıp gecelerden biri daha birazdan sürüklenerek götürülecek. Güneş, gazete kamyonlarının arasından, şehri ve sokakları hazırlıksız yakalayarak tabelalarda, kendiliğinden doğacak. Omuz silkecek ahali. Kepenk gürültülerine vakit olacak daha. Sonra olduğunda öncenin sahip çıktığı saat nihai ihtarını verecek ve yatakta kıvrılmaktan öfkeyle uyanmaya geçecek zavallı Yadigar Haktanır. Karşısında boyluboyunca bir şimdiki zaman bekleyecek onu."

Benim gördüklerimi yaşıyor şimdi. Bu yüzden şimdiki zaman. Bundan sonrası geçmişe ya da geleceğe ait olmaz. Öskesi de bu yüzden. Çünkü kaçılamayacak tek noktada duruyor şimdi.

Canını sıkmakla görevli şey görevinin başındaydı. O şey, tek başına diğer insanlarla aynı saatte kalkmak ya da kalktığı saatte diğer insanların da kalkması değildi. Otobüs, çalar saat, jeton, abonman, mesai saati, dosyalar, erken kalkma ve erken yatma gibi kendi başlarına çok faşist ayrıntılar da vardı işin içinde."

Şimdi sıkı tutmalıyım kelimelerin ucunu. Dikkatle eğilmeliyim üstüne. Birbirimizden tedirginiz bu noktada üstelik. O, bütün çabalarımı şahipsiz bırakabilir, ama ben de buruşturup diğerlerinin yanına atabilirim onu.

"Ötekilerle birlikte şuuru yitirmiş atletler gibi durmadan ve ölesiye koşuyordu... Bütün kulvar ve kondüsyon

farklarına rağmen tek kişilik bir yarış olmadığını da hatırlıyordu bu koşunun. Nerede ve ne zaman? Yedigörmü Haktanır, sonradan kahrolası ve baktan bulacağı (içsel) sıkıntılar ve bunların döner sermayesi anlamında (dışsal) zorlamalar arasında çalar saatin dürtüklemeleriyle yatağın topu topu iki tarafı bulunduğunu bir kere daha sınavarak kalkmanın yolunu tuttu. Öfkesini çıkarıp yastığın altına, diğerlerinin yanına koydu. Sonra o anlamsız yüzünü alıp yıkamaya gitti"

Buraya bir yere istatistik yorgunluk gibi yardımcı tanımlar monte edilebilirdi belki. Monotonluğu yakalamak daha kolay olurdu o zaman. Ama riski seviyorum ben de. Özgür bir döküm olmalı öykü. Umursamaz ama güvenli. Su gibi. Suyun dökülüşü gibi. Kap ya da sınırlar sorunu başgösteriyor tabii bu durumda. İnsanın sınırı kendisidir ve benliğidir kaldıramayacağı tek esaret. Öykünün özgürlüğü ve sınırları da bunlarla ilgili. Yedigörmü Haktanır'la değil.

"Lavabo kendi içbükey iğrençliği içinde itici ve beyazdı. Yüzünü yıkayarak değiştiremeyeceğini anladı. Ağzını çalkaladı suyla. Birbirini izleyen iki garip ses, direnç göstermeksizin tarihin malı oldular. Hangisinin Yedigörmü Haktanır'a, hangisinin tıkanan lavabo deliğine ait olduğu sırasından anlaşıldı. Giyinmek, evden çıkmak, otobüse yetişmek gibi şeyleri tabiatları icabı çabuk yapmak zorundaydı. Aceleden ya da açık açık söylenemeyecek bir nedenle yanlış ve beklenmedik birşey yaptı. Sırayı bozuyordu o şey. Yanı sağını solunu düzeltmenin dışında bir amaçla aynaya takılıp kalması. Oradan çok önceden seyrettiği bir televizyon dizisine atlaması. Hem de bir klasik uyarlaması olan bu diziyi, uyarlamadan klasiğe geçmek gibi seyirci mantığına ters bir biçimde hatırlaması. Doğrusu açıklanabilir şeyler değildi bunlar. Bir aynanın gücünün çok ötesinde..."

Bir öykü kahramanı için gerçekten şaşırtıcı bir durum bu.

"Yadigar Haktanır birden bıraktı tuttuğu şeyleri elinden:

Yeter, dedi. Yeter artık dayanamayacağım. Bıtmıyor ve yeniden başlıyor herşey. Bu taş.. Bu koca taş istemiyor artık omuzlarımla."

Taşı mı? Ne? Ne Taşı?

" - Hergün aynı taşla aynı tepeye... Tanrılarım çok zor bu..."

- Hey neler oluyor? Ne taş bu? Kimin taşı? Kim yazıyor bunları?

- Sen. Sen yazıyorsun.

- Kim konuşuyor? Sen de kimsin?

- Merhaba öykücü, adım Sisypheos.

- Sisypheos mu? Taş ve Sisypheos... ama burada ne arıyorsun? Nasıl girdin öyküme?

- Sen yazdın beni. Tuşlarla oynarken derinlerden bir yerden çekip aldın. Mitolojideki varlığım duruyor olduğu yerde. Ben onun senin öyküne düşen görüntüsüyüm. İsteyen herkese görüntülerden bir nüsha gönderiliyor. Ama hiç merak etme; masraflar mitolojik kurumlardan karşılanıyor.

- Yo yooo bir dakika. Böyle birşeyin olması imkansız. Buna inanmam. Hayır olamaz. Emin değilim. Sağlığını ya da senin bir hayal olmadığından emin değilim. İplerin elimde olduğunu sanıyordum. Tanrım tanrım deliriyor olmalıyım.

- Hiç sanmıyorum. Beni yazan, kağıdın üstüne çağıran sensin. Sadece aynı anda karşında olmam şaşırtıyor seni. Oysa Yedigöller Haktanır'la da böyle tanışmamış mıydın? Öykücü yazmazsa öykü kahramanları varolamazlar ki...

- Ama sen varsın zaten. Oysa Yedigöller Haktanır benim ürünüm. Onu ben buldum, şekil verdim, giydirdim, tavırlar çizdim. Ben düş gücümle yarattım onu.

- Yanılıyorsun. Bildiğin kokular, gördüğün resimler arasından derledin onu yalnızca. Her bir parçası, her bir tavır tanıdığın insanlardan geliyor. Soyadını bile bakkal Kemal'den almadı mı? Düş gücün yalnız bir orkestra şefi dostum. Sana dostum dememe kızmazsın değil mi?

- Kızamam. Onu da ben yazıyorum çünkü.

- Doğru...

- Seni düşündüm; çünkü Yedigöller Haktanır'la sen benzeşiyordunuz.

- Evet. Yedigöller Haktanır saçları beyazlamış, göbeği sarkmış, yorgun bir ihtiyar. Bense mitolojiden gelmenin bütün fiziksel güzelliklerine sahibim ve gencim daima. Ancak görünüşteki bu ayrılığımıza rağmen ortak bir mahkumiyet yaşıyoruz ikimiz de. Tanrılar, beni bu taş tepeye çıkartmakla cezalandırdı. Yedigöller Haktanır'sa aynı ağırlıkta bir başka yükün hamalı. Günü geceye taşıyor. Tepeye çıkartıldığında taş yuvarlanarak başladığım yere dönüyor. Onun geceye ulaştırdığı günse yeniden sabaha.

- Tanrım! Burada oturmuş, varlığı bile tartışılır bir mitoloji yaratığıyla konuşuyorum. Belki varsın, belki de hayal görüyorum. Ne olursa olsun, seninle konuşamam.

Hem öykümü bitirmem gerekiyor benim. Yalnız kalmalıyım anlıyor musun?

- Gerçekten hazır mısın buna?

- Neye.

- Yalnızlığı ne sanıyorsun? Yedigörmek Haktanır ve ben, yani Sisypheos; mitolojik ukala. Niye varız? Bizi anlamak istemiyorsun. Bizi niye yazıyorsun hiç düşündüm mü bunu? Parmaklarıyla Herşeyi yapabileceğini sanıyorsun.

- Hayır dostum, bizi sen yazıyorsun ve senin uzanamadığın hiçbir şeye uzanamayız biz de.

- Farkımız ne öyleyse?

- Farkımız yok. Kağıtlara hepsi bir yerde tıkanıp kalan yüzlerce sen yazıyorsun. Yüzlerce taş taşıyor tepelere. Sonra yazdıklarının kendine benzememesi için ne kadar çabalarsan çabala; derlenmiş toplanmış o kalabalığın arkasında kendini görüyorsun. Dayanamıyorsun buna. Tuşlara saldırıyorsun. Her birine yine önceden bıraktırdığın sonlardan birini yazıyorsun. Ama hep trajik sonlar... Ve buruşturup atıyorsun. Yokediyor ve yeniden başlıyorsun.

- Taşımı taşımaya öyle mi?

Evet dostum korkarım öyle. Senin de bir taşın var; onu taşıyorsun. Ve biz istediğin zaman gitsek, yerimize başkalarını çağıracaksın. Bizi tutan sensin. Oysa seni bırakmayan biz değiliz.

Tanrım tanrım! Nasıl olur? Ben... Ben sanıyordum ki, sanıyordum ki öykücü farklıdır. Birşeyler yapmalıyım

şimdi. Dışıma çıkmalıyım. Onları, onları kendimden kurtarmalıyım.

"Yadigar Haktanır'ın isyanı boşluğun bütün zamanlarında yankılandı, çnladı. Ve birden Zümrüd-ü Ankâ havalandı. Kanallarından yayılan tatlı esinti, bir meltem olarak tanrıların gözlerine kısacık bir uyku getirdi. Esnediler ve kısacık uykularına razı oldular. İşte o kısacık uykuları sırasında, Sisyphos'un tepeye çıkardığı taşı aşağı yuvarlamayı unuttular. Ve tanrıların kısacık uykuları kadar süren bir mitolojik zamanında taş tepede kıpırdamadan kaldı. Sisyphos, her zaman taşın yuvarlandığı yol üzerinde çiçek toplamaya başladı."

Bu çok sürmeyecek tabii. Mitolojinin de kuralları var. Ama işte herşeyi bir süre durdurdum onun lehine. Ya Yadigar Haktanır? "

Herşeyi görüyordu aynada Yadigar Haktanır. Ellertini uzattı, aynadaki Yadigar Haktanır'ın gözyaşlarını sildi. Yıkılırcasına annesine koştu: Ölümüne ... Saatler sonra yentiden uyandığında yine bir ölümlüydü. Oysa tanrılar kısacık uykularından uyandıklarında Sisyphos taşını devralmaya hazır. Çiçek topladığını ruhları bile duymadı tanrıların.."

Aydın Ümitvar

Kahramanımız yazar Aydın Ümitvar, öykü kahramanları Yadigar Haktanır ve Sisyphos'u mahir tuş darbeleriyle acı bir sondan kesinkes uzaklaştırdıktan sonra, yazarlık bilincinin zorlamasıyla daktilosunu kırdı. Bu gürültülü törenin akabinde açık bulunan kapıdan balkona çıktı. Mesela bir apartmanın yedinci katından avazı çıktığı kadar bağırdı:

- OLMAK YA DA OLMAMAK: İŞTE BÜYÜK YANILGI!..

Ve kendini boşluğa bıraktı; buruşuk bir kağıt parçası olarak...

Eylül 88

**AKORDSUZ
ZAMANLAR**

ÇİZGİ - I

SIKAN:

BİRİNCİ NOKTA

demir raylar çekiliyor

ımkansız sesleriyle

açılıyor ağır kapısı duvarların

zaman ve ışık geri alınıyor

bırakılan yerden.

öksürüklü

kapalı

upuzun

camgözleri taşbebeğin

örümcek sözleri

kahkahalar

sızan bir bardağın çatlağından

upuzun

kapalı

öksürüklü

- dönüş tamam!

BUMERANG

- şöyle bir eğilecek ya

dımdık durup yakalayacak ya da.

bir çocuğun çıt çıt çıt çıt çıt çıt

çekirdek yemesine izin yok!

göz kırılmadan ikinci kere
kıpırdamadan zaman
verin
verir vermez eskiyecek kararınızı
vaktimiz deliler kadar / kısıtlı
çabukçabukçabukçabukçabukçabukçok
- yakalayacak!
- tamam!

ssssssssssSSSSSSSSSSGNAREMUBBUMERANG

-hey!
sen
bumerangın elleri
tutuklusun bumerangına.
kara bir örtü
beyaz uzun benekli bazen.
bir çene.
bir çene kalıplı onparmak.
onbin tel örtü renginde
hissedilir
ve karıştığı sanılabilecek
sıcım yağmalı siyah saç.
bir kronometre
örselenmiş çarpmıha gerilerek.

bir kronometre ruhu.

dışların arasında yapışkan bir cıklet

ve istek

ve çürüme.

bunların hepsi

kalmayarak hiçbir

bir çizgi!

- nasıl?

- şöyle

- nasıl nasıl?

- yani üst ölçekli bir uçak gözlüğünden geçiyor.

- tamam.

- öyleyse

ucundan tut ve yürü

upuzun

ve hep

ve çok

ve sapmadan

ve kıvrılmadan

ve dümdüz

ve dışına taşmadan.

- taşmadan?

- evet taşmadan.

bir başka adam gördün mü

çizgi

yürüyen?

- ?

- öyleyse

görünme kimseye sen de.

- tamam

- bu yetmez:

Şimdi koşulacak kö

akköşele

öşeler...

ş

c

r

k

e

a

g

k

leraşıl

eçilece

yani:

- nasıl?

- kartal gözüyle

ve her şey kadar

çizgi:

kronometresi

uyku

ışık gün karanlık gece

bütün vs. ler

bütün vs. değiller

vs.

sonra çok sıkkan bir çizgi
sonra havayı durduran bir çizgi
sonra morartan bir çizgi
sonra gözleri koskoca açan bir çizgi
sonra dili dışarı uğratan bir çizgi
sonra karartan bir çizgi
sonra karanlığı çoğaltan bir çizgi
sonra karanlığı biten bir çizgi
ssssssssSSSSSSSSSS S S S S S S S Ö L Ü M
sonra çizgilerden
unutulan
bir çizgi.
İKİNCİ NOKTA
.abcdefgğhijklmnoöpqrsştuüvwyz.

Şubat 88

ÇİZGİ - II

BÖLEN;

Kararlı insanlar için ayırmanın tek bir yolu vardır:
Ortaya bir çizgi çizmek.

O adamı da öyle yaptı bir gün.

Ortaya, tam ortaya, her şeyi ikiye bölen bir çizgi çizdi.

Ağlamanın ve dünyayı içine çekmenin

neredeyse herkesin diline düştüğü

geveze ve talihli bir zamandı yaşadığı ve hayat,

ikiye bölmeyi melodik bir ısrarla istediği

eskimiş bir görüntüyü gözünde.

Bütün bütün kavramayı denemişti önceden.

Ama bilmiyordu neyi kavrayacağını,

nereye kadar açacağını kol'larını.

Soğuk sorular bekliyordu her zaman yolunu

bıktığı kadınlar gibi terleterek biraz da.

Hayat,

hangi delikten sızıp yayılmıştı

bunca geniş düzlüğe,

bunca elegendir tanımsız yalnızlığa.

Nasıl böyle sessiz tıkrdayabilmişti zaman

ve nasıl birilmişti bunca gürültüyle belleğe kazınan

köşeler boyu.

Bilmenin imkanı yoktu

düzlüğün küçük insanları için

eksilmenin buruk tadından başka hiç bir şeyi.

Ya da suskunluğun alıngan kuşkularından.

Gözleri kapamanın

ve elleri boşluğa uzatmanın

ayrıcalıklı hiçbir yanı yoktu

bir küçük ve kırılğan

insan için.

Olmayacaktı.

Öyleyse hayat,

defalarca ikiye bölünebilir

acınası bir bütün müydü?

Bir geniş acılar sempozyumu,

bir durduraksız boşluk sıtması mıydı ya da?

Eni ya da boyu önemsiz bir bütün ancak

dünya kadar yönsüz olabilirdi.

İnsanın eline verilmişti bütün yönler,

işine yaramayacak ve

durmadan umut bağlayacağı kadar.

başka gidilecek yer yoktu çünkü

herkes için kendinden sonra.

Beni başka kimse bilmiyor diyordu
her küçük insan,
yanındaki
beni başka kimse bilmiyor derken.

Ortaya her şeyi birbirinden koparan bir çizgi
çizmek...
Kimse sevgisiyle titrek bir dur diyemezdi
böyle bir niyete artık.
Parmak uçlarından uçurumlardı gelecek
ve uçurumların parmaklarını kanatırdı
çizgiler...

Öyle yaptı adam bir gün.
Ortaya,
tam ortaya bir çizgi çizdi.
Her şeyi ortasından ayrılığa böldü.
Çizginin bir tarafından
öbür tarafındaki görüntüsüne baktı:
Sevmenin tükenmez ıplarıyla istedi onu,
ağlayarak, gelmiş geçmiş çiçek tozlarına kanarak.
Sonra öbür yanına geçerek çizginin
karşı taraftaki görüntüsüne baktı:
İtti bu defa,

nefretin ve iğrenmenin yüzçeviren utancıyla kendinden
ve sınırlı kahkahalarını duyacak kadar
farketmenin hayatı,
Birisı durduruncaya kadar sürdü
bitimsiz gel - giti
iki tarafı arasında çizginin,
başını döndüren rüzganı
ve kavuran yağmuruyla birlikte
bilerek yaşamının.

Sonra adam,
insanlığının iki düşkün kolundan
tutularak
götürüldü
ve çizginin tam ortasına:
Toprağın
ve
Ölümün
içine bırakıldı.

Nisan 88

RESSAMIN İÇGEÇİRMELERİ

Bir.

Binaların düz alt çizgileri ile belirleniyor bir alan. Siyahın değişik tonlarında birbirini kovalayan düz alt çizgiler. Belliki emrivâki bir gece dolaşüyor köşeleri. İğrenç ve parlak sarıyı dağıtan ay, yukarıda bir yerlere yapıştırılmış, asılı duruyor. Tek tek dikey uğramalarla balçıklı bir soğuk akıyor aşağılara. Ağır bir zift kokusu uzun süre önce alanın şekline denk şekil almış. Şimdi çürümüş bir iç çamaşır.

Gazete satıyor siyah gözlü bir adam. İyi kalpli şövalyelerin lanetli şatoların izbe dolaplarına gizledikleri türden bir şapka var başında. Damarlar öne çıkmış, durduraksız bir titreme.

Teninin birçok yeri eski kumaşlarla yamanmış bir başka siyah gözlü adam. Çıplak- Kolay anlaşılır değil. Gazete okuyor ve koyulaşıyor gılgıde.

Kimi şaşkın, kimi öfkeli, kimi neşeli, kimi üzgün hücreler. Gazete bu. İkinci adamın iki eli arasında önce aşağı ve yukarı, sonra birbirine doğru, sağa ve sola uzanıp birleşen bir çerçeve içine kapatılmışlar. Yatay, sereserpe bir dikkörtgen.

Gazetenin görüntüsü, ikinci adamın oturduğu ayaksız bankın dayanak yerine yansıyor bütün ayrıntılarıyla.

Bir aynanın soğuk duyarlılığı.

Daha sağ tarafta bir dilenci yatıyor yanüstü. Eli havada. Arzulu. İyi ve bakımlı gıyınmış.

Alanda ne saat. ne saat sesi var.

Herkesin bıktığı muayyen bir anda ay., yukarıda sabitlendiği yerden, o ana kadar farkedilmeyen sımstyah bir deliğe düşecek. Ve tablo kararacak.

İki.

Yanyana aynı boy ve renkte iki küçük tablo:

Y.

Dar bir yukarıçekici, asansöre benzer. Dikey duvarı yok. Yukarı akan, aşağıda kalan bir ız - görüntü. Tanıdık ve coşkulu bir renk. Yukarı çekicinin tabanında küçültülmüş bir köpek. Yaşça ergin. Kendine güvenli, atılgan ve cüretkâr. Yanında dev bir resmini taşıyor. Kulakları aşağı doğru uzun, duymaya kapalı. Yukarıda kutlamak için bekleyen çılgın bir kalabalık. Köpeğin, yukarıçekicinin tabanında nasıl durduğu ve takribi yeri önemsenmiyor.

Çok ısrarlı olunduğunda yukarıdaki kalabalık hafif bir rüzgarla bir bütün olarak yüzüstü yere yıkılıyor. Bıraktıkları yerden bir kalabalık çerçevesi içinde duvar görünüyor.

D.

Y tablosundaki küçültülmüş köpeğin dev resmi ölçeğinde bir başka köpek. Onun dışında kalan zemin karanlık. Ayakları, kuyruğu ve kulakları tablonun üst kısmına bakıyor. Duymaya son derece açık. Gözlerinde dehşetini bulamayan bir merak. Dili, başı ve bakışları aşağı kısma sarkıyor. Somuta asla indirgenmeyen bir düşme korkusu. Unutulmamış ama hatırlanan korkulu bir renk. Karanlığın arkasında kalan.

Y tablosunda ne saat, ne saat sesi var.

D tablosunda güçlü bir saat sesi var, saat yok.

Üç.

Hakım bir cam rengi.

Tam ortada tablonun arkasına giden dar bir koridor var. İki eşit parçaya ayırıyor aynı zamanda.

Bir taraf:

Bilinen türden robotlar. Tanımı gereksiz.

Yüksek ve geniş cam duvarlar.

Robotlar, camları soğukkanlı darbelerle kırıyorlar.

Diğer bir taraf:

Aynı tür tanımı gereksiz robotlar.

Yüksek ve geniş çerçeveler. Yerde yığın yığın cam kırıkları.

Bu robotlar, çerçevelere yeni camlar takıyorlar.

İki taraf:

İşlerini tamamladıklarında yer değiştiriyorlar.

Koridordan yeni ve daha önce görmediğimiz robotlar çıkıyor.

İkiye bölünebilir sayıda. Telaşsız.

Bir an sonra:

Gökten yeni doğmuş bebekler düşüyor.

Bir telaş var şimdi. Ama kıpırdamadan bakılıyor. Dimdik, bir taş acımasıyla.

Bebekler kafaüstü varıyorlar yere. Gürültüyle patlıyor-kafatasları. Beyinleri paramparça oluyor ve tablonun alt kısmına boydanboya yayılıyor.

Sıcaklık şimdi daha fazla.

Bir an sonra:

Yalnız hissedilen kısa bir sessizlik. Hemen ardından nereden çıktıkları kimse tarafından anlaşılamayan azgın köpekler beliriyor. Kudurmanın ötesinde bir yerdeler. Bütün beyin parçalarını yiyorlar. Açlıkları diniyor.

Geldikleri hızla yokoluyorlar.

Bir an sonra:

Bir den bebekler kalkıyorlar yerlerinden. Ve birer bùyük adam gibi sessiz, usukca değişik yön lere yürüyorlar.

Tempolarını hiç değıştirmeden tablonun dışına çıkıyor-lar sonra.

Hem saat, hem sesi var. Ancak tam yağmur başladığı anda hem saat, hem sesi duruyor. Sonra bebekler yerlerinden kalktıkları anda yeniden ve kaldıkları yerden çalışmaya başlıyor her ikisi de.

Beş.

Gözucuna birikmiş kırmızı gözlü bir şehir görünüyor.

Tatlı bir sis, esinti.

Yorumsuz, yumuşak bir silüet.

Ve dalga dalga bir müzik.

Saat ve sesi geç rakamlarda ısrar ediyor.

Altı.

Bembeyaz bir zemin.

Yalnızca:

Her köşeye eşit uzaklıkta,

tam ortada

bir nokta

depreşiyor

depreşiyor

ve kımıldıyor.

Beş harflık bir heyecanla

atıyor

atıyor.

Saat ve sesi birleşiyor.

Şubat 88

SİNDERELLA SAATİ

I.

önce herşey vardı ve kimse yoktu.

kulenin saati ilan etti son verilere göre gerçek zamanı.

adam aynı saati yakaladı ve saatini ayarladı.

ondan farkı olsun istemiyordu.

bildiği senkronik bir aldatmacaydı dolanan.

yağmuru ve geceleri ve yağmurlu geceleri sevmiyordu
adam.

şarkı sözlerini de.

ama yağmurlu gecelerde

dilinde bir eski şarkının kı

rık

dö

kük sözleri

sokak sokak dolaşmayı seviyordu işte.

çünkü gizli ümidiyle bir yeraltı çağıltısı

gün ışığına denkti.

yağmur bir daha yağıyordu. Ne geceye ne güne aldır-
dı vardı.

Zamanı ıslatıyor, çürütüyordu.

anlamsız ya da anlaşılmazdı gerçekten.

bulutlara gizlenmişti niyeti:

farzımuhal

bir kadının şehlá bakışlarıydı.

ıslaktı şehrin sokakları bu yüzden:

yapışKANdı.

ve adam dolaşıyordu durmadan, elinde çocukları.

bir yün yumaklanıyor ya da çözülüyordu durmadan.

saati kuleye ayarlamak yağmura razı olmaktı.

yürümekti yalnızca herşey

yağmuru zorlamaktı.

uzak bir ihtimaldi:

güneşin doğması

ve havanın çiğli menekşeler gibi taze bir gülüşle açması

uzak bir iltimalden bile

uzak bir ihtimaldi.

ve soğuk ve saat lafa tutuyordu kuşkuları.

gece ıslak ve tek başına bir karaltıydı oturan.

çımler plastik ve avuçlanamaz fon bezleri

yer havuz, gök yağmur yasak bir birleşmeydi zaman.

ölülerse gece ve yağmur ve zamandan çok öteydiler

mezarlarıydı varlıkları:
kıyıda duran rahatsızlıklar,
boş vazolar kadar yer bulunamazdı onlara.
adamsa yüz vermiyordu korkulara elinde olmayan
aleyhine bir delildi iliklerini zorlayan yağmur.
durmadan saatine bakıyordu adam durmadan
güvensiz bir selamdı inleyen dakikalar.

II.

istese gidebilirdi adam.
"okyanus"lar gidilecek zorunlu yerler değildi.
ama kalmaktan yanaydı içinin önemli ya da önemsiz
bir parçası
ve adam o küçük önemli ya da önemsiz
parçaydı işte.
ters çevirmenin kolaylığıydı
bir kum saatini değerli kılan.

ve herşeye rağmen yağmur
ve yağmura rağmen adamdı herşey.
bir ipin bir ucundan adam çekiyordu
bir ucundan gecenin ıslaklığı
ve yağmurun yapışkanlığı
ve zamanın yoksulluğu.

sonunda birinin elinde kalacaktı.
ya yağmur kalacaktı, ya gece ya zaman
ya adam kalacaktı.
sankı bir yere bağlanacaktı.

III.

istese adam ıslanmayabilirdi.
ama karşıydı bir kum saatinin yolundan edilmesine
kimî özel ıfkırları.
başlayan ve biten olmalıydı askıdaki duruşu
bir bıçağın günübürlük kınıydı
ya da kurgulanmış bir cinayet aksayan.
ve razıydı adam körkütük bir yolcuya ulanan
karanlık han sofralarına.
ve tutulmaya elegendir bir kadının şehla gözlerine.
dipsiz bir bilekçeyle bağlamıştı kendini
zamanın kara bakışlarına.

IV.

önce kimse yoktu ve herşey vardı.
adam
istese
ölmeyebilirdi.

V.

kum saati d

ö

k

ü

l

d

ü

ğ

ü

n

d

e büsbütün

son sokağın ucunda bir kadın

kırmızı elbisesiyle görünecekti.

endami sorulacaktı gölgelere.

güzel ve temiz olacaktı elleri.

gözlerini süzecekti ihtimal.

içinde bir zerre kötülük olmayacaktı.

ve adam duracaktı.

içinde onu bu ıslak geceye bağlayan şey sızlayacaktı.

ve adam ağlayacaktı.

ve kulenin çanları çalacaktı birden.

ve birden düşecekti yıldırımlar, gecenin ortasına.

ve herşey aydınlanacaktı.
ve kadın vakit geçirmeden bir hayal olacaktı.
ve narın bir ayakkabı teki gibi çevrilecekti:
"yalnız hüznü olan" bir kum saati.

Ağustos 88

OLDU BİTTİ

İki aptal görünüşlü insan, dev bir anahtarı dev bir kapiya soktular ve kapıyı çevirmeye çalıştılar. Oysa onlara anahtarı çevirmeleri öğütlenmişti.

İki aptal görünüşlü insana, bir görünüşsüz insan anahtarını çevirmeleri gerektiğini hatırlattı. Onun yardımıyla anahtarı çevirdiler. Bilinçleri eğilince sökülen pantolonlar gibi söküldü ve kapı açıldı. Tam kapı açılırken bir ışık tekerleği aralanan bölümden yuvarlandı ve iki aptal görünüşlü insanı ezdi. Görünüşsüz insan kenara çekildi. Işık tekerleğinin rüzgarıyla kapı sonuna kadar açıldı.

Işık tekerleğinin arkasında rüzgar ve çiçek tozları vardı. Bir de çeşitli görünüşlere ayrılmış insanlar...

Bozuk ve metal bir para bu insanların ellerinden kurtularak yuvarlanmaya başladı. Yuvarlandıkça büyüyordu. Dünyanın ortasına koca bir yarık açacak kadar büyüdü sonunda yuvarlanarak. Kanıyordu yarık. İnsanlar uçlarından tuttıkları bir yara bandını törenadım taşıyarak yağın üstüne yapıştırdılar.

Artık malûl gazi sayılabılırdi dünya. Otobüslerin ön koltuklarına oturabiliydi. Hamile kadınların yanına... Korkutup içlerine kaçırıncaya kadar çocuklarını...

Para zıplayıp güneş oldu. Uzanıp aydınlattı çiçek tozlarından bir köy sabahını.

Üzerlerinde dumanlarıyla bacalar göründüler ılık. Altında hiç bir şey olmayan bacalar... Nostaljik bacalar denilirdi bu bacalara. Eski ateşli günler burunlarında tütüyordu.

Palyaço, köyün ortalık yerine gelerek sabah olduğunu ima eden bir iki hareket yaptı. Horoz geçirdi. Uyanan insanlar, görünüşleri sallanmasın diye yüzlerini çıkarıp ayaklarının iki yanına koydular. Bir insana iki yüz düşüyordu. Sonra kederde ve sevinçte alkışladılar. Hiç ara vermeden... Sadece biri alkışlamıyordu. Onun kolları yoktu. Ayakları da yoktu. Aslında hiç bir şeyi yoktu. Ona yanıl-sama diyordu insanlar. Hiç aldırmıyordu.

Köy silkinip şehir oldu.

Bütün saatler sözleştikleri gibi aynı anda bağıldılar. Bütün görünüşsüz insanlar telaşa kalkıp saatlerini pence-redeyi yukarı attılar. Tavanda yaşıyorlardı. Şehirde bütün insanlar görünüşsüzdü. Sadece göğüslerinin sol taraflarından gaz maskeleri sarkıyordu. Ayağa kalktıklarında korkuları kadar çok sallanan gaz maskeleri...

Bir süre bekleyip kendilerini hatırladılar. Dışlerini yerlerine monte ettiler sonra; turnaklarını yitip mendillerini üçgen yaptılar. Hazır olduklarında kapılardan kayarak şehir doldurdular. Yürüyen ve dinlemeden konuşan bir kalabalık olarak sekiz saate dağıldılar.

Birden, dondurmacı elindeki uzun saplı şeyi küçük çana
hızla vurdu:

- Çınnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn!..

Şehri dolduran bütün insanlar, dinamik göz kapakları açılıp kapanıncaya kadar geçen süre içinde panik halinde sığınaklarına kaçtılar.

Sessizlik terleyip kōy oldu.

Gözlerini kara bir mendille kapamış bir insan, elinde ora-
ğı, orman biçiyordu. Her yıkılan ağacın yerinde plastik
bir restoran filizleniyor ve restoran rengi elbiseleriyle gar-
sonlar plastik balkonlardan aşağı sarkıyordu. Fonda gök-
yüzü, gökyüzünde akbabalar hırslıydı.

İnsan, hücrelerinden zorlanarak durdu ve kollarını havaya kaldırıp ortalığa sordu:

- Bugün toprak için ne yaptım?

Toprak kasıklarını tuta tuta güldü bu söze ve yana çekildi.

İnsan ve cümlesi boşluğa düştüler.

Boşluk açılıp sokak oldu ve ok işaretleri de şehir.

Pantolonuna askılar takmış bir adam heykellerini suluyordu. Bir yandan da düşen gömleğini çekiştiriyordu. Heykeller, elinde su tenekesiyle heykel sulayan insanla-

nın taştan görüntüleri idi. Gömlekleri düşüyordu heykellerin de.

Yaşlı görünüşlü kadın insanlar bahçelerin en güneşli köşesine oturmuşlardı. Bir yandan uyukluyorlar, bir yandan da doksandokuz küçük kediyi seviyorlardı. Kedi uyukluyor ve zaman zaman o da seviyordu onları.

Onların üzerine kapanan cumbalı dolap kapakları vardı. Onların üzerine de ansiklopedi ciltleri... Tatil günlerinde silip süpürüp 'hepsini bir albüme sapsarı toplardı genç kadın insanlar. Naftalinli günlerdi tatil günleri.

Naftalin kokusu ağırlaşmış köy oldu.

Dağları çamur yapıyor, çamuru ekmek yapıyordu köy insanları. Çamur midelerinde yeniden dağ oluyor, patlatıp çıkıyordu onları. Etraf mideleri taş büyüklüğünde patlamış insanlardan geçilmiyordu. Henüz mideleri patlamamış olanlar, bu cesetlerin başına mum yakıyor, saçlarına çaput bağlıyordu. Rüzgar bu çaputları sallayarak eski savaş türkülerini ölüme uyarlıyordu. Ne kadar süreceği belli olmuyordu bu iniltili konserin.

Notalar üstüste çıkıp gökdelen oldular, köy aşağıda kalıp şehir oldu.

İnsanlar bir önündekinin arkasından tutarak tek sıra halinde işaretlenmiş yerlere doğru gidiyorlardı. Böyle pek çok zincir vardı. Öyle gösterişli falan bir manzara oluşmuyordu aslında. Kokuşmanın filtre edilmiş kokusu gibi

bir şey kokuyordu. İnsanlar bu kokuya ulaşmaya çalıştıkça, burunları eriyip havaya karışıyordu. İşaretli yerlere vardıklarında, ceplerinden gözyaşartıcı bombalarını çıkarıyorlar ve yiyorlardı. Uzun süre ağlıyorlardı burada. Hem de dünyada hiç kimsenin ağlayamayacağı kadar çok.

Çokluklar çözülüp az oldular, şehir sararıp köy oldu.

Yanyana dizilmiş onlarca köy çeşmesinden yılanlar akıyordu kıvrılarak. Önce yalağı dolduruyor, sonra genişleyerek köye yayılıyorlardı. Volkandan fırlatılmış lav yu-makları gibi yalıyorlardı köyü. Evleri, insanları ve evcil hayvanları sıkıyorlardı. Hem de kimsenin içinin sıkılamayacağı kadar çok. Beklemiyor, ot demetleri gibi kümeleyip tarlalara yığıyorlardı onları.

Ağzı köpürüyordu yılanların. Tarlaları dört ucundan çekip ortada topluyor, bağlayıp çıkın yapıyor ve ateşe veriyorlardı bu köpürmeden. Her şey ateşin rengine teslim oluyordu, kendi rengini bırakıp...

Ateş yükselip yaz mevsimi oldu, köy kararıp şehir.

Gözün iki ucu arasında sapsarı bir kumsal uzanıyordu. Olmayacak renklerde mayolar ve bikiniler sereserpe uzanmışlardı kumsal boyunca. İçlerinde insanlar yoktu. Renkler de durmadan kararıyordu. Sonunda güneş dayanmayıp kumsala düşüyor ve yuvarlanarak kül ediyordu hepsini. Dalgalar gelip külleri götürüyordu. İnsanlar dehşetle seyrediyorlardı manzarayı kapatıldıkları meşrubat şişelerinin içinden.

Ya da meşrubat şişeleri seyrediyordu insanların içinden dünyayı. Neyin, kimin içinde olduğu belli değildi.

Anlam çekildi, şehir gücenip köy oldu.

Köy insanları, iplerle dizip beton kış odalarına asmışlardı dizi dizi ölmüşlerinin kafalarını. Hangisini özleseler oradan indirip sarılıyorlardı. Çürümüştü kafalar. Hiç bir şey söylemeyecek ve köy insanlarını da içlerine çekip çürütecek kadar. Her çürüme bir başka çürümeyi alıyordu kollarına.

Köy çürüdü çürüdü, şehir oldu yeniden.

Ev reisleri otomobillerine hizmet ediyordu büyük bir hırs-la. İçlerini temizliyor, bakımını yapıyor ve emirlerini ikiyeletmeden yerine getiriyorlardı. İçlerinde kutsal bir yer ayırıyorlardı onlara.

Otomobillerin içleri camdan bölmelerle ayrılmış; ses, ışık, kurşun ve sevgi geçirmez dünyalara bölünmüştü. İnsanlar günün önemli bir bölümünü otomobillerinin içinde ve birbirlerinin dışında geçiriyorlardı. Bu her yeri kaplayan bir zorunluluktur. Uymayanlar savaş otomobillerinin altında ezilmeye mahkûm ediliyorlardı. Günün her saatinde meydanlara bombalar düşüyordu. Bombalar insanları öldürmüyor, aksine zehirleyerek yaşıatıyordu. Yaşamak hergün biraz daha zerhirlenmekle eşanlamlıydı.

Köy ve şehir yanyana gelip kenetlendiler.

Güneş gürültüyle düştü ve yuvarlanmaya başladı dünyanın üstünde. Köyün, şehrin ve insanların üstünde. Dağlar ezildi. Anlamlar döndü ve her şey bir *Korku*'yla bir *Yargı*'da toplandı.

Eylül 90

SEN' SİZLİĞE

HİÇBİŞEY

Herşey, adına hiçbirşey denebilecek, uzak biyerde yaşanır. Yemeklerden sonraki koroner yetmezlikler, damarlara özgü ürperten pörsümler ve tahtaların sonsuz kurtları vardır. Bütün yiyen ve bitirenler gibi, bütün varlığı yokluğa bağlayanlar gibi, tıkr tıkr işleyen minicik kurtları vardır kemikten sandığımız tahtaların. Tahtaların sonsuz tükenişleri vardır. Ve silinince pırıl pırıl bir görüntüsü. Nasıl derler bir telaş var çalılımlarında. Nasıl derler neler mırıldanıyorsun ellerime gibi birşey. Nasıl derler çiğneyip geçiyorsun. Nasıl derler susmayı. Söyle bu tahtaları sen mi ovdun. Söyle içine kurtları sen mi koydun. Söyle vakit var mı hep söyleyip yapamadıklarını şimdi yapıp söylememeye. Şimdi tutacaksın ellerimden. Şimdi dolaşacağız birer birer sandalyeyi masayı vazoyu çiçeği kokusunu ellerini gözlerini gözlerini ve saçlarını saçlarının saçlarının eldeğmemiş güngümmemiş birbaşına birbaşına dalgınlığında ve suskunluğunda birbaşına birbaşına. Karnımda bir yılan birikiyor : Odanın içindeyim ve oda benim dışımda. Arada ben varım ve sen varsın arada. Oda yok. Başka birşey yok orada, hiçbirşey yok, bişey bişey, tak trak punk jumbo ekage manivelâ lâ lâ lâ si doooooo gibi bişey ... Bir televizyonumuz olsa: İçinde kırmızı pancurlu evlerimiz oynasa : Çocukların izlemesi sakıncalı bulunsa: Onlara biz izledik sakıncalıydı desek : Onlar da bize, sakıncalıların sakıncalı olduğunu çocuklarımıza nasıl anlatacağız dese: İçinden çıkamasak : Çıkamasak : İçinden : Çocuklarımızı dövsek ve zorla yataklarına göndersek: Ne akıllı çocuklarımız var desek ve yeni çocuklar yapmaya karar versek : Sakıncalıların sakıncaları boşa gitmese : İçinden çıkamasak : Çıkamasak: İçinden. Odanın bir içi var bir dışı var. Oda arada. Hani oda arada yoktu? Bu odanın

kendi arası yani bu odanın kendisi yani bu bir oda arası
yani bu ara bir oda... Onu ellerinden yakalasan yani bir
insan sansan yani onu ellerinden yakala ve bir insan
san. İNSAN san san ans nsa asn NAS. Yeryüzünün büt-
tün durgun suları fildişi bestelerle şişelenir. Daha dün
annemizin kollarında yaşarken, çiçekli bahçemizin yolla-
rında koşarken ve şimdi Parklar ve Bahçeler Müdürüyüm
ve annem yokluğun candamarı. Beklemiyordum beklemi-
yordun beklemiyordu. Pardon bayan ben burada otobüs
beklemiyordum. Ya siz ne beklemiyordunuz? Ben yanla-
rında sayı sirah pardon san siyah damaları olan fırfırlı
bir taksiye bineceğim. Hayır durun asla kalamam; aslında
ben burada ineceğim. Hey çarpıldığım ve bölündüğüm
bayan, karekökümü bilen bayan, aslında bayan olmayan
bayan, ağaçkakanınınızı düşürdünüz içime. Hey bayan,
aslında olmayan bayan, sizi bekliyorum iki saattir yayan,
işte böyle ayan beyan, ne olur benim için geceler boyu
yan, içli sözlerimi an, İJKLMn. - Hepiniz karantina altın-
dasınız, ya karşınızdakini öldürürsünüz, ya ölürsünüz. -
Öyle deme be deli, biz iyi çocuklarız. Mikroplara karşı aşı-
landık küçükken her ay. Nah işte bak izi var kollarımız-
da. Ama senin aşın tutmamış deli. Biz akıllı çocuklarız,
ya sen nesin deli DELİ deli DOLU... - Boyayalım mı abii?
- Gidin. Hemen gidin. Çok hemen gidin. Savulun. Odada
boyamak olmaz, odada tartılmak olmaz, odada kabuklu
yemiş yemek olmaz, odada onsekiz yaşından küçükler ol-
maz, odada Allah ne muradın varsa olmaz, odada ne içersin-
siz olmaz; çarptığım ağaçlardan, devirdiğim bısıklıklerden,
öldürdüğüm sineklerden, çizmediğim resimlerden,
bilyeleri olmayan bilyeli arabamdan, kimsenin söyleyeme-
diği Engelbert Hampirdinck'ten, EN - HOŞ meyva tozun-
dan, senden, den den, den den, lütfen, odada özür dile-
mek olmaz. Bu adam, adam olmaz. Kulak asmayınız rica

ederim, bu kafadan idam cezası kaldırılmıştır. İlânen tebliğ olunur, fotokopileriniz ucuza çekilir. Çekilir. Sadede geelim. Tahtalara gidelim. Tahta kurtlarının minicik dünyasına girelim. Girelim de çıkamayalım inşaallah. - Sayın kulak verenler, biz sizin yamuk yumuk kulaklarınızı ne yapalım. Elmayı top top yapalım, çün çok yakın jübilesi Gıyom Tell kulunuzun. Yani tahtaların sonsuz kurtları vardır derken biz boylarını kastelmemişlik. Tahta kemirme sürecine atıfta bulunduk. Aslında biz size sağlamdır derken, asker olabilir demek istedik, yoksa adam olur demedik. - Ayy ben sizi yanlış anladım. Ee ama bunu söylemenize gerek yok ki; ben zaten doğarken sadece doğmuşum. Laf sırasını şaşırınışken, mevzuatın kulağına küpe, yüzüne nâzenin bir eda takalım. Meşguliyetiniz bol olsun beyler. Onlar bunlar varolsunnn bunlar şunlar sağolsunnn. Afiyet olsun. Tanrım söyle ona söyle ona hazmolsun. Yoksa diğer ateist kulların gibi soda içeceğim bilmiş ol. Ben mikropların gevişgetirengiller familyasına mensup bir vampirim tanrım, itiraf ediyorum. Diğer kullarına beni imha edecekleri aşılar buldur. De ki bu asi bir kuldur, ama severim keratayı. Oh işte! Aşılari çürüsün laboratuvarlarında. Camide leblebi de yesem, ayaklarım uyuduğu için şikayet de etsem... neyse sen ayrıntıları biliyorsun. Daha fazla konuşmak istemiyorum bu yabancıların içinde. Tanrım; beni ve soğukta titreyenleri ve ateşte yananları ve fil yutmuş boğa yılanı ile şapka resmini birbirinden ayıranları ve karanlık yorganlarından başlarını çıkaramayanları ve elleri tutmayı reddedenleri ve gözlerinin contası bozulmuş olanları ve kibritçi kızı ve martini ve siyam balıklarını ve babası işgezisinde olanları ve babası olmayanları ve derede yıkanırken ateist kulların tarafından elbiseleri derdest edilen çingene çocuğunu ve doğduğundan beri güzel olamayanları ve kınılganları ve

sıkılğanları ve niye konuşmayanları ve selimi ve gizemi ve elektriği anlayamayanları ve form doldurmayı öğrenemeyenleri ve maaşına zam isteyemeyenleri ve kızılderili olmaktan başka bir sebeple yüzleri kırmızı olanları ve ıvanın çocukluğunu ve pasoşebeke sormayan ve olmayan yetkilileri ve ağlamayan ve meme istemeyen bebekleri ve ne güzel günlerdiyi ve ah maziyi ve beyaz bol paçalı pantolonumu ve beni sevmesi muhtemel kızları ve arka bahçemizi ve dolayısıyla sıvaları dökülen evimizi ve ikisi de büyüymeyen kedilerimi ve anlıyorum senileri ve sil gözleriniyi ve tut ellerimi ve unutamıyorum ve ölemiyorumu koru ve hiçbir zaman değişmelerine izin verme. Birşeyler yap. Tanımla ve sev bizi tanrım, sana hep birlikte ve içimizde hiçbir kötülük olmadan ve dış mıhraklardan etkilenmeden n'olursun diyoruz, bizi sev. Annemi de tanrım annemi de... Ve Polyanna'yı ihtiyarlat, çirkin bir soytarı yap tanrım. Göreceksin o bile ölecek o zaman. Dünya döner, tahta kurtları dönmez yolundan. Bununla beraber dönekliliği geçmiş zamana müteallik olanların iki türü görülmüştür: Başı dönenler, gözü dönenler. Külliye dönenlerinse konumuzda mahalleri yoktur. Tüm hakları mahfuz ve adamlıkları tasdik edilmiş olup mustakımların Mevlevilik babı kendilerine tahsis olunmuştur. Ol katreki çorbada bir tutam iyotlu tuz iken, sürç-ü lisan ettikse ıkd gözümüz önümüze sıvılaşsın ve ehliyetinizden mühim miktarda puan ebedi istirahatgâhına sevkedsin. Namımız yedi diyarda işitilsin, gidip sekizincide müteahhitlik yapalım. Ne demiş zembille inenlerimiz: Benim oğlum bina yapar, döner döner başı döner. Masalın burada bitmesi uygun görülmüşse de kafasına cevız düşen Nasreddin meselinden ders alınarak gökten (hem de) üç elma düşmesine mani olunmuş. Sonradan, güçlendirilmiş Türk Kuşu mensupları gökte başıboş dolaşan elmaları topla-

maya ve zararsız hale getirmeye memur edilmiştir. Toplanan elmalardan tavuk yemi ve sülfirik mazot üretimine başlanarak yılda 42 trilyonluk ek gelir sanayiimize kazandırılmıştır. Pek yakında bu sinemada sanayiimizin elleri armut toplamaya da başlayacaktır. Ayrıca zirai üretimdeki toplam verimin düşmesine paralel olarak bir tedbir paketi hazırlanmış ve masallarda bugüne kadar bir arpa boyu olan yol ölçüsü yeni uygulamayla iki arpa boyuna çıkarılmıştır. Tahta kurtlarıysa cismani yapılarıyla pek önem arzetmezler. Ancak, kolunda saati olmayan ve boynu tutulduğu için takvimlere bakamayan ve bu nedendir ki hiçbir olayın tarihini bilemeyen yaratıkların yaşadığı bir yer var mı yok mu bilinmez. Olsa komik olurdu. Ama olmasa da olur. Binaenaleyh yolda yürürken şöyle bir olayla belki de karşılaşmıştır: Evrensel İnsan Hakları Beyannamesinin tanıdığı İster inan ister inanma Hürriyetine dayanılarak insan içine çıkarılmıştır. Olay şu şekilde gelişti: Başı ve gözleri olan sıradan bir adam yolda gidiyordu. EEE Başı olan sıradan bir dilenciye rastladı EEE Gözleri de olan adam cebinden kıvrılmamış ve eskitilmemiş yepyeni bir banknot çıkardı EEE Dilenciye uzattı EEE Dilenci iştiha içinde paranın ucunu yakaladı EEE Fakat gözleri olan sıradan adam EEE diğer ucunu bırakmadı EEE Sonra anahtarı çevirir gibi sola doğru çevirerek parayı iki eşit parçaya ayırdı EEE Sonra sinemaya girdi EEE sinemada çöl filmleri (Mytlaka Şeyhin Oğlu'dur) gösteriliyordu EEE Çünkü sinemacı için meşrubat satmak büyük bir tutkuydu EEE, EEE'si Emek Enerji Estetik: Kuaför Abuzer herbişeyiyle hizmetinizde. Tahtaların virgül koyar gibi hıçkırıkları vardır. Oda ileri ve geri gider. İnsanlar arasında da benzer gidiş - dönüş biletləri vardır. Seninle benim aramızda gidiş o gidiş. Birgün şerhimiz yazılacak ve kırmızı kurdelelerle bağlanacağız ve infi-

90

lakına mani bir tek ceketinin orta düğmesi kalmış bir yetkili altın suyuna bandırılmış makasla keserek hizmete açacak mezarımızı. Nutuk da atacak nutuk da. Atar bunlar hep bayan. Hey bayan, ağaçkakanınız tahribat yapıyor içimde. Saf ve masum kalbimi tatil günlerinde bile rahat bırakmayıp oyuncak ettiniz kendinize, hislerim yalama oldu. Bilmiyorsunuzki bayan, dünyanın bütün Alisleri atarı diyarına ve bütün Keloğlanları bilgisayar kursuna gidiyorlar. Bizim de bir T cetvelimiz olsa biz de evimizin duvarlarına Türk Öğün Çalış Güven yazabilirdik. Oysa bilindiği gibi ev duvarlarına ürk Öğün Çalış Güven yazmak hem anlamsız hem de yasalarca ayıp kabul edilmiş bir davranıştır. Kim derdi ki meşruiyetimiz bir T cetveline bağlı olacak. Kim derdi ki logaritmamız boşa gidecek. Ve yine kim derdi ki deniz motorları çıkacak. Çıkacak da mertlik bozulacak. Çıkacak da aheste de çeksen kürekleri mehtap bir uyanacak bir uyanacak. Kırmızı bir kolluğumuz olsa. Ya da kırmızı başka birşeyimiz. Bu gidişle arka bahçemizde yetiştirdiğimiz yemeyip yedirdiğimiz içmeyip içirdiğimiz nadide boğalarımız sıra hasretinden telef olacak. Sezar'ın hakkını Sezar'a. Bülbul içinse gümüş kafes denenebilir. Biliniyor mu bu devirde bir boğa kaç paraya besleniyor. Üstelik hükümetin BBYF (Balkonda Boğa Yetiştirme Fonu) ile sağladığı imkanlardan da yararlanamıyoruz. Çünkü biz boğayı bahçede yetiştiriyoruz. Hükümet modern yöntemlerle üretimi destekliyor yalnızca. Olur mu ama. Ne yapacağız biz şimdi. Bir ben bir o beş çocuk bir babaanne bir hacı dede bir kekeme papağan bir şizofren fil ve bir prezervatif abone kartı, daha ne kadar direnebiliriz bu hayata. Taş kaynatıyoruz taş. İyi ki çift tabanlı poliüretanlı çelik 9 sistemli istenirse düdüklü istenirse saksafonlu en az üç yabancı dili baba dili gibi (Çünkü babalar daha kültürlü olur) konuşabilen

beş yaşını doldurmamış ve askerlikle ilişkisi olmayan eli yüzü düzgün ve atom bombalarına karşı dayanıklı meydana çıkan tenceremiz var. Bu da birşey mi? Mualla hanımlar astroid kaynatıyorlar tencerelerinde, hem de piştiğinde haber veriyor. Kulak asmazsan bu defa yandığını bildiriyor. Gel sevgilim 648. taksidini de ödeyerek sahibi olduğumuz dubleks daireyi havaya uçuralım da millet uçan daire görsün. - Peder bey, leylekler bu çocukları getirmesine getiriyor ama cinsel eğitimleri var mı bakalım bu hayvanların. - Hiç sanmıyorum. - Öyleyse ben büyüünce jetonlu makinalardan çocuk edineceğim. - Al işte bu ukala çocuk da batıracak bizi. Ah benim akli kıt öğlum, o zaman bunca leyleği nerede istihdam edeceğiz? - Haklısın peder bey, özür dilerim. Galiba benim ekonomik bir programa ihtiyacım var. Ve alkışlarla perde çekilir, karartma başlar. Saf kılıklı yaşlı bir karıkoca uyukladıkları yerden sırlayarak başlarlar bağımaya: - İtiraz ediyoruz hakim bey, bizim bu davayla bir ilgimiz yok. (Gülüşmeler), - Bu bunaklar kendilerini mahkemede sanıyor ha ha ha... - Boşver onları şekerim, oyun nasıldı ama... - Tek kelimeyle nefis harika ve güzel bir oyundu hayatım. - Aaa bu nasıl tek kelime ayol, bir de bana çok konuşuyor dersin. - Neyse başlamayalım yine. Az sonra taksiler çağırılır ve Adliye binasının gürültülü kalabalığı onlara binerek evlerine gider. Kapıdaki afişte "Yaşlı Çiftin Ayak Dansı" ve hemen altında "Dört Celselik Kanlı Komedi" yazmaktadır. Savcı, hakim ve avukatlar kolkola çıkarlar en son kapıdan. Üzerlerinde Dört Silahşörler'in (Ne mutluluk, bu tarihi yanlış düzeltmek bize nasip oldu) kostümleri vardır ve mısır gevreği yemekteler. Sonra çocuk elinden bırakır boya kalemelerini, okula gitmesi gerekmektedir. Aslında tahta kurtlarının bir ondakıkları vardır. Peki öyleyse. ellerini ılıman iklimlerin uysal denizleri gibi ser masamın

üstüne. Farzet ki titriyorum, fârzet ki titresinler. Kimi şaire gül, kimine karanfil görünür ellerinde yüzdürdüğüm hiç bilinmeyenli denklem. Cesaret almalıyım cesaret. "Ayakta kalmak zor"ların duruşması var. - Hayatımızda ilk defa söz istiyoruz hakim bey... - EEE... - Olamaz, burada da mı reklam. - Ne sanıyorsun, reklam almazsak neyle geçiniriz, maaşımız yeter mi bu şartlarda? - Ne varmış şartlarda? - Elinin körü!.. - Kör mü dediniz hakim bey? Biz mi körüz. Biz mi görmedik? Biz ki yaşadık yanıbaşınızda sarsılarak üşüyerek titreyerek ölererek, biz ki sormadık saatlerinizin kaç olduğunu, biz ki inanmış göründük anlattıklarınıza, biz ki okuyup sopa yiyenler, biz ki vurulmuş onıklar, biz ki hemzemini ayaklarınızın, biz ki köşelere binaen kıyı solucanları, biz ki sızım sızım sızlayan burun kemikleri, biz ki biz olarak biz: Madem ki yalnızca kürsünüzün üstünden ve burnunuza kadar görebiliyoruz sizi, suçluyuz ve razıyız cezamıza. Gerekliydi ve düşünüldü: - Masum, oturabilirsin!.. Ne ki ölenlerimiz var ne ki yaşamayanlarımız ne ki kayıtlara geçilmesinden korkulan delillerimiz var kapılarımızın önünde ne ki vazgeçenlerimiz var ne ki tahta kurtlarının seslerinden kurtulamıyoruz ne ki adınız yokluğumuz... Biz ellerini birbirine kenetleyenler, bu odada andıctık; asla uçurmayacağız konuşma balonlarınızı. Hep o ve ben olacağız. O ve ben. Ben ve benim bildiğim: Söylemem ne olduğunu; Kırardan toplanan şeyler gibi şeyler, küçükken söylenen edepsiz şarkılar gibi şeyler, yüzlerde toplanan utanmak gibi şeyler, gözlerde düğümlenen mor renkli şeyler, annemde duyduğum sığınmak kokulu şeyler, söylenmemiş, söylenmeyen, söylenemez şöyler, yalnız gibi, ıkımız gibi, biz gibi şeyler... Birgün uzak tahtalar gibi beyaz bir çıplaklığınız olacak. Odanın bir köşesine büzüleceğiz. Büzüleceğiz büzüleceğiz ve küçüleceğiz. Küçüleceğiz küçüleceğiz ve bir

kişi kalacağız. Bir kişi kalacağız ve yine iki elimiz olacak. Odanın dolduramadığımız yerlerini tutacağız. Üstümüze çekeceğız. Örtüneceğız. ve oda üstümüzden geçerek nasılsa yoluna devam eder...

Eylül 88

DÖKÜMAN

- Alo Dünya mı?
- Evet buyrun.
- Yarın için rezervasyon yaptırmak istiyorum da...
- Üzgünüm efendim; yarın için hiç boş yerimiz kalmadı.
- Ama nasıl olur?
- Bugün sona kalan siz oldunuz. Hergün bir sonraki gün için rezervasyon yaptırmak gerekiyor ve hergün bir kişi sona kalıyor. Sona kalan bir sonraki günü yaşama hakkına sahip olamıyor. Bugün o sizsiniz. Size bir yarın veremem.

SİZE BİR YARIN VEREMEM.

- Ondukuzsekizyedialtıbeşdörtüçikıbırsıfır... İşte açılıyor. Açılıyor fizikötesinin takribi kapıları. Elllerinde filele-riyle kalaysız kaplar. Gece baskınlarında kara kaplılar. Kara kaplılarda ben varım. Bambaşkayım ben ve başka benim başkalığım başkalarının başkalığından. Ama bu bisiklet benden ve kanayan misket tozlu dizlerimden bi siklet ağır. O zaman gam torbalarımı atıp, bir filin üstün-de kelebek taşıyan TIR filosu kadar hafiflemeliyim. - Yoo!.. Onunla aramızda sandığın türden bir ilişki yok an-ne. Sadece arkadaşız biz C vitaminiyle. - Durumunuz ol-dukça vahim bayım. Nasıl desem... tropiko - seksüel zaaf-larınız var sizin. - Sadece bu değil doktor; zaruri ağrıları hissediyorum. Ayaklarım ve beynim aynı anda uyu: uyur ve düzeldiğim zaman onları yerlerine koymakta g çlük çekiyorum. - Sağlığınızda nasıl bilirdiniz kendinizi? Ben

insanlığından bunamış biriydim doktor. - Doktor mu? Ben doktor değilim. - Ben de hasta değilim. (Öyleyse ölüm kıym?). Ben cami avlusuna bırakılmış dört çocuklu kısır bir çekirdeğim. Ne iş olsa yaparım ve bir çekirdek dünyaya bedeldir. Böyle dedi Franco ve halkını onca yıl çekirdekle idare etti, futbolla değil. Sayın Şemsipaşapasa-Jındasesibüzüşesiceler, siz de beni ve vaziyeti idare ediverin. Sözlerinizi tutun ve dünyaya kaktığınız kazıklara bağlayın onları. Çünkü sözler kaçak tabiatlı yaratıklardır. Öyleyse ey herkeslerin annesi, ben de bir dilek tutacağım saçlarından. Yalnız anneler (meğer ki beyaz olsalar) çok severler çocuklarını (meğer ki kara olsalar). Söyle o büyüklere ey herkeslerin annesi; adından birkaç harflik indirim istiyor de. Siz onun da büyüyeceğini, azami bir tonajı olacağını düşünmeden uzun bir isim koymuşsunuz de. Taşıyamıyormuş de. Selam hürmet de. N'olur herkeslerin bana düşmüş annesi, n'olur dola beni de saçının örgülerine. Ya da yüzün kızarmadan kürdilhicazkar bir masal söyle. - Evvel zamanın dışında yaşamış olan Pinokyo, orta halli bir köy ağasının burnunda sivilce çıktığında sandalye olarak kullandığı gürgen bir babanın ve Sicilyalı kör bir nalbantın çekiç sapı olarak kullandığı palamut bir ananın sekizinci tüp bebeği olarak dünyaya geldi. Acıların Kadını plağıyla listeleri altüst eden Polyanna ile tanışmasıysa daha sonradır. Küçük yaşlarda gösterdiği üstün performans sayesinde ondaki istidadı farkedene ağaçişleri hocası, ilerde iyi bir meclis kürsüsü olabileceğini söyledi ona. Ama gönlünü elektrik süpürgesine kaptıran Pinokyo, bu aşkıdan vazgeçmedi. Kış gelmeden kırk dakika kırk saniye süren muhteşem bir düğünle evlenen Pinokyo ile elektrik süpürgesinin bu evliliklerinden, biri formika sehpa, biri traş makinası ve biri de ayakkabı fırçası olmak üzere üç çocukları oldu. Sonuncusunun kime çekti-

ğine bir türlü karar veremediler. Fakat devir yaşanacak devir değildi. Geçim sıkıntısı genç Pinokyo'nun belini büktü. Neyseki henüz yaş bir ağaç sayılabilecek Pinokyo, bu eğilmeden yara almadan kurtuldu. Çareyi yeni evlenmiş bir çiftin yanına sığınmakta buldular. Ancak ev eşyası olarak kabul edildikleri bu evde olacakları bilemezlerdi kuşkusuz. Bir iş günü adamın bütün kalbiyle karısının kulağına eğileceğini ve tatlı bir fısıltıyla: - Gudbaymaylav-gudbay... diyeceğini. Karısının bütün dıymusluğu ve umulmazlığı içinde başka bir gezegenin istek şarkısını icra edeceğini: - Akşama gecikme herif!.. Sonraki karede adamın bir enkaz kılığına gireceğini; molozlarının ve eski yaz gecelerinin görüneceğini ve oturma odasının beş çarpı müebbet halısı bile umurunda olmayarak ve toza garke-derek herşeyi; fotoromanından çıkıp gideceğini bilmez on-lar. Bilmezler en çok bir daha geri dönmeyeceğini. Bildik-leri tek şey iki film birden olduğudur. Yalnız bunu bilirler. Yani bilmezler hiçbir şeyi. Bilseler evlenirler mi? Evet, evlenirler tabii. Çünkü kocaların gözünde bütün ka-rılar, bulaşıklardan daha sevimlidir. Ve karıların gözünde bütün kocalar, değer birşeyleri bulaştırmaya. Olsun ne çıkar bundan? Çıkamaz olur mu? Modern yapılaşmanın aileleri samanlıksız evlere mahkum ettiği ve böylece aile kurumunun seyranlaşma sürecini menfi yönde etkilediği sonucu çıkar. Çıkamaz kardeşim bu yolun sonu Roma'ya. Yanlış hesap da dönmez Bağdat'tan. Ne ortayeri sinema İstanbul'un, ne yaşasa fakır olurdu Orhan Veli. Atladığı-mız bir konu var burada yalnız. Olsun biz ne yalnızlar at-ladık. Atlaya atlaya göl olur. Kurarsın yanına turistik te-sisi, kurarsın işletmeyi... İşletirsin. Biri bu yanlış bulmacayı yarıya kadar çözmüş ve denize atmış doğru ce-vapları. Aranırsa bulunur yine de. - Aranıyorsun bugün sen. Başına ödül konmuş. Bu durumda başın coğrafi ola-

rak ödölün altında kalmış oluyor. Wanted! Altta kalmış olmasına rağmen başına ödöl konmuş kaşıntılı bir adam aranıyor. - Yazıyoor!.. Kimsenin birşey bilmediğini yazıyor. - Bir dargiderli olarak enflasyonumu bolgelirlilere ithaf ediyorum. - Beyefendi ithaf vergisi tutarınızı en geç onbeş gün içinde en yakın şubemize yatırınız. - Size en yakın olduğum an, cebinize girdiğim andı gizlice. Beni silginiz zannedip defterinize sürttünüz Leylâ. - Hayır Talât, yanıyorsun. Annem: "Seni gerçekten seviyorsa, bırak biraz burnu sürtölsün!" dedi diye defterime sürttüm seni. - Ya demek öyle. Beni annenin sinsi emellerine alet ederek insanlığıma yabancılaştırdın pis sürtüğ! Talât, Leylâ'yı bir sürtüğ olarak düşünemedi. Düşünemedi öyleyse yoktu. Sonra ceplerinden birer yönetmelik çıkararak şapka mecburiyetini kaldırdılar. Böylece şapkalarını çıkardıkları için Talât, Talat olarak; Leylâ da Leyla olarak yazılmaya başlandı. Leyla başka şeyler de çıkarmaya yeltendi. Ama Talat sert bir dille ona bu kadarının yeteceğini söyledi. Leyla ona katılmadı. Çünkü komik birşey söylememişti. Bu defa Talat cebinden bir istavroz çıkardı. Leyla ona aklını başına almasını söyledi. Talat baktı; aklı şapkasının içinde kalmıştı. Kıpırtınızı oldu. Hemen aklını başına aldı. Şapkasını da takarak Talât oldu yeniden. Leyla onu çok fanatik buldu ve Leyla olarak kalmaya karar verdi. Çok geçmeden feminizme meyleden Leyla'nın bu meyline yağmur olukları ilave eden Talât, böylece yağmur suyunun evin temellerine sızmasını önlemiş oldu. Onlar erdiler Muratlarına ve onu oradan indirdiler. Seyredemediğimiz bölüm içinde Talât ile Leyla'nın Murat isminde bir çocukları vukü bulmuş ve doğumhanesinin kapısında şöyle bir konuşma cereyan etmişti: - Oldu mu şimdi? - Oldu. - Kız mı erkek mi? - Her çocuk cinsiyetini büyüdüğünde kendi öz iradesiyle secebilmelidir. - Ne yani şimdi

bunun bir cinsiyeti yok mu? - Doğumhanemiz insan haklarına saygılı bir müessesedir ve kişilerin cinsel özgürlüklerinin baskı altında tutulmasına şiddetle karşıdır. Daha sonra Talât'ın otoriter tutumuyla oğlan olduğuna karar verilen Murat'a, Murât denmesine yine Leyla: "Ben oğluma şapkalı dedirtmem" diyerek engel oldu. Örnek olayımızda ise Murat, vazoyu çiçekler açısından despotik bulmuş ve bir saat kadar önce idam etmişti. Sonra bütün adalet savaşçıları gibi gardrobun üstüne çıktı. Evin en yüksek yeriydi orası. Böylece hem fikirleri için en uygun yeri bulduğuna inanıyor, hem de sopa yemekten kurtuluyordu. Annesi ona sopayı çok güzel pişirdiğini, hem bu sopayı yerse büyüyeceğini, kocaman bir adam olacağını söylediyse de razı olmadı Murat. Çünkü razı, Rıza'ya benziyordu. Hiç sevmezdi Rıza'yı. Talât ve Leyla, bunun üzerine, yani sandalyenin üzerine çıkarak Muratlarına erdiler ve onu oradan indirdiler. Murat da sopayı yiyip kocaman adam oldu. Öyle kocamandı ki nihayet NBA'dan teklifler aldı. Kalktı Amerika'ya gitti. Ama daha ilk maçında vurdular onu. Çünkü basketbol oynadığı için zenci sanmışlardı. - Bir insanı zenci sanırlarsa ne yaparlar? - Vururlar. - İki insanı zenci sanırlarsa ne yaparlar? - Üretimi artırırlar, çünkü kurşun sarfiyatı artmıştır. - Pekili üç insanı zenci sanırlarsa ne yaparlar? - O zaman kaçarlar. Öyleyse bütün zenci kadınlar üçüz doğurmalıdır. Bu yolla beyaz adamların da dokuz doğurmaları sağlanmış olur. Yaşasın Afro - Amerikan narkoz - glikoz kardeşliği. Yaşasın kimsenin yaşasın demedikleri. Bırakın ben de bir köşede yaşayıvereyim. Hem de köşe olmayacağıma ve köşeyi dönmeyeceğime ve köşeyle ilgili başka herhangi bir varyasyona bulaşmayacağıma söz verebilirim. Sözümde darbe olmaz; ben sözümün eriyim daha. Üstelik zatlarınız ne kadar doğru sözlü olduğumu da bilirsiniz. Hatırlarsı-

nızı; karşılıksız burs olarak verdiğiniz çeklerin karşılıksız çıkışını mantıklı bulmaya razı olmamış mıydım? Hele siz istediniz diye flörtümle karşı karşıya oturmayışımız. Az şey mi bu? Tarihe karşılıksız aşk diye geçti unuttunuz mu? Unuttunuz ha... Ne yazık. Bize yazık. Bize çok yazık. Başkalarına az yazık. Eller tek yönlüdür biliyor musunuz? Benim ellerimden hergün birşeyler kayıp gidiyor; eliinden gelmiyor engel olmak. Ben bir başıma ne yapabilirim, İnsanın iki başı olsa neyse; birini dazlatır, birine perma yaptırır. ama herkesin kuponlarla uğraştığı bir yerde ben bir başıma ne yapabilirim. İnsanların çıkarma yapılacak yerleri yok artık. Cıkletten çıkıyor şimdiki nesil. Birden onikiye kadar biriktiriyorsun, sana bir gramofon veriyorlar. Onların sesi çok çıkan elektro - gitarları var. Bizim gramofon tekliyor. Üstelik sordum; elektro - gramofon diye birşey de yapılamazmış. Üslubun iyi diyorlar sonra, ama tekniğin zayıf. Uzun paslarla ileri geri oynamalınışıım. Bir de ayrı yazılacak da'ları birleşik yazmamayı öğrettiler. Sözelimi: Sevda ve Davut yazacaksam, Sevdavut yazmamalıyım. Bu yanlış olur. Bir yanlış dört doğruyu ayartır. - Bir yanlış dört doğruyu götürüyo da, niye bir adam dört kadınla evlenemiyö? - Bak amcabey, sana cevap vermekten bıktım. Bir yanlış dört doğruyu değıl, dört yanlış bir doğruyu götürüyor, anladın mı? - Ama bir adam dört doğru ve yalnız bir yanlış yapıyorsa ne olacak? O zaman yasalar işlemeyecek mi? Buna yasal boşluk denir yasal boşluk! Yasal boşluklar da götürü usulde vergilenmezler. Allah vergisi diyorlar benim işlek zekama. Küçükken bir dikkatsizlik sonucu evimizin penceresinden, o sırada yoldan geçmekte olan bir saksının üzerine düşürülmüşüm. Bu olayın zekamla ilgisi yok onlara göre. Onların da benimle bir ilgileri yok. Kimse ilgilenmiyor benimle. Benim gibiler için bir reception olmalıydı kolayca

bulunabilecek bir yerde. Aslında her adres kolay bulunabilmelidir. Haddizatında insan, kapı kapı aranacak bişey de değildir. İnsan, karnıbaharı sevmeyebilen bişeydir. Çoraplarından gökyüzüne asılan kış meyvalarına benzer. Gülen ayva, ağlayan nar. Oysa bizim işimizdi bütün bunlar. Ben yürekli bir istifa mektubu gibi geri alınamaz şeylerin peşindeyim. Neredeyim? İçimin dışındayım. Dışımın içindeyim. Kimdirim bu dünyada, ben bir neyim? Onu bunu bilmem. Makul şeyler söylemeyin boşuna. Boşuna konuşmayın rozetlerimle. Her köşebaşında satılıyor onlar çok ucuza. Ve ben dünyanın en pahalıya malolan ucuzluğuna gitmek zorundayım şimdi. Gidiyorum yollarımda sen oluyorsun. Dönüyorum yatağında sen. Uykusuz bir nehir yatağına benzettin beni. Umulacak yanın yok. Herşeyin bir ucu var, benim yok. Ölüm tozlarına bulanacağım. Tutulacak yanım yok. Tutmayın beni şehrin ileri gelenleri, ileri gitmemiz lazımdır. Bı dakıkacık bekleyin bı dakika bı... bı... bı... bızmutun simgesi bı... .. nikelin simgesi nı... insanın simgesi in... insanın simgesi? - DIT DIT DIT KAYITLARDA İNSANIN İZİNE RASTLANAMADI DIT DIT DIT... - Nasıl olur? Nasıl bilmezsiniz insanı? Kolları falan vardır hanı... - DIT DİT DİT İZLERDE İNSANIN KAYDINA RASTLANAMADI DIT DIT DIT... - Bu "DIT" da neyin nesı? - DIT DIT DIT "DIT" BİR MEYVA TÜRÜ OLAN "DUT"UN YANLIŞYAZILMIŞ HALİDİR. KULLANILAMAZ DIT DIT DIT... Bı dakika şehrin fazla ileri gidenleri, bağışlarınızla seyircilere' happy end'ler dağıtmak kırıncı oluyor artık. Oysa ne güzeldi bir karamela sepetinin tozlu topraklı yollarında sıvrı topuklu ayakkabılarımızla kaydırarak oynadığımız mavi tarih yılları. Çocukluk adamlık gibi mundar bişey değildi. Çocukluk adamlık gibi fasikül fasikül alınmıyordu dar bir pencereden. Bız kısa pantolondan lastikli dona geçmeden, bütün filimler renkliye getti.

Elimize geçeni bilezik sandık. Kıtık günleriydi o günler ve tannılar Walt Disney'i yarattılar. O da Micky Mouse'u. Walt Disney bir bezirgan, Micky Mouse komikti. Evlerin reisleri işlerine gittiklerinde yuvanın dışı kuşları gızlıden mahallenin mandalcısına verdiler biriken eski çocuklukları. Oysa bize kalacak sanıyorduk gözlerimiz. Ve sonra İngilizlerin de uzaya gidebileceği günler gelecekti ve boy boy Sirler ve onların centilmen golf sopaları, el ve gönül birliği etmişcesine bütün golf toplarını çooooook uzak yollardan ozon deliklerine yuvarlayacaklardı. Ve kralice iç donuna sakladığı dünyanın son spreyini, üzerinde güneş batmayan Boy George posterine sıktıkça Sirlerin belleri ağrımaya devam edecekti. Golf ki, romatizma kanserine yolaçmaktaydı. Ya da belki dünya, bir ozon deliğinden uzay boşluğuna yuvarlanacak ve üçüncü dünya ülkeleri de içlerinden muzır bir dilek tutacaktı. (Zabta geçti mi bunlar... Geçirdik mi efendim?). Böyle kendi kendine konuşacaktı şehir merkezinde minare kılıfı satan ihtiyar adam. Yanında, elleri soğukla şakalaşan sümüklü ama güzel bir çocuk, insanların birbirine güvenmediğinden dem vuracaktı, ayakkabılarını siyaha boyadığı ve şık ceketinin orta yerinde "Bitpazarından değildir" yazan solda-naltıncısıradakikafasığriadama. Ve "Siyah kireğötüren bir renktir" derken buna karşılık sağdanbeşincikoltuktakimaviçeketliadam; cevapları bilemeyi düşünmekteydi yalnız ve damarlarını, görmekten hoşlandığı resimler olarak alınımda, iade edilmiş hıçkırıklardı. Şimdi dünya kana bulanmış bir aşk şarkısı ve ben yüzüstü bir dökümanın. "Herşey ben yaşarken oldu" ya da HERŞEY BEN DOĞARKEN ÖLDÜ.

- Alo İnsan mı?

- Evet buyrun.

- İçinizde bir yer ayırtmak istiyordum da...
- Kapalıyız efendim. İ imiz kalabalık.

Ocak 89

İRSİ KIRLANGIÇ

- Küçük bir çurunuşım; esmer bîr soluk.
Söylenmemiş sözleri uçuruyorum.

Ben hiç tramvay görmedim. Ama severim tramvayları. Bir tramvayları, bi de üzüm satan kralları. Kanatları kırıktır ve uzun kuyrukları vardır onların. Komik sözler söyleyen gökgözlü bi adam tarafından götürülürler. Şimendiferler için de, kırmızı ipekli kumaşlara sardığım sözlerim olacaktı benim. Nereye koydum onları? Nane kokulu ya da başka renk macunları... Nane kokusunu sever miydi montgomeri klift? Sevmez miydi? Ben de onu buhur kokulu etaminlere sarıp saklarım. Gözüm gibi bakarım. Gözü var emine halanın montgomeri kliftte. Bi topkesen bıçağı var soora, bi de koyunu. Ne tarafa koşacağını bilmez bu koyun. Al şopeni vur koyuna, ikisi de çıldırmış! Kırlangıçları kovalıyolar durmadan. Zavallılar, ölecek gibi oluyolar korkularından. Hemen ya seyide ninenin dutuna konuyolar, ya da antenin kırmızısına... Cadaloz kadın, bu defa o kovalıyo eteklerini çırparak. Bi de bizim koca halıdan çıkıyo o kadar toz. Ama bizim koca halı, kocasının üstüne basılmış ayakkaşıklarını giymiyo. Hey gidi kırlangıçlar! Ölecek gibi oluyolar korkularından. Kolay mı ölmek?

*Kolay mı hayatı bîr noktada düğümlemek?
Duvar gözlerini daha ne kadar saklayabilir?
Bîr sonu var bunun; herşeyin bîr sonu var.
duvara asılan resim, gün gelir indirilir.*

Yerinde tozdan bir çerçeve kalsa ne olur, kalmasa ne olur?

İstersen çıkmam dışarıya bugün; bari öyle geliyor ki, bu odanın dışına çıksam ve kapasam ardımdan kapıyı, uçurumun kıyısında tutunduğun küçük çalı artık seni taşımayacak.

Ben gitmek zorundayım biliyorsun, sen kalmak.

Böyle mi olmalıydı?

Senin hazırlığın daha bir benziyordu güz vakti uçurtmalara.

Söyle bakışlarını da vererek ellerime:

Gitmeyebilsek, kalabilecek miyiz?

Kimseye kalmaz montgomeri klift. O montgomeri klift ki, za za gabora gazoz ısmarlamayı reddediyo hep. Gözü ızabel peronda olduğundan değil, gazozu sevmediğinden. Hani bigün hatçabla artislerime bakıyodu da, tam ayhan ışığa sıra geldiğinde, resmin altından elimi ısırıvermişti. Hiç anlamamıştım o zaman, ayhan ışık ısırdı sanmıştım. Çocuk akli. Hiç ayhan ışık ısırr mı? Sevmedim bi daa onu. Turşu suyunu da sevmedim. Turşu suyunu boşver zaten. Ben asıl şerbetli pelteyi seviyom. O da beni seviyo. Evleneceğiz yakında. Çocuğumuz olmaz. Senin ne oğlun olur ne kızın diyo annem. Tembelmişim. Yüzkilomürvet-hanım bilmez pelte yapmayı. Ama yemeyi bilir. Bi de oturur akşama kadar kapısının önünde. Bi adım ötesi mezar. Mezarlıkta oturuyo yüzkilomürvet-hanım. Bi de sobacıveli. Beyaz örtülü kadınlar, ellerinde örgüleri, sırtlarında manto, ayvınho gibi geçerek mezarları, kapıyı ça-

larlar. Kahve içen kara, mezar taşlarını okuyan unutkan olur. Hem çocukların uyuması da lazımdır. Yoksaaaa! Sobacıveli kapkara yapar sobalarının isiyile onları. Kapkara sobacıvelinin sobaları. Bî 'adım ötesi mezar. Üstünde selvi ağaçları, bî de cereyan telleri...

*Ne bu tellerimi kamçılایan kırağı,
sesimin yetimliği neden?*

*Çıkacaksa bir an önce çıksın fırtına
ve dönebilsin bir an önce sepeline fakirın yılanı gibi.
Unutuyordum söylemeyi, diktiğin mazi tutmuş,
ufacık bir sarı var yaprak ucunda, ama önemsiz.*

*Taşının ucu biraz kırık, yazılar da silinmiş;
rüzgara bir saman çöpü tutuyor avucunda.*

Sefa sinemasına gidip bir avuç gündöndü yeriz. Bahçesi var. Düştüm de başım yarıldı bir keresinde giderken. Efeler gibi sardılar başımı da yolumdan dönmedim. Zaten ailecek gidiliyordu oraya ve gazoz içiliyordu. Hıh ablamın gazoz şişesindeki maden suyu çıkmıştı senede bî günde. Bî ekşitti yüzünü bî ekşitti. Yaşaragaya döndü. Ablam sevmezdi ki maden suyunu. Ünalların ordaydı sinema. Ünal, ben cihangir gaffarı olcam diye tuttururdu. Onca adamın içinde cihangir gaffarı... Soora da gitti zaten o adam. Ünal o zaman ağladı ve diline tükürerek, büyüyünce pilot olcam dedi. Banane. Çırpı kayıklar boşa gitti. Hani çeşme taşında yüzdürüyoduk... Hidrolik tekneler daa iyi tabii, çabuk ıslanmaz. Üstünde de hayt hitlerin resmi yok. Söz valla, bî daa çamurla oynamam. Ama morbeyaz şekeriyle leblebi kavutu alırsan cuma pazarından. Aşı yerine kuruluyodu pazar. Annem çok yoruluyodu.

*Bırak, bu kırlangıçlarla yorma kendini artık.
Durdurağı yok onların, tutamazsın.
Bırak sonra yağmur dualarını, eleğimsağmaları gözle.
Bak şu gün eskisi hanımeliye.
Sarılıp ince ince öldü zavallı evin direklerine.
Söküp indirmeli kararmış dallarını yere
ya da ateşe vermeli baştan aşağı..
Bahçenin duvarında boylu boyunca
daha da yorabilir gözlerini bu hanımel.
Eskiciye verilecek şeyler gibi tortulanıyor zaman,
yığılıp duruyor, kimseye anlatamıyor eskidiğini.*

Hani bi fıkra vardır anlatamadığım. Pek beceremem. Tam heyecanlı yerinde heyecanlanırım. Kalırım. Hani adam sarhoş bi halde eve geliyo da, tuvalete gidine şaşıryo. Çünkü tuvaletin kapısını açıyosun, bakıyosun, ışık yanıyo. Kapatıyosun, ışık sönüyo. Allah Allah! Gidiyo karısına, yahu bizim tuvaletin ışığı otomatik mi diye soruyo şaşkın şaşkın... Annem üf ne biçim kızmıştı eşşooooleşsek dedim diye. Bi de ben ayları sayarken temmuzu atladım. Muzu çok sevdiğim için. Haa adam böyle böyle diyo karısına, kapıyı açıyosun, ışık yanıyo, kapatıyosun ışık sönüyo. Kadın alıyo eline oklavayı. Bi dövüyo adamı bi dövüyo. Hastanelik ediyo. Neden biliyo musun? Çünkü... Sen bu fıkrayı biliyosun di mi? Yanı şey... Adam meğer buzdolabına işemiş sarhoş sarhoş tamam mı? Allah Allah! Ne çok güldün sen böyle. Kimse gülmemişti bu kadar.

*Hiç gülmedi artık ondan sonra,
duvarlara baktı durdu.*

*Söyledikleri ağızına yapışıp kalıyordu ve gücü yoktu,
gücü yoktu onları uçurmaya.*

Ağlıyordu.

*Ya sigara dediler, ya kahve, ikisinden biri. Sigara dedi.
Çocuk okula gidiyor, ağlıyor arkasından;*

söylediğini anlamıyoruz, kızıyor.

Kaçıyorlar diyor sanki, kaçıyorlar.

Ne kaçıyor diyoruz; .

gözyaşlarıyla bir kırlangıç çiziyor göğsümüze.

Eski ahşap konaklar gibi direnmeden yıkılıyoruz bir bir.

Samî yollara yıkılırdı hep. Sarhoş samî. Bî de deliayten vardı. Boya diye ne varsa sürerdi yüzüne. Deli işte. Davul çalarak dolaşırdı sokakları. Üstüne başına olmadık şeyler doldururdu. İvir zıvır şeyler... Sigara da içerdi. Laf da dinlemezdi. Hele küfürleri... Bî küfretmeye başladı mı, utançlarından evlerine kaçardı bütün kadınlar. Bızım camı kırmıştı bî keresinde. Çocuklar kızdırıyordu, o da taş atıyordu onlara. Zaten ben manîtu ve askerlerini çok soorâ öğrendim. O zamanlar sadece gûranın askerleri vardı. Gene de gelip gelip hayrının verdiği opelimi bozmaya kalkardı benim. O benim ve bütün zamanlarımin tek arabası gûran. Avucunu yala sen. Hemen de kızıyor sun, hemen de menenjit oluyosun. Gözlerin şaşırken şarlonun adaşına benziyosun. Hiç yakışmıyordır olî. Evet haklısındır sten. Uyanık, gangstere yedi çocuk babasıym diyodu; aptalsa

yedi baba çocuğuyum. Alemi var mı canım bunun. Okulun ilk gününde donuna işemenin de alemi yok. Bayram yerinde şilrin devamını unutup ağlamanın da. Zaten boyun yetişmiyo diye kürsünün üstüne çıkarmışlar seni. Seni mızımız, seni büyümeyen kurtlu peynir seni. Büyüyünce bana lesli karon alın olur mü? Ucuzundan alın. Ben onu beyhandan bile çok severim. Beyhanın boyu uzun, televizyona sığmaz. Annesinden de korkarım. Lesli karonun annesi yok, kalmış o.

Kalakalmak nedir biliyorum.

Suyun üstünde bir saman çöpünde yaşayacaksın bundan böyle.

Elinde kalan, suyun enginliği kadar, senin bilmeyen sabrın.

Savaşacaksın.

Bu bakışlar toplamıyla, duvarla ve odayla, konumunu yitirmiş bu solgun eşyalarla, harcına elinin emeği, alınının teri düşmüş bu evle ve insanlarla

onu günde yüzlerce defa yüzüne fırlatanlarla...

Sakın sezdirme kimseye gideceğin yeri bilmediğini.

Bak hepimiz buradayız

ve seviyoruz seni, ne olursa o'sun.

İlle de yılmaz güney ol derdi ünal, ille de yılmaz güney. Olmaz derdim, o oya periyi kaçırdı. Yalan. Doğru. Nerden biliyorsun? Pazar dergisinde gördüm. Oya peri kim? Kim bilmez oya periyi. Kim bilmez çarpışan arabaları. Koca lu-

naparkta başka bişey bulamam binecek. Korkarım hepsinden. Bigün kafamı direksiyona vurunca ondan da vazgeçtim zaten. Pastalar da benden vazgeçti. Aysegüller de pahalı. Çocuğu yok yüzkilomürvethanımın. Olsa benim adım koyacak ona. Sobacıvelinin oğlu. Heralde kapkara olur. Televizyondaki kapkaralar da hep sobacıların çocuklarıymış. Ööle diyo memet. Babası balıkçı memetin. Abisi var bi de. Adı selattin. Döver ikide bi onu. Memet gelir ağlayarak bana. Gider selattinin lastik çömesini nazmiyelerinin damına atarım. Döver selattin beni de. İki yaş büyük benden. Ben onu dövebilemem daha. Ama isterse babam döver. Bi keresinde deli ismaili ayakkabısıyla kovalamış babam. Kızlara laf attı diye. İsterse herkesi döver benim babam.

Artık hiç bir şey yapamıyor.

Tutmuyor.

Tutamıyor.

Yalnız gözlerinde hastalıklı bir kin

o kadar.

Artık o

hiç bir şey

söylemiyor.

Şu böceğe bir şey söyle. Olur. Ne söyleyeceksin? Uç uç uç böcek annen sana terlik pabuç alacak alacaaak. Ben tarkanım sen teksas. Şimdi sündüz. teyzelerin duvarına tırmanalım. Geçerken erik de kopartınız. Olmaz. Neden? Ben lesli karonu seviyom tamam mı? Eee olmuş yani? O duvara çıkan adamları sevmez. Bakkal İsmailin erden şekerlerini sever ama. Kim sevmez. Ben hasta olmayı sev-

mem. Çünkü hep çok hasta olurum. Çünkü köye gidince hep dereye düşerim. Çekiyosun suya düşünce, boyun kısalıyo diyo annem. Bişey olmaz mı? Bi keresinde ateşimden top sanmıştım İbrayım abimin kafasını. İbrayım abim teyzemin oğlu. Hasan abimin kardeşi. Kantinci Hasanın. Ben de oraya gidicem, üç şişe kırıcım müdürün odasında, pooçalara özenicem. Uludağa da domuzlar gelir biliyo musun? Çadırın yanına. Dışarı çıkan yerler. Onun için çadırın içinde yatılır. Zaten dışında domuz oluyo diye çadırlara iç yapılıyo. Kobalak toplamak çok şaane bişey. Soora otelin çalgısından buluyosun yolu. Şişe topluyosun, satıyosun. Bi de ayı var orda. Adı Naciye. Hayır hayır naciye değil. O kültürparkın maymunu. Aynın adı mersedes. Mercedesler geçerken takla atıyomuş da onun için adını ööle koymuşlar. Beni de almışlar korkulacak bi yere koymuşlar.

Eriğin dallarına çiçekler indiğinde

beni de anlaşılmaz bir ledirginlik sarar.

Dolu düşecek diye korkarım,

yakacak bir beddua gibi.

Korkarım ya.

Ama senin korkularını gıtmeye yoramam.

Eller bir yerlere dayanamadığı için sallanır

boşlukta.

Bir emanetçisi olmadan

öylece

rüzgara karşı bırakılverişen

uğurlayıcılar...

İşte asıl korkun senin.

böyle birşeydi.

Ömer beyin evi iki katlı bişeydi. Bahçesi de beton. Annem izin aldı ömer beyden. Dedi ben böyle yaşayamam ömer bey. Kırdı bahçenin betonlarını kazmayla. Günlerce sızladı parmacıkları. Toprak çıktı ortaya. Ektik çiçeği, ektik çiçeği. Ömer bey kızdı karısına. Sana kalsa daha bunca yıl akıl edemezdin dedi. Süngerden sakallarım çıktı o zaman benim. Hansel ve Gretel muşallat oldu harçlıklarına. Çukulata evleriyle yetinmediler. Kandil gecelerine aldırmadılar. Kandil geceleri ipi germek gerekir boydan boya. Gelenler geçemesin. Ya mum ya para ya mum ya para...

(Eeeeyy!.. Anneleeerrr ve babalaaarr!.. Başka gün ve gecelerde bi daa kibritle oynamayacağımıza, yangınlar çıkarmayacağımıza ve Kibritle Oynama ilanlarını yakmayacağımıza çocukluk namusumuz ve şerefimiz üzerine söz veririm. Ama yalnızca bu gece ve yalnızca kandil gecelerinde bırakın bu minik ellerimizle bu minik mumları yakalım. Pencereboyalarını süsleyelim bütün çocukluğumuzla. Herkesten çok ısınalım. Başlarımız düşsün ışıklık uykulara, oracıkta.) Fatmanurların penceresi demirli ve onların buzdolapları var. Hayır evimizde elektrikli ev aletlerinin hiç biri yok. Yalnız bi küçücük radyo işte. Temsil dinliyo annem. Babam da acanş. Emir nine tuurizaallr diyo. Radyo diyemiyo. Babanm istememiş eskiden. Çok soora almışlar. Artık olmuyomuş radyosuz. Ben şeyi söyledim en çok, körolasını çöpçüleer aşkıımı süpürdüleer dın dın dın dın... Yeni gelmiştik daha. Sokakta oyna dedi babam. Çık dedi çıkmadım çık dedi çıkmadım. Hanım dedi, çıkart sokağa, kilitle içerden kapıyı. Çıktım sokağa. Sokak yuvarlak bişeydi. Çünkü ayakta durmak zordu. İn-

cir ağacına tutundum biraz. Ev ne kadar küçük ve düzdü. Albaybakkalın dükkanında hiçbirşey satılmaz. Bi tek tereyağlı. Albaybakkal bazen üniformasını giyer geçer tezgahın başına. Garip şeyler söyler. Bi tereyağlıya iki buçuk selam, paran yoksa bedava... İlk bizim erik açar soora. Annem takvime bakar bakar söylenir. Doksan yazı koksan... Yüz sabanı düz... Yüzon tarlaya kon... Yüzyirinde varamam... Yüzotuza kalamam... Yüzelli yaz belli... Leylek hesabı diyo annem. Yaz geliyo.

Davetsiz bir bahar yağmuru dağıttı fakat

İçimdeki düğün derneği.

Bu benim yaşanmamış yazlarımnın ilki olacak.

Bir kasırga üfürecek bir muzip.

Şöyle ki:

İnsanı leylekler getiriyor da

niçin götürmesin kırlangıçlar?

Neler varmış. Neler yokmuş. Tramvaya binmeyen adam olmazmış. Sen çok biliyorsun di mi? Bacak kadar-ken götürdüler çerçevelere sarıp son şimendiferi. Albaybakkalın üniformasını aldılar, beyaz, kolsuz bi gömlek verdiler yerine. Tereyağlı yiyişim olmadı bi daa. Ünal pilot oldu, uçup gitti görmedim. Montgomeri kliftse gencecik ve ters dönmüştü bi insan olarak. Yüzkilomürvethanımın ölü doğmuş oğlu gibiydi. Ve bir sıkıyönetim gecesiydi, devriyeler: Dur! dediler. Bunun herkes için bir anlamı vardı. Ama durmadı dur denilen. Ateeeeşş! Ateşlendi silahlar. Bir çığlık, ardından bir küfür karıştı karanlığa. Yere düştü bir koca gövde ıvır ve zıvırıyla. Patladı davulu deliaytenin. Anlayacak aklı yoktu ki onun. Ben bir büyük adamım. Koca bir adam. İpe sapa gelmez ölümler gördüm.

Elleri ağlamanın elleriydi,
gözleri saklamanın:
Yaşı küçük ihtiyarlar geçti, gördünüz.
Saçağın titreyen yürekleriydi:
Şakağına beyazlayan kırlangıçlar göçtü,
gördünüz.

Haziran 88

MUHTERİS TRAMVAY

Günler birbirine eklenmekle tükenen şeyler değil. Hergün yağmur yağıyor burada ve hergün farklı yağıyor. Ucundan tuttuğum hiçbir şey yok. Sokakları saymazsak gıdilecek fazla bir yerim de yok. Bu yokluklar ne kadar sürecek ve ne zaman yok olacaklar, bilmiyorum. Bildiğim tek bir gerçek var bu kahrolası uzaklıkta: Burada yağmur yağıyor. Beni anlıyor musun? Gerçekten? Sen dünyanın seni ilk gördüğüm yerinde öylece duruyorken; ben, ben nasıl bu kadar uzağa düşebildim. O siyah pantolonu hatırlıyor musun? Bol ve ütüsüzdü. Yine de güzel bulmanı isterdim onu. Neyse... İşte onun içinde ben vardım. Üstüne ne giydim, ellerimi nereye sokardım, bilmiyorum. Doğrusu; manyetiğinde bir yere oturur ve yüzümden sana bakardım. Sen orada asırlarca durabilirdin öyle. Gözlerimin bakabildiği tek yönde. Kıpırdamadan. Dünya; kımıl kımıl, bulanık bir önemsizlikli o günlerde. Şey... günler diyordum; bir türlü geçmiyor. Oysa geçecekler diye gözümü yoldan ayırmıyorum. Ne gelen var ne giden. 6752 mavi mercedes, 1002 vosvogen, 46 şavrole ve 983254 motosikleti saymazsak tabii. Bunları söylerken seni umursamadığımı sanma. Aslında benim yana yakıla beklediğim, herşeyden çok sendin. İnan bana, lise yıllarında otobüs beklerken, ben aslında hep seni bekliyordum. Otobüs tabii ki sana benzemiyordu. O bir bahaneydi yalnızca. Çay türünden bir bahane. Lise yıllarıyla otobüs beklemenin de bir ilgisi yok ona bakarsan. Ama bak, bizi asıl mahveden hep bu "ona bakmaklarımız" oldu, biliyorsun. Biliyorsun, mutlaka biliyorsun. Çünkü bu olayı ancak ıkımız bilebiliriz ve ben hiçbir şeyi önce bilemem. Önce bilmek de çok şey sağlamıyor aslında insana. Sonra nasılsa öğreniyorsun hepsini. Aptallar bile yerinde sayamıyor. Aptallar

bile insan. Onlara bile insan muamelesi yapılıyor. Bugünlerde sizin o muhteşem yüzme havuzlu köşkünüzde hayvan muamelesi görmek isterdim. Bilmiyorum bunun için başvuracağım bir merci var mı? Sen belki biliyorsundur diye sordum. Neyse önemli değil. Üzülme. Ama üzül. Bu bana ilk üzülmen olacak. Artık seni bırakıp kaçabilirim. Nereye mi? Bilmem. Sen nerede yoksun? Gittiğim her yerde varsın. Nasıl yetişiyorsun bilmiyorum bu kadar yere. Bu bilmediğim şeylerden sadece biri. Senin hakkında bilmediğim şeyleri sayarak bile ne kadar bilgili olduğumu gösterebiliyorum insanlara. İnsanlar mı kim? Bizimkiler canım. Rahatsız olma. Bak, istersen ayaklarını bile uzatabilirsin. Ben bunca yıl kalbimi uzattım burnunun ucuna kadar da sen rahatsız oldun mu? Şimdi ben de senin ayaklarına katlanabilirim. Kalbimin geometrik biçimini kaybetmesi de önemli değil. Şimdi ağaçlara çakımla daha kolay çizebiliyorum onu. Dizaynı daha kolay oluyor. Anlıyor musun? İsterse insan, herşeyden bir mutluluk payı ayırabiliyor kendine. Ama benim gibi şaşkın olmamalı. Mutluluk neydi unuttum. Galiba hüznle karıştırıyorum ben onu. Hangisinde el çırpılıyordu? Bir sözlüğe takım elbiseyi ne kadar giydirebilirsen, bir insan da sözlüğe o kadar benzeyebiliyor. Adam olmak bu ikisinden de zor. Tabii sen daha şanslısın bu konuda. Henüz okuyucular senin cinsiyetini bilmiyor. Yazmadım bunu. Bilmem; sıra gelmedi herhalde. Aslına bakarsan ben de pek biliyor sayılmam. Üstelik sadece cinsiyetini değil; ne olduğunu da bilmiyorum senin. Belki de bir cinsiyete bile ihtiyacın yoktur. Olur a, belki de sandalyesindir. İnsan bir sandalyeyle neden konuşsun ki? Bak, istersen insanı bu işe karıştırmayalım. Zaten kaç gündür kafamı bozuyor. Muslukları açık bırakıp gidiyor, ben yağmur yağıyor zannediyorum. Tarih yaratacakmış. Muslukları açık bira

karak tarih yaratılır mı kardeşim? Olmaz tabii. Sen onu demedin mi? Neyi dedin? Kardeşim değil misin? Ben sana kardeşimsin demedim ki. İki satır üstte mi? Ha evet gördüm. Özür dilerim. Bak, bu kadar soru işaretli kullanmasak iyi olacak. Gören de kafam karışmış falan sanacak. Oysa karışmadı. Üstüne adımın baş harflerini yazdım; böylece kimsenin kafasıyla karışmıyor. Hemen diğerlerinden ayırabiliyorum onu.

Tamam evet israf falan

oluyor ama; bu boşluğu bırakmayı çok istedim birden. Belki sonradan birşey yazmam gerekir. İstersen sen de çiçek resimleri falan yapabilirsin.

Tamam tamam kızma! Bir daha boşluk bırakmayacağıma söz veriyorum. Mütem di en... Bak gerçekten üzgünüm. Kendime hakim olamıyorum. Bundan sonra harf de atlamayacağım. Söz veriyorum. Bak, yeniden yazıyorum işte. Mütemadiyen beni izliyorsun. Oldu değil mi? Belki de daktilo bozuktur. Aslında birini suçlaman gerektiğinde hemen beni seçiyorsun. Neden yapıyorsun bunu? Ben suçsuzluğa daha elverişliyim biliyor musun?

İnan benim suçum yok. Daktilo sıra atlıyor. Ama sana demiştim. Hem de kaç defa. Bu teknolojiye bu kadar güvenmeyelim, demiştim. Beni hiç ciddiye almadın. Seni ilk gördüğüm yerde öylece durdun hep.. Oysa dünya dönü-

yordu. Neyi düşünüyorum biliyor musun? Sen kıpırda-
madan duruyorsun, dünya dönüyor. Tabanlarının sür-
tünmeden dolayı dünyayı delmesi gerekmez mi? Gerekir.
O zaman? Neden delmiyor söyler mısın? Sakın
ol! Lütfen küfretme. Bak, onca x'li zayı ettim. Gördün
mü,sen de müsrif olabiliyorsun. Doğru, ben her zaman
senden daha fazla yanlış yapmışımdır. Testlerde hep
"Hangisi değildir"li soruları cevaplamam bundan. Ama
benim kolonların tam tersini oynayarak sen de az loto
tutturmadın doğrusu. Vallahi ağzından kaçtı. Gerçekten.
Kimseye söylememeye söz verdiğimi hatırlıyorum. Ama
bunu şimdi hatırlıyorum. Unutmuşum. Tümüyle unut-
muşum. Ben zaten tümüyle unutturum hep. Böylesi da-
ha temiz oluyor. Neden olduğum tek temizlik de bu olsa
gerek. Pardon! Senin ayakların var mı? Öyleyse çek lüften
burnumun dibinden. İki saattir birşey kokuyor, bakıyo-
rum, bakıyorum, bulamıyorum ne olduğunu. Belki de
parfümündür. Biliyorsun yazıdan bunu çıkarmak müm-
kün değil. Yazıyı koklayacak burun nerede? Koksa koksa
karbon kokar. O da kimbilir neden karışır işe. Aslında ya-
zının başına bakarsan,iyiniyetle başlamıştım bu gece. Ne-
redeyse ben bile inanıyordum ciddi şeyler yazabileceğime.
Gurbetten sevgilisine seslenen vatandaşınızı anlatacak-
tım herhalde. Yağmuruna bakılırsa gurbet dediğim, ya
Üsküdar, ya Londra olacaktı. Nereden girdi o siyah pan-
tolon aklıma birden bilmiyorum. Ondan sonra yine dağıt-
tım. Bugünlerde aklıma giren çıkan hiç belli değil. Neyse,
kimseye söyleme sen. Okuyucu, bundan sonra hangi
cümleyi yazacağımı bilmediğimi öğrentirse fena bozulur.
İdare edelim gitsin. Daha olmazsa sorarız. Nasılsa okuyu-
cu da bundan sonra ne okuyacağını bilmiyordur. Bilse il-
ginc olurdu. İşsiz kalırdın. Mesela ben daktilonun başına
oturduğumda, okuyucu ne okuyacağını bilse; 48. cümle-

de bir cinayet işleneceğini önceden bilir ve ben daha 32. cümlede filanken hemen polis çağırırdı. Polis, 47. cümle bitmeden gelir ve katili alır götürürdü. Herşey yarım kaldı o zaman. Şurada bir cinayet bile işlettiremezdik. Bu işler gittikçe sıkıcı oluyor zaten. Adam kadının boğazını sıkarken, bir yandan kadının gözleri kocaman kocaman açılıyordu ki, birden kadın ölmeye razı oldu. Oh!.. Neyse bugün de 48. cümleyi kazasız belasız yazmayı başardım. Çok oluyorum ama izin verersen bir de parantez açmak istiyorum. N'olur. Lütfen. Çok teşekkür ederim. (Kapatacağım ama biraz daha duramaz mı? Sayfanın sol tarafından bir serinlik geliyor da... Parantez esintiyi önler diye düşündüm. Hayır hayır, sol tarafa rüzgar falan yazmadım. Ama belki de açık pencere falan yazdım bir yere. Neyse artık kapatabilirim herhalde. Sence bir sakıncası yoksa tabii. Biliyorsun, senin izninin olmadan adımı bile atmıyorum. Bu cümlede "bile" gereksiz mi? Evet, belki de haklısın. Tamam! Kabul ettim işte; neden uzatıyorsun meseleyi. Parantezi mi? Pekala onu da hemen kapatıyorum. (Oldu mu? Neee? Ters mi oldu? Ama sen şaşırtıyorsun beni. İki ayağımı bir pabuca sokuyorsun. Hem niye iki ayak bir pabuca sığmasın ki? Eskiden beri atasözleri ve deyimlerin yeterince sorgulanmadığını söylemişimdir. Hem bunlar...

- Yahu bırak traşı da şu parantezi kapat hadi. - Aaa sen neden konuşuyorsun? Bak beşinci sayfaya kadar geldik, konuşmadın; şimdi paldır küldür dalıyorsun sayfaya. Yok öyle yağma. Hem belki ben finalde soyut biri gibi göstereceğim seni. Ne biliyorsun? Onun için konuşup da okuyucunun kafasını karıştırma rica ederim. Ben de buna karşılık söz veriyorum sana; parantezi hemen kapatacağım. Bak,) oldu işte. Niye taktın bu paranteze anlamıyorum.

Rüzgardan verem olursam, sorarım sana. Sana diyorum. Heeeyyy! Burada mısın? Yine bir boşluğa yanıt vermekteyim. Sus sus, tamam! Kafka'dan yürüttüm burayı, tamam,kabul ediyorum. O da herşeyi yazmasaydı. Hem alıntı diye birşey var; hiç duymadın mı sen? Bence kulaklarını bir doktora göstersen iyi olur. Hay Allah!.. Senin kulağın var mı acaba? Herhalde yok. Sana hemen bir kulak yazayım. Okuyuculara ayıp olacak ama... Ne yapsak? En iyisi açık açık anlatmak... Sevgili okuyucularım, izin verirseniz arkadaşşa bir kulak yazmak istiyorum. Valla ne biliüm, kimin nesidir. Kulak diye tutturdu. Gürültü çıkıyor. İyisini izin verin de bir kulak yazayın, sesini kesin.Yazabilirim değil mi? Pekî sağolun... Kulak... Çok iyisiniz sevgili okuyucularım. Nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Ayrıca başlık için de özür dilerim. Doğrusu ben de pek beğenmedim bu "Muhteris Tramvay" ismini. Hem biraz çalıntı gibi, hem de ben olsam "Kbimokaz İkt-rabumj" gibi bir isim koyardım. O da doğru; o ismi de ben koydum. Ama o zaman, gurbetle sevgilisine seslenen vatandaşımızı anlatacağımı sanıyordum. Biliyorsunuz tramvay her yerden geçer. Nasılsa oradan da geçer diye düşündüm. Ama kısmet değilmiş. Belki bir dahakı sefere. Gerçi evde hiç kağıt kalmadı; ama ben bir yolunu bulmaya çalışırım. Şerit bir süre daha idare eder sanıyorum. Eyvah!.. Hiç çay kalmamış. Çaysız da hiçbirşey yazamam. Onu daha önce yazdın ya oğlum gökhan. Tabii tabii, haklısın burada ismimi kullanmam doğru olmaz. Hikayenin kahramanı ben değilim ki... İsmimi zaten sona ya da başa, bir yere yazacağım. İnsan bir türlü tatmin olmuyor canım. Nefsi köreltmek lazım. Gökhan gökhan gökhan. Tamam, bu kadar yeter. Düzgücünün küfürlerine nesne olmayalım akşam akşam. Aaaa! Akşam oldu mu yahu? Ne mi sandım? Kurabiyel.. Tövbe tövbe... Tövbe dedim de;

120\

burada gurbetten sevgilisine seslenen vatandaşımızı hi-dayete mi erdirsem acaba. Ama herifin ateist olup olmadığı belli değil kı... Bu ateist lafına da kıl kapanlar var, biliyorum. Ne o öyle ateist ateist falan gibi tepkiler alıyorum. Niye kızılıyorsunuz kardeşim? Siz bize müslüman deyince biz kızılıyor muyuz? Siz salyangoz mu satmak istiliyorsunuz? Müslümanların salyangoza talebi yok kı... Havanızı alırsınız. Biz azınlıkların hava almasına karşı değiliz. Nerede kalmıştık? Evde kalmıştık. Demek beğenmedin. Belkı de gerçekten kötü bir espridir. Ama sen de evde kaldığın için bozuluyor olabilirsin. İstersen bozul. Buzdolabında saklayamam seni. Çünkü derin dondurucumuz kalmadı. Ahmet şiirinde kullandı onu. Olacağı da buydu; o kadar söyledim çok fazla şiir yazılmasını diye... Dinleyen oldu mu? Alın işte; şimdi şiir yazılacak adam gibi kelime bulunamıyor. Derin dondurucunun Türk şiirinde ne işi var kardeşim? O bir buzdolabı reyonu değil mi? Bozulacaklar reyonu... Matrak... Kes artık! Neyi mi? Lafın gelişi öyle söyledim; bırak makası elinden. Şeytan doldurur; bir kaza çıkaracaksın. Bir kaza. Gördün mü bak! Şimdi işin yoksa bir de bunu açıkla sevgili okuyuculara... Aman be! Ne sevgili okuyucuları! Tanımam görmem hiçbirini... Ben burada aç gezerken sevgili okuyucuları keyf çatıyor. Şışşışt müşteri velinimettir oğlum. Adı: Veli, Soyadı: Nîmet... Hep beraber: Veli Nîmet... İyi kı doğdun müşteri!!!.. Ayy! Çok özür dilerim. Aslında ben okuyucuya çok saygı duyarım. Ama benim de mi kulaklarım tıkandı nedir, bugün saygıyı hiç duyamıyorum. Siz duyuyor musunuz? Ne diyor? Vallahi duymuyorum. Üzerinize afiyet ben biraz üşütmüşüm de... ! Hey burada bir ünlem var. Kim koyduysa alsın. Yol geçen hanına döndü burası... Sanki hanların hepsinden yol geçmez... Yol geçmezse han ne halt eder oralarda tek başına... De-

ğil mi ya? % Hadiiii!.. Şimdi de yüzde işaretli... N'oluyoruz kardeşim; her gelen istediği tuşa basarsa burası mezbahaya döner. İyi de mezbahanın ne işi var burada. Hiç yakışıyor mu bu cümleye? Üstelik kocaman cümle oldu, halâ oyunda oynasta. Senin yaşında milletin cümleleri darbe yapıyor be! Hiç utanmıyor musun? Sen bir baltaya sap olamazsın. Al burdan çak, hayır yak, hayır çak, hayır yak, peki peki yak olsun; al burdan yak, balta sapı odundan olur. Niye babalar çocuklarını odun görmek istiyor acaba? Ama haklılar... Odun para ediyor. Çocuğun kim faydasını gördü? Heee? Ben zaten çocuk yapılmasına biraz Karşıyım. Niye yapılıyor ki çocuk? Allah Allah!.. Niye yapılyordu yahu? Bilen yok mu? Biri söyle-sin. Sen söyle... Sen de kimsin? Neyse, köpekmiş... Aklımı aldı. Getir ulan aklımı buraya. Yalan söylüyorsam adiyim. Aklımı aldı ve terliklerini giymeye fırsat bulamadan pencereden paraşütle atladı. Köpek canım. Yalan söylüyorsam adiyim. İnanmıyor musun bana? İnanmazsan inanma!.. Ama lütfen inan!.. Atıfet, Mobil, Kleptomani, Emmanuella, Mona Lisa, Pırasa, Kıymalı Yumurta, Eskrim, Jülide, Perspektif, Libido, Jing şeyy Jung, Lafonten, Ten Ten, Fena Halde Leman, Koma, Roma, Dondurma, Hurma, Vurma, Nekütğşwma, falan... İnan bana! Yalnız seni seviyorum. Yalnız seni. Seni.

Şubat 89

KIRMIZI BAVUL YUMUŞAK G

- Ne kadar zamanın kaldı?
- Bitti.
- Hemen mi yani?
- Hemen.
- İyi öyleyse.
- Evet... şey kendine iyi bak.

Ben mi? Kendime mi? İyi ha.. Çok iyi. Herşey çok iyidir zaten. Yumuşak G'ye bile katlanabilir insan bir süre. Hiç üzülmez. Nasıl yapar bunu? Bir insan; bir bavulun kırmızısını nasıl beğenmeyebilir, ellerini sallaması gerekirken bir yandan. Niye el sallanır sonra? Sallanır işte. Niye sallanmasın? Giyilen şeyin cepleri olmayabilir öyle değil mi? Yoksa bile, bu bize ait bir sorumluluk. Bir de bize ait hiçbir şeyimizin olmadığından yakınınız. Herşey bize ait işte. Of ağlayacağım şimdi. Bunca insanın içinde. Öyle olmaz mı? İnsan kendini hep bir roman kahramanı falan sanmaz mı? Ya da bir filmde başrol oyuncusu. Ya da parkurda bisiklet yarışçısı. Hayır sanmaz. Evinde ve herşeyin aykırı bir mıknaatı gibi dâvrandığı; yaşı ve kilosuna ülke nüfusundan da hızlı artan bir ev kadını ya da saksıda katmersiz bir menekşe. Hey ne farkeder ha! Sen mi? Biraz kenara çekilir misin. Dünyayı görmek istiyorum da. Yo hayır hayır, hemen ve tam burada cürmün kadar yer yakarak ölmek istiyorum. Herkesin; bu aptal köpeğin bile bir tutam acımasını istiyorum bana. Öldü! Bulaşık yıkadı ve sineye çekti. Ruhuna acıyınız. N'olur. Canım duygulanmaz kopmaz ya! İyi, koparsa siz de onun gibi olursunuz.

Ölürsünüz. Hey! Bu şeylere acıyınız. Neylereydi? Kadınlarla. Kadınlara acıyınız tamam mı. Acımalarınızı kadınlar üzerinde yoğunlaştırınız ve sigara içmeyiniz lütfen.

- Seni seviyorum.

- Beni mi?

- Evet seni.

Gerçekten mi? Hay Allah! Hiç beklemiyordum. Muhtardan gönül ikametgâhı, valilikten sevgi oluru aldın mı? Lütfen al. Herşey kayıtlı olsun. Günün birinde sevdiğimi kanıtlamam gerekebilir. Ne olarak? Doğru ya, neyimin senin? Annen mi? Öyleyse niye böyle romantik laflar ediyorsun bana çapkın çocuk. Yoksa sevgilin miyim? Ya da başka bir şeyin? Ama seni tanıyorum. Herhalde. Sen o uzun boylu,yakışıklı adam değil misin? Yo belki de oğlumsun benim. Ya da belki Nazmiye Hanımın askerden yeni gelmiş oğlusun da, annenin selamlarını getirdin. Başlatma annene o zaman. Bir araba da selam söyle. Yo dur! Selam nakliyatına verilecek param yok benim. Dur lütfen! Sana adaçayı yaparım. Bir an için onun gibi bakar mısın gözlerime. Yüzümden lıman trafiğini izliyormuş gibi. Ona hep derdim. Yüzümde dolaşırken, kılavuz al gözlerine derdim. Beni dinlemezdi. Olmaz mı? Ne olmaz? Adaçayı mı içmezsin, yoksa gözlerin mi taklit yapmayı bilmez? Bana yalan söylüyorsun. Yalanlar hep fırar sözcükleriyle kurulur. Benden kaçmak istiyorsun. İyi. Kaç öyleyse. Seni tanımıyorum. Tanımıyorum anlıyor musun? Nazmiye Hanım diye birini tanımıyorum. Bu nedenle onun oğlu olduğunu iddia eden senin gibi birini de tanıyamam, öyle değil mi? Ama istersen... Bak eğer sence bir sakıncası yoksa; yani istersen, bana güzel olduğumu söyleyebilirsin. Hey beni güzel bulacak kimse yok mu? Hey

beni bulacak kimse yok mu? Hey kimse yok mu?

- Ne güzel

- Ne?

- Sincap yavruları.

Hayatında bir ben, bir de sincap yavruları oldu değil mi? N'olur, sincap yavrularının yanında benim de olduğumu söyle. Söylesene. Konuşmazsınız. Siz erkekler, hep bırakıp bir yerlere gidebileceğinizi sanırsınız. Ama üstünüzü kirletirsiniz. Daha hiç bir yere gidmeden hem de. Tarihsel zorunluluğunuz bize getirir sizi. Çamaşır makinalarına hiçbir zaman iyi gözle bakmamışımıdır bu yüzden. Yuva yıkıcı ve rekabet edilmesi imkansız otomatik kumalar gibi görmüşümdür onları. Aslında ben yalnız mutluluğumuzu düşünmüşümdür. Tabii bunu söylerken düşüncesinin yalnız ben olduğumu söylemek istemiyorum. Ancak sevgilim... Ya da oğlum... Herneyse... Sen de takdir edersin ki, günümüzde dışı kuşlar, kısmi imar görevlerinin yanısıra düşünsel bir işlev de kazanmışlardır. En azından seni düşündüğümü kabul edemez misin? Sağol demek bugün kabul günün. Hem zaten sana güveniyordum. Beni anlayacağını biliyordum. Nereden mi biliyordum? Bilmem. Bir yerde okumuştum herhalde. Ya da Bernard Shaw'la Valerie Kaprisky'nin bir filminde görmüştüm. Kimi ne demek? Seni tabii. Fakat Bernard Shaw'ı göremiştim. Ne talihsizlik demiştik yanılmıyorsam, bir daha nerede bulacağız böyle fırsatı. Oysa evimiz bir fırsatlar ülkesiydi. Belki sen bunları hatırlamıyorsundur. Ben hatırlıyorum. Biliyorsun ben hafızalıydım o zaman. Baştan sona kaydediyordum herşeyi. Fakat ne olmuşsa olmuştu; dünyaya film takmayı mı unutmuşlardı neydi: Çektiğim hiçbir şeyi yerinde bulamamıştım. Zaten bulamamakta

üstüme yoktur. Bu yeteneğimi geliştirmek için ne çok şeyimi kaybettim. Kaybetmenin sonu yokmuş. Öyle derler. Sonu olsa, oradan bulunurdu belki herşey. Arayan bulur derler bir de. Gülünç. Bulmak isteyen, aramak isteyen midir her zaman? Ya sen, aramak ister miydin? Arasan; görecektin. Hep oradaydım. Duruyordum. Bekliyordum. Bilmem. İnsan bazen neyi beklediğini bilmeden bekler ya... Beklemez mi? Hay Allah! Belki de yalnız kadınlarda oluyordur bu. Aybaşı gibi. Erkeklerde kan tutkularını avantürlerde gideriyorlardır. Tabii film hileleri bunlar. Yo kadınlarınki öyle değil. Belki kadınlar, başlıbaşına bir film hilesidirler. Kimsenin onlara inanmak istememesi de bundandır belki. Olabilir. Niye olmasın? Dünyada neler oluyor. Tabii bu konuda istatistik yapılamıyor henüz. Çünkü dünyanın dışında veri alınabilecek başka bir gezegen yok. Oralarda yaşayan birileri var mı? Tahmini duyarlılıkları nedir? Önemli sorular bunlar.

- Sana bir şey sormak istiyorum.

- Sorsana.

- Berbere kaç para verdin?

Alemdin doğrusu. Bir kere kadınların gittiği berbere kuafor denirdi. Sen bunu bilmezdin. Ben de öğretmeyi hiç demedim. Biraz aptal mıydın neydin? Hiçbir zaman oğluyla gurur duyan bir anne olamadım. Ya da sevgilisinin birikimine hayran olan ela gözlü bir yar. Sen de zaten kollarını bana doğru uzattığında eski tip fırın maşalarına benzerdin. Hayır! Allah kahretsın! Seviyordum seni. Seviyorum seni. Seni. Bana kollarını hiç açmadın. Bana hiç selam söylemedin. Beni Nazmiye Hanımlara muhtaç ettin. Beni hiç sevmedin mi? Sevemez miydin? Oğlum? Sevgilim? Söyle neydin? Bir kadına giden yollardan hiçbiri

geçmedi mi yanından? Beni herhangi birşey gibi, saksıdaki katmersiz menekşenin katlanılabılır güzelliği gibi olsun, sevemez miydin? İsteseydin çiğ düşürürdüm üstüme sabahları. İsteseydin... Nefret ediyorum senden! Evet olur; ikisi bir arada olur. Severim ve aynı anda nefret ederim. Kadınlar becerebilir bunu. Onlar, ileri teknolojinin ürünleridir. Uzaktan kumandalı, kullanışlı yaratıklardır. Siz taksitle bile sevebilirsiniz onları. Beni yani. Siz nasıl insansınız? Sevgi istiyorum anlıyor musunuz? Anlıyorsunuz. Beni Nazmiye Hanımların ağız kokusunu dinlemeye mahkum ediyorsunuz. Eee! Nazmiye Hanım nasılsınız bakalım? Neden o bavulun kırmızısına taktım kafamı bir fikriniz var mı? Size küfrederseniz adım malül lezbiyene çıkmaz mı? Tabii iyiniyetlisiniz. Ama insanlar birbirlerine sosyo - seksüel davranıyorlar. Hayır onu demek istemiyorum. Yani sosyal davranışlar, bugünlerde cinsel davranışları taklit ediyor. Bilmem anlatabildim mi? Herhalde anladınız. Zeki kadınsınız Nazmiye Hanım. Ama kadınsınız işte. Size ihtiyacım yok.

- Hep yanında olacağım.

- Sahi mi?

- Evet sahi. Hep yanında. Oturma odasındayken mesela.

Bir ömürdün. Bittin. Sonuna yetişebildim ben. Kaçırdım bir kısmını. Videoya da kaydedemedim. Bana video almamıştın ki... Hayırlı bir evlat olamadın. Düşünceli bir sevgili... Neyse... Seni seyretmek yeterdi bana. Bunu bile çok gördün. Hep flu kaldın. Hep karlama yaptın. Anten neyi düzeltebilirdi? Anten de neydi? Kim oluyordu? Algı diye bir şey vardı. Algı işte. Bildiğimiz algı. Herşeyi kavıyoruz ya. Algısal bir düzlemde buluşamadık seninle. Bu platonikten farklı bir şey. Sanırım cin tonikten de. Çok farklı işte.

- Benim... benim gitmem gerekiyor.

- Ya?

- Evet.

- Ne zaman?

- Hep.

Hep neydi? Hep işte. Sonunu ve başını bilmediğim şeyler hepti. Herşey hepti. Hep hepti. Biraz uzağımda durabilirdin. O zaman dünyayı görebilirdim. O zaman ayağıma basmayabilirdin. Ama sen ayağıma başmanı kabullenmemi istedin. Ben de kabullendim. Gelip niye ayağıma basmıyorsun yine? Niye dünyanın önünde durmuyorsun? Sana yakın olmak istiyorum. Yürümekten bıktım. Ayak-kabı dayanmıyor bu hasrete tamam mı? Artık yürüyemem. Ayakların kalbimi mantıklı bulmuyor. Bağımsızlıklarını ilan edebilirler. Kınamakları öte bir şey yapamam. Yıllardır onları bir diktatör gibi yönetiyorum. Senin yüzünden. Sen öğrettin bana bunları. Ne zaman bir geri kalmış gibi sana inanmaya kalksam, hemen bulup buluşturup bir darbe yaptın bana. Bak, fazla güçlü değilim. Sana olan inancımı İsviçre bankalarına yatıramazdım. Üstelik ismim de yumuşak G'yle başlıyordu benim. Aptal bir köpeğim vardı. Bavulun kırmızısına ve Nazmiye Hanımın oğluna ayrı ayrı kızardım. Kafamı olur - olmaz şeylere takardım. Yani yüzde elli haklı çıkardım her zaman. Bak, bana söylediğin her güzel söz için prim verebilirdim sana. Siz böyle bulmuyor musunuz yolunuzu? Gözünüzü kırpmadan ayrılığa bırakıp gitmiyor musunuz? Yüzüme öyle bakma. Gözlerini benden ayırdığın yöne git. Hiç arkana bakma. Kalmasın hiçbir şeyin bedenimde. Al ellerini. Al gözlerini. Al herşeyini üstümden.

- Belki bir gün, bir yerde yeniden karşılaşırız.

Ha evet. Dünya yuvarlaktı. Buradan ayrılıp hep aynı yöne doğru gidersen, bir gün ayrıldığın noktaya geri dönersin. Bana. Burada olurum. Birinin dünyanın yuvarlaklığını korumak için hep aynı yerde durması gerek. Ben gönüllüyüm. Benim gönlüm var. Hey gönlümü ister misin? Sana verebilirim onu. Fiyat önemli değil. Anlaşınz. Çok şey istemem. Ayrılığı o kırmızı bavulun içine kilitte ve denize at. Bir de gözlerime bak. Yeter bu kadar. Üstünü kirletme. Uslu ve sevecen ol. Öyle garip bir şey ol ki, başkaları oğlum mu, sevgilim mi olduğunu anlayamasın. Yalnız böyle şeyleri anlamak için sarfederler gayretlerini. Canınız çıksın. O zaman göreceğim ben sizi. Kokuşacaksınız. Bunu görmemi engelleyemeyeceksiniz. Asrı mezarlıklarınıza bile kaçsanız sizi bulacağım. Kokunuzu alacağım. İğrenç bulacağım sizi. Anma günleri düzenleyip kokuyorlardı diyeceğim. Bizi alıp başka başka yerlere götürdüler diyeceğim. Yañlarına büyük boy yas elbiselerini de alarak şişmanlığımızla alay ettiler diyeceğim. Yalnız bir kişilik işler, zorunluluklar, başka uzaklaştıran şeyler icat ettiler diyeceğim. Herşeyi içime attım, ne bekliyordunuz diyeceğim. Bir bir söyleyeceğim. Bir bir. Of... seni seviyorum. kahrolsun, ne kadar özlüyorum. Dur orada! Dünyaya binip sana geleceğim.

- Nereye gidiyorsun?

- Bilmiyorum.

- Uzak mı?

- Yakın değil.

Yakın değil... Bir pompa bulup bütün pisliği çıkarmak istiyorum dünyanın boğazından. Ne kadar kanlı olursa ol-

sun asmak istiyorum uzaklıkları. Ama hep erkek işi bunlar. Oysa ben bir kadını. Beş harflık bir şeyim. Erkek de öyledir ama erkek K harfıyla başlar. Erkeklerde K harfi ikincil bir önemsizliğe sahiptir. Önemsemezler bu yüzden onu. Kadınlar, özellikle saçlarının örttüğü boyunlarında yumuşak G'ye razıdır. Ama ne değişir. Hep o kırmızı bavullarını alıp yakın değıllerine giderler. Biz burada dururuz. Rüzgara sinir oluruz. Bir kadın olarak. Ya da bir sevgili. Ya da bir anne. Bir kadın olarak işte. Evet kadın olarak. Saçı uzun ve doksan altmış doksan hani. İşte o. Kadın yani. Benim gibi. Durduğum yerde. Artık sen de bir karar ver olur mu? Oğlum musun? Sevgilim mi? Hey ne farkeder ha! Yoksun işte. Uzaksın. Hepsi bu. Belki de ben yokum. Hiç kadın yaşamadı dünyada belki. Siz erkekler şizofreni icabı gördünüz bizi. Belki de gerçekten hepsi bu.

- Bir şey mi düştü?

- Hayır. Orada yalnız toprak var. Senden düşmüş olamaz.

Mart 89

BULANIK TEKERLEME

Ben vardım. Açılmış kapı vardı. Süzülerek dünyama giren bir kelebek vardı. Ya da yanılmışım. Ben vardım. Süzülerek yanına gelen kelebek vardı. Kapı yoktu. Kapının açılışı yoktu. Çevrilmemişti dört bir yanım. Açıktaydım. Ya da yanılmıştım. Süzülerek yokluğa konan bir kelebek vardı. Ben yoktum. Kapı yoktu. Kapının bana açılışı yoktu.

Neredeydin dünya? Ben karşı kaldırımdaydım. Beklemedeydim. Yalnızdım. Çekingendim. Aksesuardım. Bir saat kulesi, bir ben, bir demet çiçek. Gözlerim bulutluydu. Dişlerimde ahmakağlatan yağmurları. Ceketimin, iç cebinin, kırmızı kırmızı yerinin, alt dikişinin, giderken sağ, gelirken sol altıncı dikişinin, o güzelim ipliği ıslanıyordu. Maestro karşıyordu işe. Çubuğu sallıyordu. Notalar ağılıyordu. Ve saksafonun o malum deliğinden başımıza konfetiler yağıyordu. Ayağıma basıyordun. Küsüyordum. Ya da yanılmışım. Sen yoktun. Dünyanın bir karşı kaldırımı yoktu.

Dünya vardı. Elbiseleri dardı. Ya da yanılmışım. Tükeniyordum. Kara kara şeyler sallanıyordu. Fabrika bacaları vardı. Peri bacaları vardı. Fabrika dumanları vardı. Peri dumanları yoktu. Vardiyalar vardı. Gardiyanlar vardı. Vardiyalar yoktu. Gardiyalar yoktu. Hah işte! Sardunyalar vardı. Gardenyalar vardı. Satılırdı. Alınırdı. Satılınırdı. Kadın vardı. Çiçekçi kadın vardı. Ekmekçi kadın vardı. Emekçi kadın vardı. Alinteri vardı. Sprey sıkılırdı. Alinteri ter kokmazdı. Para etmezdi. Bayattı. Soğuk hava depoları vardı. Sirtüstü balıklar vardı. Sırtaltı balıklar vardı. Sırt-yedi balıklar yoktu. Mirasyediler vardı. Mirassekizler yoktu. Ya da yanılmışım. Sayılar yoktu. Fabrikalar yoktu. Filimdi bunlar. Hikaye.

Evleri üç köşeli. Altı gravyer döşeli. Ben bu derde düşeli... Dızlerimde kan vardı. Kanda alyuvar vardı. Kanda akyuvar vardı. Başka renk yuvar yoktu. Yuvarlar kırmızı beyazdılar. Milliydiler. Ben ümittim. İstikbaldim. Vaadediyordum. Millettim. Vekıldım. Aslı gibiydim. Gibiydim. Beş dolar etmezdim. Para etmezdim. Piyasam yoktu. Maruzâtım vardı. Zâtım yoktu. Bu ayaklar koktu. Su yoktu. Sağlık olacaktı. Olmadı. Vadem dolmadı. Gülüm solmadı. Karneyle ölüm geldi. Benim haberim olmadı. Ya da yanılmıştım. Ölüydüm. Gömülüydüm. Işık yoktu. Karanlık vardı. Ya da yanılmıştım. Gündüzdü daha. Tabuttum. İçimde adam vardı. Ölüydü. Gömülüydü.

Biz Heybelide her gece mehtaba çıkardık. Kedi merdiveni vardı. Köpek de kullanırdı onu. Heybesizde mehtap yoktu. Çıkamazdık. İnemezdik. Dilinizi bilemezdik. Bendenizi bilmiyordunuz. Ben denizi bilmiyordum. Deniz beni biliyordu. Gözlerime giriyordu. Kapıyı çalmıyordu. Anahtarı vardı. Kilidim yoktu. Açıktım. Tadilat yoktu. İndirimli bakışlar vardı. Mevsimlik kaçışlar vardı. Sen vardın. Ellerim yoktu. Ben yoktum. Ellerim vardı. Boşluktu ve soğuk vardı. Ellerim kimsesiz kaldı. Yüreğim haber saldı. Ya da yanılmıştım. S yoktu. E yoktu. N yoktu. SEN yoktun. Yalnız ben vardım. Yalandım. Yakalandım. Müebbet'e daldım. İdamlara kandım. Ölünecek sandım. Yanıma kefen aldım. Herkes denize gitti. Ben mayosuz kaldım. Dalgalandım. Lan'dım. Havalandım. Jonathan jonathan, sana bir selam saldım. Aldım aldım. Nerede kaldın? Aleme daldım. Seni andım. Bu gece. Gece. Trenlerin olduğu bir yer. Martıların olmadığı bir yer. Kampana. Sözlüğün olmadığı bir yer. Yes. Yeryüzü. Gün. Günyüzü. Ellerim çok ağlıyor. Saklanıyor saklanıyor. Suçlanıyor. Aklanıyor. Geleni ben sanıyor. Gideni sen sanıyor. Deli değil anlıyor. Gözyaşları

damlıyor. Ya da yanılmışım. Ben sana alışmışım. Sen bana yakışmıştın. Ya da yanılmışım. Seni bahar sanmışım. Çiçek açar sanmışım. Sense bir kara kıştın. Ölümü yalamıştın. Yaktın ümitlerimi. Yanlarına sıvıştın. Halinden memnun musun? Halin senden memnun mu? Beni soracak olursan, duygularım yırtıldı. Ruhum yamayla dolu. Gönülüm avare oldu. Ne sağı var ne solu. Bu yol mezarlık yolu. Dünyanın uzun kolu. Ne ağlar ne gülersin, ey güzel Anadolu. Ne cıcısın, ne de hoş. Sanki adın Anaboş. Karatahtada karantina. Koş bakalım Ali koş. Olsun da böyle olsun. Vatan Ali'yle dolsun. Yokluğum Türk varlığına armağan olsun. Yolda buldum bu cam. Sizlere feda olsun. Çayları söyleyelim. Maksat muhabbet olsun. Ne bende hayır kaldı, ne de hayatta bir tat. Varsa yoksa virüsler, varsa yoksa prostat. Sağlıklarım kırlandı, bir güzel yıkamalı. Nereden sevgi sızar, alçıyla tıkamalı.

Ya da yanılmışım. Ben vardım. Hayat vardı. Yalnız dolaşıyorduk. Senin ellerin vardı. Sığmıyorduk dünyaya. İki-mize çok dardı. Mutluluk hile ve kumar, sevgi kemikten zardı. Ellerimizi atsaydık göle, ya tutmaz ya tutardı. Ya da yanılmışım. Ben yoktum. Kağıt ve kalem yoktu. Bu hikaye olmadı. Sadece siz vardınız. Sadece yalandınız.

Şubat 89

BİR VARMIŞ HIÇ YOKMUŞ

Kara... Kararan kara... Çoğalan kara... Şimdi her şey kapkara... Bir kuyruklu yıldız gibi kapılıyor karanlığa. Düşüyorum dışımdan, içimdeki boşluğa. Bir ben oluyorum. Bir sen... Bir ben ölüyorum. Bir her şey... Masalları bile böyle başlıyor dünyanın:

- Bir varmış, bir yokmuş...

- Masalcı masalcı! İyi söyledin, hoş söyledin de, hanı gökten üç elma düşecekti? Sana inananın annesi gözlü kurabiye yapsın mı? Gözlü kurabiyelerin gözleri çıksın mı? Ne sanıyorsun sen beni? Ben güzelim bir kere. Söyle aynam güzel miyim? Söyle aynam bu ben miyim? Ölülerini sever miyim? Dirileri bilir miyim? Nerede o koskoca dünya? Ben nerede? Sen nerede? - Masalcı, ey masalcı! Masallarım nerede? Nerede o eski çocuk? Peri kızları nerede? Nerede başkabişey? Nerede herşeylerim?

Ben senin herşeyinim. Sen benim herşeyimsin. Hiç başka bişeyi olmadığım yalan, sen senken, ben de ben, bir çift ayakkabıya sığmıyoruz ikimiz. Sen beni seviyorsun. Ben seni seviyorum. Sen seni sevmiyorsun. Ben beni sevmiyorum. Bir gün öleceğim, kestirme ya da uzak. Bir ben bekleyeceğim seni, bir de bu mavi kazak. Bu dünya çok acıklı sevgili yalan, bu dünya çok acıklı. Ellerimizi olsun çekelim yaşamaktan.

Ah yaşamak!.. Çılgın fikir!.. pis şaka!.. Şöyle diyecekler arkamdan: - Gördük ve bitti. Hiç başkabişeyi olmadığım yalan, ağlamanın kulbunu billûr bir hasretle sundu. Gecenin kor alacasında ve mavinin yeşil sanılan tonuyla gözlerim, savruk bir çobanın düzenli yalnızlığını seçti. Ya-

şadım. Yaşadım ya da kendimden geçtim. Büyüdüm. Büyüdüm de kaç kelime ettim? Yalnız, bir çağlayanın ana rahminden, kendime, hep kendime sürüklendim.

- Bilin,duyun, görün ey insanlar!.. Ben de sizin gibi geldim. Ağladım bunca sene, bilmem ki ne anlama geldim? Ben geldim gider oldum. Toprağı avuçladım, bilmeden heder oldum. Yağmur gibi ağladım, gözlere keder oldum. Yağmur yağmıyor şimdi, şimşek çakmıyor. Arap kızları uzak, camdan bakmıyor. Sanki dünya sevgilerini, benden saklıyor.

- Masalcı masalcı!.. Gözlerin dolansın birbirine. Ellerin kepeklensin. Çenen düşsün yerlere. Kaşların kilidlensin. Yalancısın yalancı!.. Yüzüne kimse bakmaz. Ateşlerin toplansa,yatsı mumunu yakmaz. Hem ağlar, hem dinlerim. Kim bilir kıymetimi? En sona sakladım, reel etiketimi: - Tin tin tini mini hanım, sen seviyor canım. Sen bir fabrikatör kızı, ben acı patlıcanım. İnemezsin yanıma, bir garip solucanım. Ah benim şu zamansız geçliğim erkenliğim!.. Ah şu düzenler bozan, asimetrik benliğim!.. Yoluna halılar gibi serili tenim. İçime Günah - Kent kurdular benim. İçime... Günah - Kent... Kurdular... Benim...

- Masalcı masalcı!.. Neden pot kırıyorsun. Deveyi ağlatıyor, pireyi sıkıyorsun. Doğdum ve geri teptim, biliyorsun hepsi bu... Sökmek kaderimmiş, bütün yamalar tabu... İki şıklı bir soruyum: Ya suskun bir ağırlık, ya tarifsiz maskara... İsmimi koyamadı, bitli başkent Ankara!

Hiç başkabişey olmayan saat, gelip çatınca bir gün... Sevgilim ol! İletişimim!.. Çatalkaram!.. Çingenem!.. Fotokopinin geçersiz, tek nüshalı kal birtanem! Seninle doldu gönlüm, tuttum soluklarımı. Kova belleme sen de, kapa musluklarımı.

Vesıkam var, gemilere binirim. İzdiham! İzdiham! Serum-
lara yol verin! Mumlar yakarım, org çalarım midemde. Şu
demokrat sandviçe yer verin. - Masalcı masalcı!.. Yazık
iskeletine!.. Bu yaşta layık oldun, el kol hareketine! Beni
anla ne olur, içimde büyüyor kıt. Atari çocukları herkes-
ten daha sakın... Dünya amuda kalkmış... Ben ikamet et-
mişim. Altım orada dururken, hep üstüme etmişim.

Seni bilmek soruların en zoru... Bir sen vardır bende ben-
den içeru. Yalnız sen seveceksin beni. Yalnız ben sevece-
ğim seni. Yalnız ben ağlayacağım seni. Yalnız sen ağlaya-
caksın beni. Bir ben özleyeceğim seni. Bir sen
özleyeceksin beni. Hiç başkabişey olmayan gün, uzaklı-
ğında öpeceğim seni. hayat bitince, bir balıkçının oltası-
na takılan lastik bir çizmede bulsalar bizi. Sevseler, sevgi-
ler biriktirip... Çizseler suya bizi. Kaybolsak, üzülseler.
Sırça kalpler kırılrsa... Çocuklar ağlasalar. Çocuklar ağla-
salar. Her şey gitse gitse de, hüznüler bize kalsa. Ah ya-
şamak dedikleri oyun, senden ibaret olsa. Ah ölümün
kontenjanı yalnız benimle dolsa.

Huzurum yok güzelim, böyle nâhoş bitemem. İçim sende
dururken, ben dışımla gidemem. - Masalcı masalcı! İndir
kepenklerini. Acıtıyor masallar, unut bildiklerini... Bir
varmış hiç yokmuş, bilmiyor muydun bunu? Çeke çeke
getirdin içimizin sonunu. Artık sevmeyeceğim, işte budur
karanım! Alkışlayın, durmayın, baylarım bayanlarım! Kõ-
tũ bir espriyim, işte huzurlarınızda: Ölümün küçük göz-
leriyle yaşadım aranızda.

ölümün küçük gözleriyle... yaşadım... aranızda.

ölümün küçük gözleriyle...

Ölümün...

Mart 89

BAŞKABİŞEY

I.

Kuşların ulaşılmaz bir güzelliği vardı ve yeryüzünü bohçalayıp sırtlarına alırlardı ve kaybolmanın biraz ulaşılmaz biraz da dayanılmaz noktasında kristal bir flaş patlıyordu ve herkesler şapkalarını havaya atıyordu ve gökyüzü geri tükürüyordu şapkalarını ve kuşlar durmadan uçmak denilen bir kayboluşa kapılıyorlardı.

Kuşlar kaçabiliyorlardı. Uçup gidebiliyorlardı. Böyle miydi her şey? Nasıl bitiyordu? Nereye kadar gidiyorduk mesela yazgıcelerinin ıssız nemli serin ve tuhaf sırtçantalarında ? Nereden geri dönüyorduk?

Burada ne işimiz var? Karalanmış bu eski kitapta, bu gökyüzü yırtığında ne işimiz var? Uzak ve talihsiz bir yangın yerinde bulamamak gibi iğrenç bir şeyin içindeyim. Her şeyi bırak: dünyada bir tek ben varım. Ben. Onlara söylenecek hiçbir şeyim yok. Sana söylemek istiyorum her şeyi. Her şey senin için var. Bu şeyin içinde. İçimde. Bir daha dönmeyeceğim dünyaya. Oraya gelmeyeceğim. Sen bu şeyin içine gel. Bulamamanın içine gel. Gel.

Her şey olmayacağım bir güne kalıyor. Her şey tutamayacağım bir yüksekliğe kaldırılıyor. Tehlikeliyim. Hayatı küçük çocukların bulamayacağı serin bir yerde saklıyorlar. Arama. Bulamayız. Çünkü yok. Olmayan bir şey o. Aradıkça bulamamanın iğrenç çukuruna çekiliyoruz. Yapma. Onlar gibi olma. Seni kimselere bırakamam. Parçalayıp bir sabun köpüğüne kapatmak istiyorlar. Onlar bizi istiyorlar?

Bu karanlık kırıbacın altında göremiyorum seni. Neler görünüyor gözlerime senin yerine neler. Kara mıydı? Uzak

miydi? Hasta mıydım? Yok muydu? Kimdi o? Kimdi? Kimdi avuçlarımdan kaybolup giden?

II.

Ummadığımız kadar enkazdı her şey. Ve eldiven giymiş bir ahtapotun akvaryumdan odalara sızması gibi üstümüze gelen ve yepyeni elbiselerimizi kısıvrak sımsıkı ve korkunç korkunç korkunç kirleten toprak gibi alıp bizi götüren ve kırkkapının ardına bir duvara çivileyen derimizi ve kanımızı kanımızı kanımızı şişelere doldurup kırmızıya boyayan kuşları ve yıkarak kumdan kalelerimizi ve yakarak sudaki balıkları kaçarken bir hortlak gibi sık sık sık ve duvarları terleten çığlıklarıyla kıran kemiklerimizi ve bizi bizi bizi eski tahta bir çerçevenin içine kapatan kısıran ufalayan kurutup toz yapan sempatik bir ikiyüzlü gibi yüzümüze gülüp toplarımızı kesen ve evinin arka bahçesinde enginar biçiminde elbombaları yetiştiren ve pişiren asitle onları ve gözlerimizi gözlerimizi gözlerimizi ve korkunun kilitlerini vuran hayallerimize ve ağlatan sırsıklam ihtiyar bir cadı gibi ve kirden köpüren süpürgesiyle ne biriktirdiysek minicik ellerimizle süpüren süpüren süpüren günler gibi... Söyle ölmekten nereye kaçabilirim?

Bağırarak ve duvarlara çarparak ölüyorum. Güneşe inanamadan ve damarlarımda irin kaybolmadan ve aklıma salıncaklar gelmeden mahzen gibi bir eskilikte ölüyorum. Bu olası duvarlara işeyerek hüznü dikdörtgenler çizmenin ne anlamı kaldı. Zaman bir başka yerde takılıp kaldı. Eskidi. Bayatladı. İşe yaramıyor artık zaman. Geçiyor. Ya da geçmiyor. Ya da yok.

Sana giden yollarda kayboluyorum. Nerede ve neyin kesi-

tinde unuttun beni? Paralel miydi? Paradoks muydu? Labirent miydi? Laborant miydi? Neydi bilmediğim ve zorla söküp götüren seni dokularımdan? Uzakların gardiyanı mıydı? Neydi bilmiyorum. Uzaklığı mı bekliyordu bu aramızdaki senin ve benim? Karşı karşıya olmaktan ve birbirimizi görmekten duyduğumuz şaşkınlığı bize karşı kullanan lanet olası yaratık... Neydi? Neydi? Neydi?

III.

Ölüyor ve bana ait bir ölüm için direniyorum. Eksik bir parça gibi seni beklerken bu son nefes serinliğinde, bu küçük ve zararsız molada durmadan depreşiyorum. Volkanik çatlaklardan düşüp bir bir yanıyor ve ardıma bakmadan kavruluyorum. Kimse kalmamış gibi. Yokluğun tek firesi gibi. Ya da varlığın tek firesi gibi. Aynı şey. Aynı şey. Aynı şey.

Benim sığınağım sensin. Sığınağı elinden alınmış bir savaş suçlusunun korkusu var gözlerimde. Çıplak gibiyim. Soyunmuş bütün giyilenlerden. Çıkarmış üstünü başını ve yakmış gibi, bulaşmasın karanlığa dünyanın kırı. Patlasın savrulsun yerle bir olsun. Dokunamadan sana yine.

Sen karşıma çıkan bir kayboluş muydun? Hayata sonradan ve olmadığını söylemeye gelmiş sevgili suç ortağım: Varsa bir suç, ikimiz işledik. Gökkuşağının altından ikimiz geçtik ve akşam vakitleri sabunlu suların döküldüğü hendeklerden atladık ikimiz. Sevgili suçsuz ortağım: Şimdi'yi ikimiz öldürebilirdik.

Böyle miydi her şey? Eski günler miydi? Yarın fantastik bir yalan mıydı? Dün? Ya dün? Var mıydı? Ortalıkta mavi bişeyler gördük müydü? Yaşadık mıydı? Her şey kuşlar

için bile bir yalan mıydı? Her şey bu bize kalan mıydı?
Hayır hayır bu değildi bu değil... Başkabişey... Başkabi-
şey... Başkabişey...

Mart 89

YOKLUK PROVASI

Yamalı mor bir pantolondur askılarına salıncaklar ve dahi sefaletler kurduğumuz. Ne ben seni bir kara tahtanın önünde düşündüm ne sen hızlı şarkıların ritminden sor-dun beni. Az kullanılmış ve maviydi sözlerimiz. Eledip uçururdur bir damla gözyaşı olsun kalırdı yerlerinde. Se-nin ellerine biraz tuz benimkine açık renkli bir yağmur inerdi. Ve bestelerdi gözlerimiz bakmayarak bir masalı.

Oysa hayat elegelmez bir avuç kuştı. Ölümün sudan ba-hanesi. Payımıza yapraklar ve tuzaklar düşecekti. Titre-yen şarkıları dinleyecektik inleyen üşümüş nâmeleri. Be-lirsiz ve kimsesiz: İkimiz.

Tavanarası kokan inatlarımla eminim diyecektim taş me-zarlar kadar yerimden. Oraya koymadığımız yarasarlar çarpılacaktı yüzümüze birden. Ürperecektin. İçi ve dışı olan şeylerin suskunluğuyla yorgunum teslim ol yaşa-mak falan diyecektin. Ve ben bir âmanın bilgeliğiyle bula-caktım saçlarını kaçarken bir köşede. Burkulacaktım ve düşecekti kırgınlık ellerime. Yürüyecekti. Yürüyecekti sonra muradsız bir ünlem o'arak dehlizlerimde. Bir ses gelecekti meczubun dalgakırana çarptığı yerden: aks-i ve-da aks-i veda. Dünya ikiye ayrılacaktı orta yerinden: Bir güneş sarmaşığı bir kefen sırnaşığı.

Dinlersen şimdi eğer kendi sonbaharımı ağlayacağım kendi çoraklığıma. İçimde tutuşacak unuttuğun güneş-ler. Tutunmak isteyeceğim zamanın sağır sarkacına. Elle-rim olmayacak. Ve sana sende hiç olmadığım bir zaman apansız: Nazarlıksız yaşamış mor yürekli bir zarfla yoklu-ğumu yollayacağım.

Ağustos 88

BULUNMUŞ CESET

- Sevgili dinleyiciler!.. Kayıp haberlerini veriyoruz... Bulunmuş ceset... Karanlık bir g z sabahında... İnsanlardan güzel şeyler kadar uzak bir mevkide... kollarıyla toprağa sarılmış vaziyette... kendi ölümüne çağırılmış... bir insan cesedi bulunmuştur... Bu özelliklere sahip kayıp olanların... en yakın karakola müracaatları...

İşte  ld m. Ne iyi ettim ölmekle. Sen güzelim, daha da iyisini yapmıştın benden önce ölmekle. Aslında beni de  ld rmüşt n ölürken. Yani ben sende öleli çok oldu güzelim. Bende  lmem gecikti sadece. R tarlı  l yorum. Yıkıntıyı taşımak bugüne kaldı işte. Günlük işler... biliyorsun. Sessizliğin illah olmaz sırdaşıyım, tanımadın mı? Hani masallarda devleri tutan... Evet evet, yerde ölmemiş gibi yatan... Evet, hatta yerde doğmamış gibi yatan... Evet canım, sende hiç olmamış gibi yatan... Benim. Butlan!.. Tanımadın mı? Bak, işte koyu renkli bir ölüm, tiz kahkahalarıyla dolaşıyor üzerimde. Ucu sivriltilmiş sözcüklerle acıtarak kazındı "Sen İçimizdeki Yabancısin" ibaresi, bak!.. İşte güzelim, işte bak!.. Herkes görüyor; yalnızlığım bir başkasının yalnızlığı biçiminde!.. Sen gecelerimdin. Tekbaşınalığımdın benim. Kaybettim seni. D ş rd m parmakuclarımdan seni. Ve hep kendimi... Kendimi... Biliyorsun, yalnızlığın tozlu yolları vardır. Kaybolmaya giden yolları vardır yalnızlığın. Beraber bir yalnızlığı b y tm şt k unuttun mu? Bir yalnızlığı y r m şt k beraber. Unuttun mu? Ne kadar unutkan olmuşsun. Bana da ver, bana da  ğret unutmayı biraz. Hiç unutamıyorum ben güzelim. Özellikle yağmurlu havalar da unutamıyorum. Romatizmal bir unutmazlığım var. Unutmak ne güzel olurdu oysa. Gerçekten güzel olurdu acaba unutmak? Nasıl  l rd k o zaman? Bak  n

çok, ölmekten korkardım ben hayatımda. Ne deliksiz bir kâbus olurdu ölümsüz hayat. İnsanlar tarafından, en titreyen yerlerinden kemirilerek bile olsa, ölmeli bir gün insan. Yok ille de ölmeyecekse o zaman hiç büyümesin. Bir tek çocuklara yakışmıyor çünkü ölüm. Çocukluğa... Çocukluk güzelim, hatırla!.. Açık havada geçirilmiş tek parçasıdır ömrümüzün. Her ne kadar hayat, iğreti dursa da bütün kısa pantolonlarımızın üstünde ve her ne kadar küçük ellerimizle, bir ömre yetecek kadar gözyaşı döküyorsak da gözlerimizi silerken her defasında... Hayır güzelim, biz büyümeyi hak etmemiştik! Yakıştıramıyorum büyümeyi kendime. Çok daha katlanılmaz şimdi; yok gibi hafif bir rüzgarın saçlarımı elleriyle tarayıp toprağa döktüğü böylesine eski bir günde, bir kitaptan okumak her şeyi, çok daha zor.... Her sayfada, ip atlayan uzun saçlı bir kız çocuğu görünüyor. Durmadan atlıyor zamanın ipini yıllarca. O yukarıya sıçradıkça, saçları ve etekleri ve zamana söyletilen başka her şey, dalgalanıyor ve sanki bedenimde bir küçük yürek çırpınıyor... çırpınıyor. Rüzgarın yalnız köhne kapılara bağışladığı sesle bir küçük tahta arabacık, bozulup düzeliyor... bozulup düzeliyor. Sonra büyüyorum nedense; kocaman büyüyorum. Korkularıyla öyle çok yer kaplıyorum ki yeryüzünün karanlık boşluklarında; kötülöklere kaçacak delik kalmıyor. Onlar da ne yapıyorlar biliyor musun güzelim? İçime giriyorlar. Gözlerime bir deniz korkusu iniyor hemen... İçimde yüksek bir boşluk dönencesi peydahlanıyor. Uzayla başbaşa kalıyorum. Yalnız... İçinden yokedilen çınarlar gibi ulu bir saçmalık oluyorum döne döne. Bir kere görünüp çekiliyorlar dışımın bütün korkulukları. Yalanlarıyla ve samanlarıyla... Dışında hiç bir şey kalmıyor. İçimde her şey... Sanki güzelim, Korkular Krallığı cüretkâr şövalyeleriyle yavaş yavaş ele geçiriyor bedenimi. Her yöne ye-

rinde sayan kaçışlar gönderiyorum. İçimi serinletecek hiç bir haberci geri dönmüyor. Ya da belki korku olup geliyorlar üstüme. Her şey gözlerimde olup bitmiyor mu zaten? Gözlerim, yokluğun parlak yüzeyinden yansıyan yalan ışıkların peşisıra durup, bir hayata bir ölüme bakmıyor mu durmadan. Bir hayata... Sonra bir de ölüme... Kaybolmaktan korkarak... Ama sen yine de yabana atma bu gözleri. Bu gözler güzelim, köşede suskun oturan bu gözler, neredeyse bir âmâ kadar çok şey görmüştür. Çaresiz, ölümden karar kılmış gözlerin sözünün dinliyor bu beden. Hep sana gelirken ölüyorum. Kendi ölümüne takılıp... Ama sen sakın üzülme güzelim. Alışığım ben ölmeye! Hayatına, usûlsüzce kara selviler yerleştirilmiş çocuğum ben. Sanki her şey çıkartma kağıdındanmış gibi... Öyle kolay ve öyle sıradan... Bütün önemsizler gibi zehirli ve içinde bir tırmalanış taşıyan... İşte ölüm de öyle bir yengeçti güzelim, yuttum onu! Sen hep başkalarının öldüğünü sanan sırça bir gururdun o zaman. Yanında günlerce ölüp durdum, hiç haberin olmadı. Aslında benim için bile tam anlaşılır değildi ölüm. Hayatı, ayrılan kontenjanın boşa gitmemesi için dünyada bulunmak diye biliyordum. Ölümse, sanki bir şeyi tamamlamaktı. Durmadan ölerек, gerçek ölüme vardım şimdi. Ölüm, bizim acıklı serüvenimizdi güzelim, durmadan akıyor ve kendi yokluğumuzu dolduruyorduk. Yokluğumuzda varoluyorduk. Biz, ölümü ayaklarına dolanan hüznü insanlar!.. Hayır, senin ölümün hiç böyle olmadı güzelim! Varlığından yok oluverdin sen, uçtun elimden. Sadece bende öldün sanki. Öyle ya, belki sadece bende yaşamıştın. Bunun için belki bu kadar kolaydı kandırmak seni. Öyle çok gülmüştüm ki örneğin, anlamamıştın gülmediğimi. Hep senin isteyebileceğin yerde durmuştum. Ne olurdu bir iyilik de sen yapsaydın? Isıtıp kolları

olan bir insan verseydin bana. Senin yerine geçecek bir insan. Şimdi güzler boyunca üşüyüp duracağım sensizliğimden. Güzler sensizleri gören mevsimlerdir. GÜZler ELİM mevsimlerdir. Hele sen GÜZ kadar hüznölü, EL kadar uzak, İM kadar yoksan. Kimsesiz ölümler çok üşür güzelim, çok üşür ölümler. Toprak, sadece örten bir şeydir. Isıtmaz. Güzler, her şeyi bilen mevsimlerdir. Neyse... Al-dırma bir hovarda ölünün sözlerine sen. Can çıktı, huy gecikti işte güzelim. İğnelerim kaldı. Dediğin gibi, kirpi gönüllüyüm ben. Seni hep diken üstünde yaşattım. Ne olurdu sanki gönlüm biraz daha konforlu olsaydı... Belki hiç bir yere gitmez, hiç bir yere ölmezdin o zaman. Hayır! İkimiz de biliyoruz; imkansızdı bu. Bir kere benim gönlüm eski tipti. Yeni gönüller gibi ayarlanabilir değildi. Ayrıca sen de pek çaba göstermedin onu ikna etmek için. Mehtabı kırpmayı istemişim sende. Yıldızlar yapmayı... Gönlüme batıracaktım onları. Karanlığını alacaktım içimin. Senin için kandıracaktım gönlümü, Yapmadın. Sadece öldün. Gözlerimde bir ölümü çoğaltarak öldün sadece. Tıpkı bir yalanı büyüterek varolduğun gibi önceden. Kendi yalanını... Oysa ben, hiç değilse, içimden gelen yalanlarla kurmak isterdim yapını gözümde. Her zaman biraz sabun köpüğü gibi inanılmaz ve ivedi kalacak... Her insan için ayrılan 'Anlatılamazlar Kontenjanı'na kaçır-mak isterdim seni. Bu kontenjan bir miktar arttırılmaz mıydı? Madem çıplak giremiyorduk; o zaman hiç değilse bu tutulmaz elbiselerimizle kabul edilemez miydik? Ne olurdu biz çekilseydik dünyadan? Ne olurdu; dünya kara külahlı ihtiraslara, çöp kaçkını mutluluklara ya da açılıp küçültölmüş hedye paketlerine kalsaydı? Dünya, içlerine rutubetli emeller tıktırılan bavullara dönseydi? Ne benim, ne bendeki senin izi kalmasaydı; yanmasaydı puslu görüntülerimiz camlarda? Ne olurdu? Bir eline varlığını,

diğerine yokluğunu alarak dolaşmasan beynimin içinde, karıştırmasan kafamı, düşüncemi, gözlerimi... Ne olurdu? Belki yürünebilir bir yol olarak kalırdı hayat. Belki hiç olmasan, tutulacak bir kulbu olurdu dünyanı. O zaman, rüzgarın güven vâdettiği tehlikeli bir yolculuğa çıkardını, olmayan seni de alarak yanıma. Bulduğum ilk salıncakla... Dünyanın bir o ucuna, bir bu ucuna koyarak başımı... Ağlamanın bir namusu olurdu o zaman güzelim. Biz geleceğin çocukları için... Belki kendi yalanından büyümesen, içimde su ve güneş sunarak ben filizlendirebilirdim seni, Hep yokuz oysa şimdi, bir hiç kadar yokuz. Bütün canlılığımızla yokuz şimdi. Sen, olabildiğince olmayarak, gözlerin kadar uzak yerlere gittin. Ben, bütün karanlık tonlarımla kaldım burada; açarak kollarımı ve sarılarak; tenime çürümeyi fısıldayan o bitimsiz, soğuk toprağa... Durmadan ölüme koşarak... ilk defa bir kelime olmaktan çıkıp bana doğru gelen ölüme... İşte öldüm. Ne iyi ettim ölmekle. Sen daha da iyisini yapmıştın benden önce ölmekle. Aslında beni de öldürmüştün ölürken. Ben sende öleli çok oldu GÜZEL İM... GÜZEL İM... GÜZEL İM...

- Sevgili dinleyiciler!.. Tekrar ediyorum... Bulunmuş ceset... Karanlık bir güz sabahında... İnsanlardan güzel şeyler kadar uzak bir mevkide... kollarıyla toprağa sarılmış vaziyette... kendi ölümüne çağırılmış... bir insan cesedi bulunmuştur... Bu özelliklere sahip kaybı olanların... en yakın karakola müracaatları... faydasızdır. Çünkü ceset... hayatın bütün çabalarına rağmen... ölü olarak bulunmuştur...

Ağustos 90

HAYAT SOKAĞI NUMARA ÖLÜM

"Ve kadınlarda ne hüznü bir güzellik vardı; gebe olup ayakta durdukları vakit; ince uzun ellerinin, kendiliğinden üzerine düştüğü şişkin karınlarında iki meyva taşıyorlardı: biri çocuk, biri ölüm."

RILKE

I.

Küçük, akıllı bir çocukken daha; yeryüzünün bir yerinde bir deli gördüm. Bir akıllının düşeceği bir çukura gülüyordu içini. Çırpınan, acı bir cümle sarkıyordu dişlerinin arasından:

- DOĞUMUN KARNINDA HAYAT SANCILI BİR ÖLÜM BEKLEYİŞİDİR.

II.

ANNE!

Şimdi.

Burada.

Yılbındokuzyüzvesaire.

Çamura bulanmış orta yaşlı bir erkek cesedi kaçar kısa konuş benimle.

ANNE!

Beni ve ölümümü sen doğurdun. Ve ben en büyük ihane-tim sana. Beni hiç affetmeyecekmiş gibi sev. Onların yanında senin sürgününüm ben. Sana dönmeye ve bir son-rakine bağlanmaya korkuyorum.

ANNE!

Sen zamanın her yerinde vardın. Kendini bana verdin. et-ten kemikten ölümü, çamurdan hayatı verdin.

Bana MUHATABIM YALAN'ı verdin.

III.

Gördüm ki hayat, bütün çöp kuluları tüketilmiş, ahşap bir eve benziyordu. Bahçede hep dikkat köpek vardı. So-kakta hep insan.

Ben o evde kayboldum.

Ben o evde aramayı buldum.

VAR oluşumun sonunu buldum.

YOK oldum.

IV.

Şimdi herşeyi biliyorum.

Anneliğini sokaklara döken kadınlar biliyorum. Kafasını kuma gömen çocuklar. Kıpırmızı bir gökyüzü biliyorum kanayan. Uçuşan kör güvercinler. Ve yağmurun boğazında şemsiyenin elleri. Ve baston. Ve balmumu. Ve ak saçlı somurtkan yürek tasvirleri. Ve damga pulları. Ve keman. Ve kelepçe. Ve eriyip akan gökkuşakları. Ve cikletten insan kesilmiş heykeller...

Ben ne çok şey biliyorum anne ve sana ne kadar azını anlatabiliyorum.

Yalnızca duruyor ve şahit oluyorum. Can güvenliklerine. Mevduat hesaplarına. Ojelerine. İhmallerine (Balık ve yogurt gibi). Azbuçuk yalanlarına. Çokbuçuk mantıklarına. Hep kesirli olduklarına...

Sen de bana şahit ol anne. Yüreğim istimlak ediliyor. Ben kaçpara olmuyorum. Ne de numune.

Sadece... Siz durun, diyorum... Siz durun ;

- Ben bir ölüp geleyim.

V.

Yüzüme bakıyorlar ve ellerime beşpara atıyorlar. Onlardan nefret edecek gibi ürküyorum. Tahta çitlerden atlayıp uzak kırlara kaçıyorum.

- Hey, diyorum... DÜNYAMIN KOMŞULARI! Boğulunacak bir kaşık suyunuz da yok mu?

Gelip diz çöküyorlar önümde. Gözlerime benden ayrı yılıyorlar. Elimi toprağa götürüyorum ve onlara ağza alınmayacak öğütler veriyorum :

- TARİH, YALNIZCA BİR ZABIT KATİBİDİR;

ASIL İNSANDIR, BİR TEKERRÜRDEN İBARET OLAN. , Ellerini yüzlerine kapatıp ağlamak oyunu oynuyorlar. Sanki içlerindeki kumbaralar saraylara özgü bir kırılmayla teker teker kırılıyor.

Kimin damarında, nerede olduğumu unutuyorum.

Ayağa kalkıyorum. İşaret parmağımla yeryüzünün mor rengini gösteriyorum. Sesimle onlara bir güvercininin vuruluşunu anlatıyorum. Ve yalnız, bir gece gibi susmamak için, bağırıyorum:

- YAŞAMAK BİR ZORUNLULUKTUR;

ÖLMEK BİR SORUMLULUK.

İnsanların elbiseleri ve benim sesim kabzediliyor.

Dünya, bir çıplaklar kampına kiraya veriliyor.

VI.

Bir kare iki dargın üçgenden oluşuyor. Yeryüzü kalabalıktan anne.

Toplanıp toplanıp arkamdan bağıyorlar :

- Bir mezarın dört köşesi olur.

Dönüp soruyorum :

- Ya kaç eli olur?

Gülüyorlar. Bir akıllının düşeceği bir çukura düşüyorlar kalan zamanlarında.

Oysa hiç zamanları yok anne. Bir törendeymiş gibi uygundım yürüyorlar ölüme.

YÜRÜYÖRÖZ. ÖLÖME.

Bir kağıda hayat'ı yazıp veriyorum ellerine. Bilmeden okuyorlar:

- Toprağın köşesi yoktur.

Ellerine müzik aletlerini alıp galaksinin yerçekimsiz bir yerine kaçıyorlar.

(İşte o zaman toprağa yakın olmaktan gurur duyuyorum anne.

İşte o zaman ellerime birikmenden mutlu oluyorum anne.

İşte o zaman içimde sana rastlamak ne güzel Allahım.)

Yerçekimini kovalıyorum. onlarsa yeryüzünün bütün köşelerini târumar edecek bir rüzgarı yalanlıyorlar.

Uzay mekiklerinin bagajlarına bir de tabut ekleniyor anne.

ÖLÖM, İNSANLARIN NERESİNDE GEZİYÖR ANNE?

VII.

Her şey yuvarlanıp bir soruya dönüyor.

Bu gözlerin ne çıkmaz sokakları varmış anne. Ellerin yordamsız ne girdapları.

Ben anne.

Şimdi.

Burada.

Yılbindokuzyüzvesaire.

Bir ayağım çukurda.

Bir ayağım nerde?

Yaşamanın mı vaktini geçirdim; geçmişin ve geleceğin mi tadı yok?

Söz, şöyle mi dizilmeli artık:

YAŞIYOR GİBİ YAŞIYOR GİBİ YAŞAMIYORUM.

Tıpkı günlerden birinde hayatı kaçırdığım gibi ağzımdan:

DİKLENDİM, BİLMEYEN ÇIPLAKLIĞIMI.

SANMA YANILDIM.

Ama yanıldığımı sanmayan o mağrur gözlerinde, ben gizli gizli yanıldım anne. Hep yanıldım. Görmekten, duymaktan ve dokunmaktan başka yanılığ var mı anne? Yaşamaktan büyük yanılığ?

İşte ben de yaşadım anne.

Hep yanıldırn.

Bin kere daha doğursan beni, yine öylece yanılırım.

VIII.

Şimdi geriye sayıyorum.

Küçük sarı saçlı bir çocuğu özlüyorum anne.

İnce uzun ellerini şişkin karnının üstüne düşür ve hüznü güzelliğiyle affet affet beni.

Geride yalnız korkularım kalıyor ve artık büyümüş bir çocuk olarak:

Ben buradan gidiyorum anne.

Sana dönüyorum.

Ben.

Şimdi.

Burada.

Yılbindokuzyüzvesaire.

OLMAK.

İSTEMİYORUM.

ANNE!

IX.

ve SÖZ, gözleri bir mendille kapatılıp

şöyle dizilmeli belki de artık:

- BEN BURADAYIM EY ÖLÜM! SÖYLE SEN NEREDESİN?

Ocak 89

İÇİNDEKİLER

Bİ - KANAT

Öyle Sapsız Bir Hayat	6
Maydonozlu Varoluş Güncesi	13
Gri Serenat	22
Karyola Demirindeki Delik	26
İnsanıslatan	34
Rücü	40
Rölanti	47

AKORDSUZ ZAMANLAR

Çılgı - I	56
Çılgı - II	62
Ressamın İçgeçirmeleri	66
Sinderella Saati	72
Oldu Bitti	78

'SEN'SİZLİĞE

Hiçbişey	86
Döküman	95
İrsi Kurlangıç	104
Muhteris Tramvay	115
Kırmızı Bavul Yumuşak G	123
Bulanık Tekerleme	131
Bir Varmış Hiç Yokmuş	134
Başkabişey	138
Yokluk Provası	142
Bulunmuş Ceset	143
Hayat Sokağı Numara Ölüm	148